

KARAMAN İLİ
TARIM YATIRIM
KILAVUZU

KARAMAN İLİ TARIM YATIRIM KILAVUZU

Yayımlayan

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

İletişim

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Rektörlüğü

70100 Yunus Emre Yerleşkesi Karaman

Tel: (+90) (338) 226 20 00

Faks: (+90) (338) 226 20 23

Web: <http://www.kmu.edu.tr>

Basım Tarihi

Nisan 2014

Hazırlayanlar

Prof. Dr. Ahmet YILDIRIM

Doç. Dr. Metin SEZER

Doç. Dr. Nevzat AYDIN

Yrd. Doç. Dr. Özlem ATEŞ SÖNMEZOĞLU

Dizgi - Baskı - Cilt

Büsan OSB, F. Çakmak Mah. 10670. Sok. No:26/D
Tel: +90 332 342 32 20 - 34 45 Karatay / KONYA
Sertifika No: 282 37

TSE EN ISO 9001: 2008 / ISG OHSAS 18001:2007
Kalite Yönetim Sistemi

www.olguncelikofset.com

Bu rapor, T.C. Mevlana Kalkınma Ajansı'nın desteklediği "KARAMAN İLİ TARIM YATIRIM KILAVUZU" projesi kapsamında hazırlanmıştır. İçerik ile ilgili tek sorumluluk raporu hazırlayan proje ekibine aittir ve T.C. Mevlana Kalkınma Ajansının görüşlerini yansıtmaz.

DESTEKLEYEN KURULUŞLAR

Mevlana
Kalkınma Ajansı
Development Agency

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

SUNUŞ

KARAMAN İLİNİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI

KARAMAN'DA TARIMA DAYALI SANAYİ

KARAMAN'DA TARIMSAL TİCARET

TARIMSAL PAZARLAMA SİSTEMİ

İHRACAT

PAZARLAMADA KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

KARAMAN'DA TARIMA DESTEK VEREN KURULUŞLAR VE SAĞLADIĞI HİZMETLER

T.C. BAŞBAKANLIK YATIRIM DESTEK VE TANITIM AJANSI (TYDTA)

MEVLANA KALKINMA AJANSI (MEVKA) YATIRIM DESTEK OFİSİ

KARAMAN İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ

TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU KARAMAN İL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

KOP BÖLGE KALKINMA İDARESİ

KOSGEB KARAMAN HİZMET MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

KARAMAN TİCARET BORSASI

KARAMAN İLİNDE TARIMSAL ALANDA GERÇEKLEŞTİRİLECEK YATIRIMLAR İÇİN MEVCUT

TEŞVİKLER, DESTEKLER VE HİBE İMKÂNLARI

TARIMSAL DESTEKLEME ÖDEMELERİ

YATIRIM TEŞVİKLERİ

BÖLGESEL TEŞVİKLER

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARINI DESTEKLEME PROGRAMI

IPARD KAPSAMINDA VERİLEN AB HİBE DESTEKLERİ

TARIMSAL KREDİLER

KARAMAN'DA TARIMA YATIRIM YAPMAK İÇİN 10 NEDEN

YATIRIM ALANLARININ TANITILMASI

BİTKİSEL ÜRETİM

TAHILLAR

YEMEKLİK TANE BAKLAGİLLER

YAĞLI TOHUMLAR
YEM BİTKİLERİ
TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLER
TOHUMCULUK
BAHÇE BİTKİLERİ
MEYVECİLİK
BAĞCILIK
SEBZECİLİK
SERACILIK
ORGANİK TARIM
HAYVANSAL ÜRETİM
KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK
BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK
KÜMES HAYVANCILIĞI
ARICILIK
SU ÜRÜNLERİ
TARIMSAL MEKANİZASYON
TARIM ALET ve MAKİNELERİ
BASINÇLI SULAMA SİSTEMLERİ
YENİ TARIM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIM İMKÂNLARI
İLETİŞİM BİLGİLERİ
KARAMAN İLİNDE UYGULANAN PROGRAM VE PROJELER
AB VE MEVKA DESTEKLERİ İLE YÜRÜTÜLEN PROJELER
KALKINMA BAKANLIĞI VE FAO KAYNAKLARINDAN YÜRÜTÜLEN PROJELER
İL ÖZEL İDARE KAYNAKLI YÜRÜTÜLEN PROJE ÇALIŞMALAR:
KARAMAN İLİNDE UYGULANMASI PLANLANAN PROJELER
SONUÇ

ÖNSÖZ

Ülkemizin ekonomik ve sosyal gelişiminde tarım sektörü önemli görevler üstlenmiştir. Ekim alanlarını daha fazla artırmanın mümkün olmadığı günümüzde artan nüfusun besin ihtiyacını karşılamak, ancak temel besin maddesi olarak kullanılan bitkilerin verimini artırmakla mümkün olacaktır. Ayrıca teknolojinin getirdiği tüm değişikliklere rağmen, güvenilir gıdaya olan talep gün geçtikçe artmaktadır.

Bir ülkenin en önemli gelişmişlik göstergelerinden biri tarım sektörünün durumudur. Modern uygulamalarla tarımını güçlendirmiş ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmuş ülkelerde ekonomik kalkınmanın çok daha hızlı ve kalıcı olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, ülkemizde tarım sektörünün geliştirilmesi amacıyla, yürütülen yapısal değişim ve dönüşüm çalışmaları ile verilen destekler sonucunda tarımda istikrarlı bir büyüme yakalanmıştır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğümüz, tarımsal potansiyelimizi daha verimli kullanmanın yanında üretimde kalite ve standardı yükseltmek, tarımı sürdürülebilir refahın kaynağı bir sektör haline getirmek amacıyla özverili bir şekilde çalışmaktadır.

Karaman, tarımsal faaliyetlerin çeşitliliği, güçlü ve hızlı gelişen ekonomisi ve sanayisi ile yatırımcılara önemli fırsatlar sunmaktadır. Karaman ili; genç ve nitelikli insan kaynağı, stratejik konumu, geniş arazi varlığı, uygun ekolojisi, tarıma dayalı güçlü sanayisi ve nitelikli destekçi kurumları yanında, organik tarım potansiyeli, tohumluk üretimine uygun iklim özelliği, kaliteli ve verimli tahıl üretim kapasitesi, modern meyvecilik ve bağcılık potansiyeli, modern hayvancılık potansiyeli, kırsal yatırımlara yönelik teşvik, destek ve muafiyetler ile tarım sektöründe önemli bir yatırım alanıdır.

Ülke tarımında bilim ve teknoloji alanında yürütülen gelişim ve teknolojilerin, doğal kaynakların korunmasını sağlayacak şekilde kullanıldığı bir tarım yatırım planı, ilimizde çiftçilerimizin gelirlerinin artırılmasını ve aynı zamanda kaliteli üretimin de süreklilik kazanmasını sağlayacaktır. Karaman, tarımsal üretimde özellikle sulama giderleri kapsamında ihtiyaç duyulan enerjiyi karşılayabilecek yenilenebilir enerji potansiyeline sahiptir. Bu bağlamda söz konusu enerji potansiyelinin etkin şekilde kullanımına yönelik çalışmaları önemsiyor ve destekliyoruz. Bununla birlikte, ilimizde tarım ve hayvancılığın kalkınması için yapılan her türlü yatırım ve projeyi destekliyoruz.

Yatırımcılara rehber olması amacıyla hazırlanmış olan; Karaman ili Tarım Sektörü Yatırım Kılavuzu ile sunulan bilgilerin ve verilerin ışığında Karaman'da tarım sektöründe gerçekleştirilecek yatırımların önünün açılmasına ve ilimizin gelişmesine katkıda bulunması dilekleriyle, tüm yatırımcıları ilimizin sunduğu kaynak ve fırsatları değerlendirmek üzere Karaman'a yatırım yapmaya davet ediyorum. Bu kapsamda, ilimizde tarım sektörünün kalkınmasında önemli katkı sağlayacağına inandığım yatırım kılavuzunun hazırlanmasında görev alan değerli akademisyenlere, Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü personeline ve katkı sağlayan diğer ilgililere teşekkürlerimi sunuyorum.

Murat KOCA
Vali

SUNUŞ

Tarım; insanoğlunun bildiği en eski ticaret ve yatırım aracıdır. İnsanın dünyaya teşrifi ile başlayan ihtiyaçları ve isteklerini karşılamak için insanlık sürekli bir arayış ve caba içinde olmuş, günümüzde tüketimde sınırlar belirsiz hale gelmiştir. İnsanlığın bütün bu gelişimi boyunca ikamesi olmayan tek ve en önemli ihtiyacı beslenmek için gerekli olan gıda talebidir. Teknoloji ve medeniyet ne kadar gelişirse gelişsin değişmeyecek veya vazgeçilemeyecek bir ihtiyaçtır. Gıda ihtiyacının ve özellikle bilinçli tüketicilerinin sayısının arttığı günümüzde güvenilir gıdaya olan talebin karşılanması için tarım sektöründe güvenli ürün yönetimi sistemlerinin uygulanması gerekmektedir; çiftçiler ve üreticiler tarafından neyin, ne için, ne zamanda, nerede üretildiği ve üretim aşamasında ne tür uygulamaların yapıldığı izah edilebilmelidir. Son yıllarda tüm dünyada yaşanan, etkileri her geçen gün artan iklimsel değişiklikler ve artan dünya nüfusu ile birlikte güvenilir gıda talebini fazlalaşması, ülkeler için tarımı stratejik bir sektör konumuna getirmiştir. Dünyadaki sanayileşme ve teknolojik gelişmelerin tarım sektörünü etkilememesi beklenemez. Tarımda geleneksel üretim modellerinin yerini entansif üretim modellerine bırakmış olması, yatırımcı ve girişimcilerin tarıma olan ilgisini

artırılmış, buna bağlı olarak da tarıma dayalı sanayi hızla gelişmiştir. Artık tüm dünyada tarım küçük ölçekli aile işletmesi anlayışından uzaklaşmış, köylerde veya kırsal kesimin yaptığı bir iş olmaktan çıkmış, modern ve profesyonel bir uğraş haline dönüşmüştür.

Ülkemizde tarımda kullanılan alanlara yeni alanlar katmak mümkün olmadığı düşünülürken, Ülkemiz insanının gıda ihtiyacını karşılamak durumundayız. Bu da ancak mevcut tarım alanlarından daha fazla ve kaliteli ürün yetiştirmekle mümkün görünmektedir. Daha fazla ve kaliteli ürünün yetiştirilmesi ancak ve ancak daha profesyonel ve sorgulanabilir üretim ile mümkündür. İlimizin son yıllarda ülkemizde ve dünyada yaşanan tarımsal gelişmelerin dışında kalması düşünülemez. Bu bağlamda; İlimiz doğal kaynaklarının ve tarımsal potansiyelinin en iyi şekilde değerlendirilmesi gelecekte İlimizin tarım sektörü içerisinde hak ettiği yeri alması açısından önem arz etmektedir. İlimizin mevcut tarımsal potansiyelinin ortaya konması, güçlü yönlerinin ön plana çıkarılması ve sürdürülebilir tarımsal üretimin sağlanması adına sektöre yapılacak yatırımlar önem arz etmektedir.

Dolayısıyla, doğal kaynakların iyi değerlendirilmesi ve sınırlı sermayenin uygun kullanılması için yatırımcıların önünü açacak ve onlara yeni bakış açıları oluşturacak bir kılavuzun hazırlanması gerekliliği ortaya çıkmıştır. İlimizin 885.100 ha'lık toplam yüzölçümü içerisinde 346.848 ha'ında tarımsal üretim yapılmakta olup meyvecilik, hububat ve bakliyat üretiminde önemli potansiyele sahiptir. Hayvancılık için uygun mera alanlarının yanında mevcut alt yapının güçlü olması, yapılan projeler ile sektörün daha da güçlenecek olması yatırımcıların ilgisini çekecektir. Ayrıca uygun iklim koşulları, coğrafi konumu, genç ve yeniliğe açık insanı, 346.848 ha'lık alanda yetiştirilen ürün çeşitliliğinin fazla oluşu, kültürel zenginliği ve tarihi dokusu ile yatırımcılar için önemli fırsatlar sunmaktadır. İlimiz de son yıllarda yapılan projeler ile artarak gerçekleşen kamu yatırımları, tarımsal ve ticari altyapının güçlendirilmiş olması, yatırımcılarımızın dikkatinden kaçmaması gereken diğer bir konudur.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü olarak sektörel anlamdaki tüm deneyimlerimizin bilimin ışığında girişimci ve yatırımcılara aktarılması, onlara yeni bakış açısı oluşturulması bizim için önem arz etmektedir. Bu amaçla Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesinin kıymetli akademisyenleri ile birlikte yürüttüğümüz değerli bir çalışma olan "Karaman İli Tarım Sektörü Yatırım Kılavuzu"nun ilimizde yeni yatırımların yapılmasına katkı sağlayacağını düşünmekteyim. Bu kılavuzun hazırlanmasında tarım sektörüne ve kurumumuza hiçbir zaman desteklerini eksik etmeyen Sayın Valimiz Murat KOCA'ya, sektörün kalkınması için var gücüyle çalışan sivil toplum örgütlerine, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde emeği geçen tüm akademisyenler ile mesai arkadaşlarıma şahsım ve kurumum adına teşekkürlerimi sunar, tüm yatırımcıları Karamana yatırım yapmaya davet ederim. Saygılarımla...

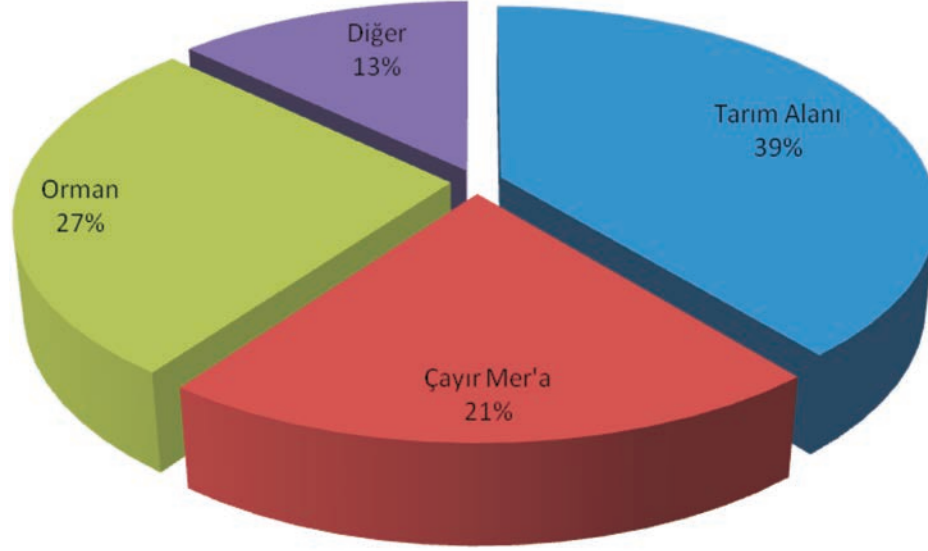
Mehmet ÖZTİRYAKI
Karaman Gıda, Tarım ve
Hayvancılık İl Müdür V.

KARAMAN İLİNİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI

Karaman, 36°26' ve 33°39' kuzey enlemleri ile 32°27' ve 34°09' doğu boylamları arasında yer alan, büyük bir bölümü İç Anadolu Bölgesi'nde bir bölümü ise Akdeniz Bölgesi'nde bulunan, zengin bir tarihi geçmişe ve kültüre sahip bir ilimizdir. 1989 yılında il olan Karaman, biri Merkez İlçe olmak üzere toplam altı ilçe, 10 belde ve 154 köyden oluşmaktadır. Bu köylerden 107 tanesi orman köyüdür. Merkez ilçe ile birlikte Karaman'a bağlı olan ilçeler Ayrancı, Başyayla, Ermenek, Kâzımkarabekir ve Sarveliler'dir. İlin toplam yüzölçümü 885.100 hektardır. İlçeler arasında merkez ilçe en geniş alana sahiptir.

Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü verilerine göre 885.100 ha alanın 346.848 hektarında tarım yapılırken, 187.115 ha alan çayır mer'a ve 241.152 ha alan ormanla kaplıdır. Bu alanların kendi içerisindeki yüzde dağılımları Şekil 1'de verilmiştir. Karaman ilinin büyük bir kesiminde karasal iklim görülmektedir. Yazların sıcak ve kurak geçtiği ilde, yağışların büyük bölümü kış aylarında görülmektedir ve kışlar soğuktur. Karaman il genelinin uzun yıllar yağış ortalaması 326 mm'dir ve bu değer Karaman'ın ülkemizdeki en kurak alanlardan biri olduğunu göstermektedir.

Şekil 1. Karaman ili arazi dağılımı

Karaman ili coğrafik, kültürel ve tarihi özellikleriyle yaklaşık 10.000 yıldan bu yana önemli bir yerleşim merkezi olmuştur. Deniz seviyesinden yüksekliği 1033 metre olan ilin doğusunda Ereğli (Konya), batısında Antalya, kuzeyinde Konya ve güneyinde ise Mersin bulunmaktadır (Şekil 2). Dolayısıyla, Karaman ili Akdeniz ile İç Anadolu Bölgeleri arasında bir geçit bölgesi özelliğine sahiptir. Karaman, Karaman Ovası ve Ayrancı Ovası olarak adlandırılan rakımı

1000-1050 m arasında değişen tarla ve bahçe tarımı için elverişli iki ova ve Orta Toros Dağlarının bir kısmını da içinde barındıran mikro-klima özelliklere sahip alanlara sahiptir. Söz konusu coğrafik özellikleriyle karasal ve mikro iklim koşullarına adapte olmuş birçok yabancı, kültür yapılan veya endemik bitki ve diğer canlı türlerine ev sahipliği yapmaktadır.

Şekil 2. Türkiye İller Haritası

Karaman coğrafi konumu, tarımsal ve ekonomik faaliyetler bakımından ülkemizin önemli illerinden birisidir. Karaman, tahıl ve bakliyat üretimi ve ticareti konusunda önemli bir konuma sahiptir. Ayrıca meyve üretimi bakımından da özellikle elma üretimiyle bir meyve üretim merkezi konumundadır. Karaman'ın ekonomik faaliyetleri tarım ve hayvancılık yanında sanayi ve ticarete de dayanmaktadır. Sanayi gelişimi için gerekli olan küçük ve büyük organize sanayi bölgelerine sahip olan Karaman, Türkiye'nin büyük ekonomiye sahip illeri arasında yer almaktadır. Özellikle gıda sanayisinde önemli yatırım ve faaliyetleri olan Karaman ili; un,

bisküvi, gofret ve bulgur üretiminde Türkiye'de önemli bir konuma sahiptir. Karaman, Türkiye'deki bisküvi üretiminin yaklaşık üçte birini, bulgur üretiminin ise beşte birini karşılamaktadır. 2013 yılı verilerine göre Karaman'da 136 milyon dolar ithalat ve 332 milyon dolar ihracat gerçekleştirilmiştir (TÜİK 2013). Bu durum özellikle sanayi ürünlerinin il ekonomisine olan önemli katkısına işaret etmektedir. Tarıma dayalı gıda sanayisinde görülen hızlı gelişme sonucu kentin sosyo-ekonomik yapısında hızlı bir dönüşüm ve köyden kente göç olayları yaşanmıştır. Bu durum; kırsal kesimdeki genç nüfusun azalmasına neden olmuştur.

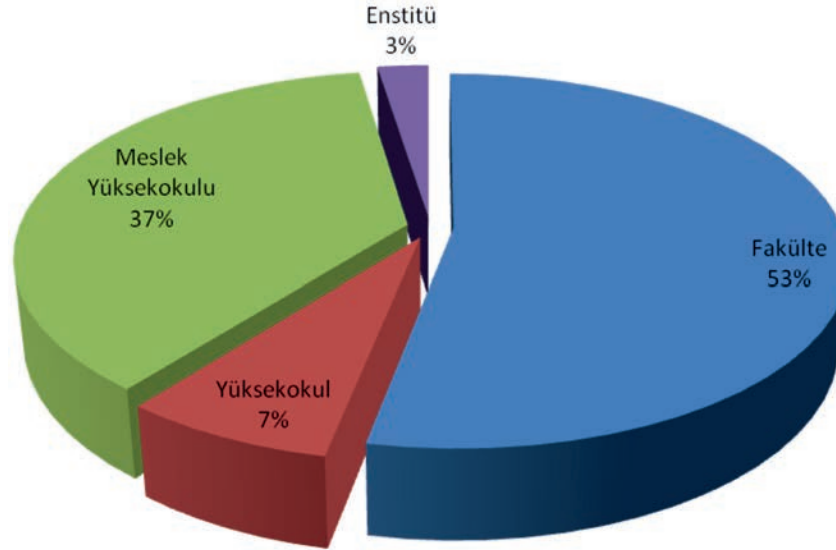
2013 yılında Karaman nüfusunun %70,89'u il/ilçe merkezlerinde, %29,10'u ise belde ve köylerde yaşamaktadır. İl Merkezi nüfusu göçlerle sürekli artmış ve toplam nüfus içinde %60,10'luk bir paya sahip olduğu görülmektedir. Karaman'ın 2013 yılındaki genel nüfusunun bir önceki döneme göre %1,06'lık bir artış göstererek 237.939 kişiye ulaşmıştır (TÜİK 2013).

Karaman ili istihdam bakımından incelenecek olursa 2012 verilerine göre Karaman ilinde işgücüne katılım oranı %50,5; işsizlik oranı %4,9; istihdam oranı ise %48,0'dir (Tablo 1). 2012 verileri bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında değerlerde sadece 1 puan civarında bir değişiklik olmuştur. Türkiye genelindeki işsizlik oranı 2012 yılında %9,2 ile Karaman'daki işsizlik oranının yaklaşık iki katıdır. Ayrıca istihdam ve işgücüne katılma oranları da Karaman'da Türkiye genelinin üzerindedir. Bu sonuçlar da Karaman'daki sanayi kuruluşlarının işsizlik oranının düşük, istihdamın fazla olmasının payı büyüktür.

Tablo 1. Türkiye ve Karaman'daki İstihdam ve İşsizlik Oranları

	2011 Yılı			2012 Yılı		
	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı	İşgücüne Katılma	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı	İşgücüne Katılma
	%	%	Oranı %	%	%	Oranı %
Karaman	5,7	48,7	51,06	4,9	48,0	50,5
Türkiye	9,8	45,0	49,9	9,2	45,4	50,0

Karaman eğitim konusunda önemli yatırımların yapıldığı bir ildir. Gerek öğrenci sayıları gerekse okul alt yapısı bakımından oldukça iyi durumdadır. Karaman İl Millî Eğitim Müdürlüğü 2012-2013 eğitim yılı verilerine göre Karaman ilinde toplam 2.701 adet derslik mevcuttur. Bu dersliklerin 208 tanesi okul öncesi, 877 tanesi ilköğretim, 539 tanesi normal liseler, 456 tanesi mesleki ve teknik liseler, yedi tanesi çıraklık eğitim merkezleri ve 21 tanesi halk eğitim merkezlerine aittir. İldeki toplam öğrenci sayısı 63.765'tir. İl merkezindeki okul sayısı 353, derslik sayısı 2.352 ve öğrenci sayısı ise 49.341 adettir.

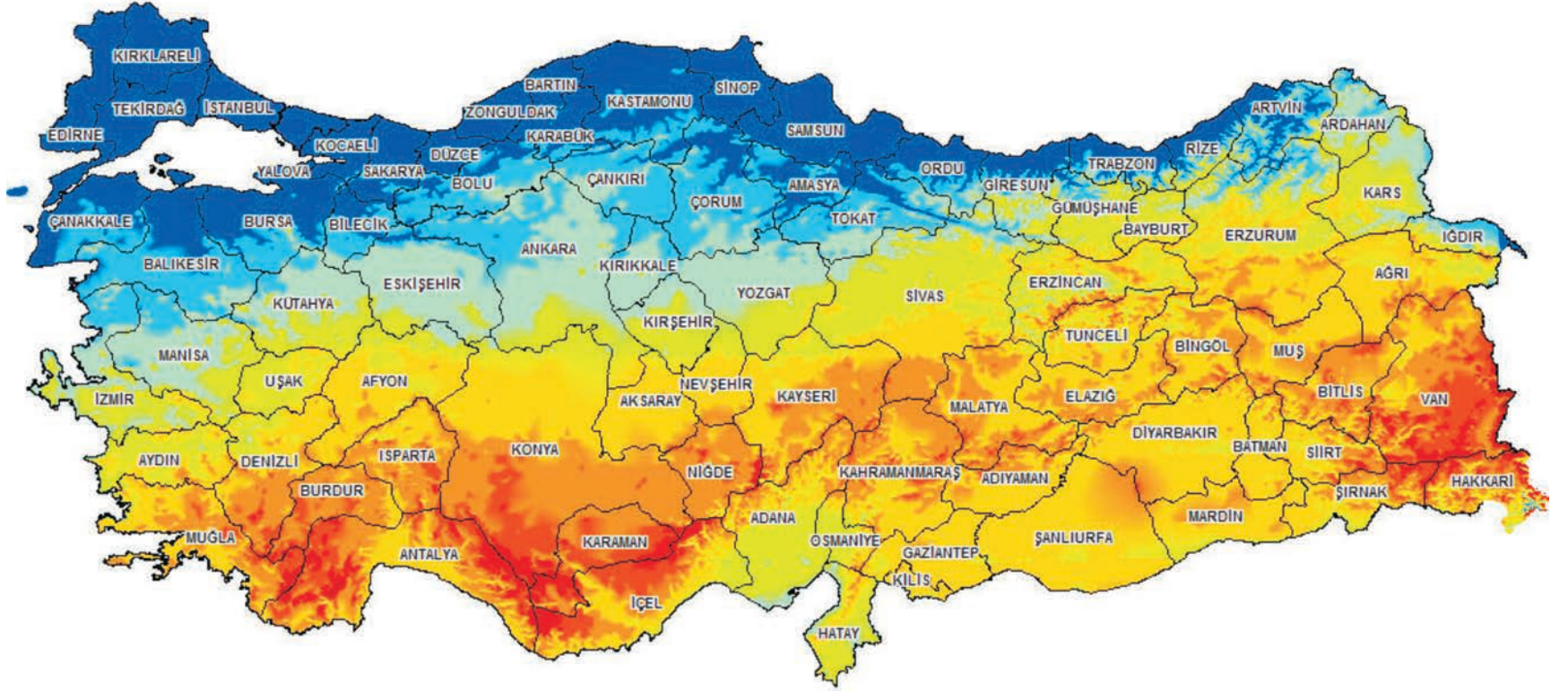

Şekil 3. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Öğrencilerinin Birimlere Dağılımı

Öğrencilerin kız-erkek oranları yaklaşık olarak eşittir. Ayrıca 2007 yılında kurulan Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde bulunan altı fakülte, iki yüksekokul, beş meslek yüksekokulu ve iki enstitüde 10.000'in üzerinde öğrenci eğitim görmektedir (KMÜ, 2013 Aralık verileri). Bu öğrencilerin 5.269'u (% 53,16) fakültelerde, 736'sı (% 7,43) yüksekokullarda, 3.660'ı (% 36,92) meslek yüksekokullarında ve 247'si (% 2,49) enstitülerde kayıtlıdır (Şekil 3).

Karaman ilinde yapılacak yatırımları avantajlı kılacak en önemli sebeplerden biri de zengin enerji kaynaklarına sahip olan ilin yakın bir gelecekte ülkemizin enerji üretim merkezleri arasında yer alacak olmasıdır. Karaman, Türkiye güneş enerjisi atlasında (Şekil 4) görüldüğü gibi güneş ışınımının en yüksek olduğu kuşak üzerinde yer almaktadır. Şekil 4'de verilen haritada performans oranı %75 olan 1kWp'lık bir fotovoltaik sistem için, Türkiye'nin değişik bölgelerindeki fotovoltaik enerji üretim kapasitesi haritası verilmektedir. Haritadan da görüleceği üzere Karaman il sınırları içerisindeki bölgelerde yıllık 1650 kWh/kWp değerinin üzerinde bir elektrik enerjisi üretim potansiyeli söz konusudur. Buna göre, Türkiye ortalamasının (1.527,5 kWh / kWp) üzerinde güneşlenme süresine ve radyasyon değerine sahip olan Karaman, düz arazileri ve düşük nem oranı ile güneş enerjisi yatırımları açısından oldukça cazip bir ilimizdir.

Şekil 4. Türkiye Güneş Enerjisi Haritası

Karaman rüzgâr enerjisi bakımından da yüksek bir potansiyele sahiptir. Türkiye, Rüzgâr Enerjisi Potansiyel Atlasına göre Karaman ilinde 30 metrede 9 m/s hıza kadar çıkan rüzgâr enerjisi potansiyeli olduğu görülmektedir. Karaman ili Ermenek, Sarıveliler ve Başyayla ilçeleri rüzgâr enerjisi santrali kurulabilecek en verimli alanlar arasındadır. Karaman'a kurulacak rüzgâr enerjisi santrallerinin toplam güç kapasitesinin 933,6 MW olduğu hesaplanmıştır.

Karaman ili zengin yenilenebilir enerji kaynakları potansiyeli yanında güçlü kömür rezervlerine de sahiptir. Bu rezervlerin bir kısmı işletilmektedir. Karaman ili sınırları

içerisindeki en önemli fosil yer altı kaynağı Karapınar-Ayrancı bölgesinde bulunan 1 milyar 832 milyon tonluk kömür havzasıdır. Ayrancı'da kurulması planlanan termik santralle birlikte bölgeye yapılacak toplam yatırımın 8 milyar doları geçeceği ifade edilmektedir. Diğer bir önemli yer altı kaynağı Ermenek bölgesindeki linyit sahaları olup yaklaşık 8 milyon ton toplam kömür rezervi bulunmaktadır.

Karaman ili genel anlamda yer üstü su kaynakları bakımından fakir; yer altı su kaynakları bakımından ise zengindir. Karaman ili yer üstü su potansiyeline ait bilgiler Tablo 2 ve Tablo 3'de verilmiştir. Tablo 4'de Karaman ilinde kurulu barajlar ve kullanım alanlarına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Tablo 2. Karaman İli Yerüstü Suyu Potansiyeli (ha)

Doğal Göller	Baraj Rezervuar Yüzeyleri	Gölet Rezervuar Yüzeyleri	Akarsu Yüzeyleri	Toplam
3.601	920	10	103	4.634

Kaynak: TR52 Batı Anadolu Bölgesi Tarım Master Planı

Tablo 3. Karaman ilindeki Akarsular ve Su Miktarları

Karaman İli Akarsuları	(hm3/yıl)
Göksu Nehri	395
Ermemek Çayı	1.141
Gödet Çayı	54
İbrala Deresi	84
Delicay	19
Eskiçay	14
Kocadere	49
Diğerleri	58

Kaynak: DSİ (Devlet Su İşleri)

Ermemek ilçesinde yapımı tamamlanan Ermemek Hidroelektrik Santralinin enerji kapasitesi 1.134 GWh olup, sulama projelerine de önemli katkılarda bulunacaktır. Bilinçsiz ve aşırı sulamalar nedeniyle yer altı su rezervlerinin hızla tükendiği ve yer altı sularının seviyesinin her yıl daha da azaldığı yetkililer tarafından sıkça dile getirilmektedir. Özellikle tarımsal sulamada küresel ısınma, nispi nemin ilde düşük olması ve topraklarımızın fiziksel özellikleri yanında azalan yağışlar neticesinde su kaynaklarının kullanımının planlanması en stratejik konular arasındadır.

Tablo 4. Karaman ilinde Kurulu Barajlar ve Kullanım Alanları

Barajlar	Baraj Rezervuar Yüzeyleri (ha)	Kullanım Alanı
Gödet Barajı	683	Sulama, Taşkın
Ayrancı Barajı	237	Sulama, Taşkın
İbrala Barajı	686	Sulama, Taşkın, İçme Suyu
Gezende Barajı	398	Enerji
Delicay Barajı	212	Sulama, Taşkın
Ermenek Barajı	5.874	Enerji, Sulama
TOPLAM	8.090	

Kaynak: DSI

TARIM SEKTÖRÜ MEVCUT DURUM ANALİZİ

Karaman ili stratejik konumu, tarımsal üretimi ve tarıma dayalı sanayisi ile ülkemizin tarımsal açıdan önemli illerinden biridir. Tarım ve hayvancılık, nüfusunun % 39,7'si tarımda istihdam edilen Karaman için ekonomik açıdan oldukça önemlidir.

Karaman ilinin 885.100 hektarlık yüzölçümünün yaklaşık % 39'unu tarım alanları oluşturmaktadır. Karaman ilinin toplam 346.848 hektarlık tarım alanlarının % 62'sinde tarla bitkileri, % 8,7'sinde meyve, % 3,9'unda sebze yetiştiriciliği ve % 1,4'ünde bağcılık yapılmaktadır. Karaman ili tarım alanlarının % 15'ini (52.450 ha) nadas alanları oluşturmaktadır. Karaman'da tahıl ve diğer bitkisel ürünlerin ekim alanı 248.369 hektar, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin ekim alanı 32.408 hektar, sebze ekim alanı ise 13.890 hektardır (TÜİK 2013).

Tarla bitkileri il tarımı açısından önemli bir paya sahiptir. Buğday, arpa, nohut, mısır, kuru fasulye, ayçiçeği, şekerpancarı ve yulaf bölgede en çok ekilen tarla bitkileridir. Karaman ili tahıl ekim alanlarının % 29 'unda makarnalık buğday, % 20' sinde ekmeçlik buğday, % 35' inde arpa, % 7,7' sinde mısır, % 3,9' unda çavdar ve % 3,8' inde yulaf yetiştirilmektedir. Ülkemizde üretilen toplam 17,98 milyon tonluk ekmeçlik ve diğere buğday türlerinin % 0,5' i, üretilen 4,08 milyon tonluk makarnalık buğdayın ise % 3,6' ısı Karaman'da üretilmiştir (TÜİK, 2013). Karaman, tahıl ve bakliyat üretimi ve ticareti konusunda önemli bir konuma sahiptir. Bununla birlikte meyvecilik, özellikle de elma üretimi bakımından her geçen gün önemi artmaktadır. Karaman ilinde en fazla üretilen meyve türleri; elma, armut, kiraz ve eriktir. Türkiye'de üretilen elmanın % 18,3' ü, armudun % 2,4' ü ve kirazın % 2,4' ü Karaman'dan karşılanmaktadır. İlde en fazla üretilen sebzeler ise maydanoz, taze soğan, ıspanak, pırasa, lahana ve marulduur. Karaman, Türkiye sebze üretimindeki en yüksek payı % 8,9 ile maydanoz, % 7,2 ile taze soğan ve % 3.6 ile ıspanak sağlamaktadır. Türkiye üretimine katkısı % 1,34 civarında olan sebzeler ise taze fasulye, karpuz ve kavundur.

Karaman canlı hayvan ve hayvansal ürün değeri açısından, Türkiye'de istenilen sıralarda yer almamaktadır. Karaman, 2012 yılında 81 il içerisinde canlı hayvan değeri 378 milyon TL ve % 0,59'luk pay ile 63, hayvansal ürünler değeri bakımından ise 100 milyon TL ve % 0,20'lik pay ile 68. sırada yer almıştır (TÜİK, 2012).

Karaman'ın ekonomik faaliyetleri tarım ve hayvancılık yanında sanayi ve ticarete de dayanmaktadır. Sanayinin alt yapısı için gerekli küçük ve büyük organize sanayi bölgelerinin tamamlanmış olması Karaman ilinin ekonomisi için büyük önem taşımaktadır. Özellikle gıda sanayisinde önemli gelişmeler gösteren ilimiz, un, bisküvi, gofret ve bulgur üretiminde Türkiye' de önemli bir konuma sahiptir. İlde 249 adet farklı alanlarda faaliyet gösteren tarıma dayalı sanayi kuruluşu mevcuttur. Karaman, ülke bisküvi üretiminin yaklaşık üçte birini, bulgur üretiminin ise beşte birini karşılamaktadır. 2013 yılı verilerine göre Karaman'da 136 milyon dolar ithalat ve 332 milyon dolar ihracat gerçekleştirilmiştir (TÜİK, 2013). Bu durum özellikle sanayi ürünlerinin il ekonomisine olan önemli katkısına işaret etmektedir.

KARAMAN'DA TARIMA DAYALI SANAYİ

Karaman ilinde bulunan tarıma dayalı sanayi kuruluşlarına ilişkin bilgiler Tablo 5'de verilmiştir. Karaman'da tarıma dayalı sanayi işletmelerinde 255 tesisle tahıl, un ve unlu mamuller üreten işletmeler ilk sırada yer almıştır. Rakamlardan da anlaşılacağı üzere Karaman'da tahıla dayalı sanayi çok önemlidir. Süt ve süt ürünlerinde üretim yapan kuruluş sayısı 19 iken, et ve et ürünlerinde üretim yapan kuruluş sayısı sadece iki adettir. Süt ve süt ürünleri işleme kapasitesi oldukça yüksek olan ilde işletmeler süt ihtiyacının büyük bir kısmını komşu illerden sağlamaktadır. İlde zeytinyağı üretimi yapan işletme sayısı iki adettir ve bu işletmeler ilin mikro-klima alanlarında üretilen zeytinleri işlemektedir.

Tablo incelendiğinde özellikle paketleme, ambalajlama ve boylama faaliyetlerinde bulunan işletme sayılarının az olduğu gözlemlenmektedir. Şekerleme, tahin, helva ve pekmez üretiminde toplam sekiz işletme üretim yapmaktadır. Karaman'da bir tuz işleme kuruluşu bulunmaktadır.

Faaliyet Konusu	İşletme sayısı	Faaliyet Konusu	İşletme sayısı
Alkollü ve Alkolsüz içecek üretimi	3	Pasta, börek hamuru ve sütlü tatlılar gibi her türlü pastacılık ürünleri üretimi	23
Bisküvi, çikolata, kakaolu ve benzeri ürünler üretimi	18	Süt ve süt ürünleri üreten iş yerleri (Toplama merkezleri dahil)	19
Bulgur üretimi	6	Şeker paketleme	3
Diğer Gıda Üreten İşyerleri	4	Şekerleme üretimi	3
Doğal veya fabrikasyon olarak kurutulmuş gıda, kuruyemiş işleme	3	Tahin, helva ve pekmez üretimi	5
Ekmek ve ekmek çeşitleri üretimi	41	Tuz işleme	1
Et ve et ürünleri üretim tesisleri (sakatat temizleme ve işleme yerleri)	2	Un üretimi	16
Fermente ve salamura ürün üretimi	2	Unlu mamuller üretimi	146
Gıda ile temas eden madde malzeme üretimi	14	Yeniden ambalajlama/Gıda ambalajlama	1
Hububat ve bakliyat üretimi	3	Yumurta paketleyen iş yerleri	8
Makarna ve irmik üretimi	2	Zeytinyağı üretimi (yağhaneler hariç)	2
Meyve sebze paketleme, boylama, sarartma, mumlama ve işleme	3		
Toplam			328

Kaynak: Karaman GTH İl Md. 2013 yılı Çalışma Raporu

KARAMAN'DA TARIMSAL TİCARET

Karaman tarımsal üretimi ve tarıma dayalı sanayisiyle ülkemizin önemli tarım merkezlerinden biridir. Bazı tarımsal ürünlerde yapmış olduğu ihracatlarla da dikkat çeken Karaman özellikle elma ve tahıla dayalı ürünlerde söz sahibidir. Güçlü bir tarımsal geçmişe ve geleneği sahip olan Karaman'da tarımsal üretim miktar ve kalitesinin artırılması yanında tarımsal pazarlamada konusunda yatırımların etkinliğinin artması tarımsal ticareti geliştirecektir.

TARIMSAL PAZARLAMA SİSTEMİ

Tarım insanoğlunun gerek üretim gerekse ticari bakımından yapmış olduğu en eski faaliyetlerden biridir. Ekonomik göstergeler bakımından tarımın ülke ekonomilerine katkısı farklılık göstermekle birlikte tarım bütün ülkelerinin en hayati sektörü konumundadır. Bu durumda şüphesiz ki tarımsal ürünlerin insan beslenmesindeki önemi büyüktür. Nitekim sanayi ve teknoloji alanındaki gelişmeler nedeniyle birçok ülkede tarımın genel ekonomik göstergelerdeki payı azalırken, beslenme yanında küresel ısınma, nüfus artışı ve doğal kaynakların muhafazası gibi faktörler nedeniyle tarımın önemi her geçen gün artmaktadır.

Dünya nüfusunun 2050 yılında üç milyar kişi daha artması beklenirken, 2010 yılı verileri temel alındığında 2030 yılında tahıl üretimi %31, 2050 yılında ise %52 artacaktır. Benzer bir durum et üretiminde de yaşanacaktır. Toplam et üretimi 2010 yılına kıyasla 2030 yılında %34, 2050 yılında ise %64 artacaktır. Bütün bu rakamlar dikkate alındığında tarımın temel sermayesi olan doğal kaynaklar üzerine olan baskılarında ne kadar artacağı tahmin edilebilir. Tarıma açılacak arazi varlığı sadece Brezilya'da mevcut iken, birim alandan alınacak verimin artırılması ve kırsal alanlarda yapılan tarım faaliyetlerinin önemi gittikçe artacaktır. Tarımsal faaliyetlerde üretim ve doğal kaynakların muhafazası yanında tarımsal ürünlerin pazarlanması da büyük önem taşımaktadır.

Ülkemizde tarımsal pazarlama kuruluşlarının etkinliği ürüne göre değişmekle birlikte Toprak Mahsulleri Ofisi, ticaret borsaları, tüccarlar, toptancı halleri ve kooperatifler tarımsal pazarlamanın önemli aktörleridir. Bununla birlikte üretici birlikleri, ürün ihtisas borsaları, lisanslı depoculuk ve vadeli işlemler ve opsiyon borsaları (VOB) gelişmiş ülkelerde tarımsal pazarlamanın önemli kuruluşları arasındadır. Ülkemizde de bu kuruluşların tarımsal pazarlamada yeri ve önemi artmaya başlamıştır.

Türkiye'de kamu sektörü tahıllar, tütün, et ve çay gibi bazı ürünlerde yer alırken, özel sektör ve kooperatifler çok daha geniş tarımsal üründe faaliyet göstermektedir. Özellikle meyve ve sebze pazarlamasında ülkemizde toptancı hallerinin önemi büyüktür. Üreticilerimizin büyük bir kısmı da özellikle kırsal alanlarda tarımsal ürünlerinin pazarlamasını tüccarlar yoluyla gerçekleştirmektedir. Son yıllarda ülkemizde ticaret borsaları alıcı ve satıcıların bir araya geldiği önemli tarımsal pazarlama merkezleri haline gelmiştir.

Gelişmiş ülkelerde üretici birlikleri, ürün ihtisas borsaları ve kooperatifler tarımsal üretim ve pazarlamanın planlanmasında önemli rol oynamaktadır. Örneğin, Avrupa Birliği'nde kooperatiflerin yaş meyve ve sebze pazarlamasında payları %80 oranına ulaşabilmektedir. Özellikle kooperatif ve üretici birliklerinin sayısının artması ve tarımsal üretimin planlanmasında ve pazarlanmasında etkin rol almaları önemli gelişmeler yaşanmasını sağlayacaktır. Ayrıca bu kuruluşlar sadece pazarlamada değil aynı zamanda Ar-Ge, tanıtım ve eğitim faaliyetlerinde de aktif rol alabilecek potansiyele sahiptir.

Karaman'da tarımsal amaçlı toplam kooperatif sayısı 79 adettir. Bunların 36'sı tarımsal kalkınma kooperatifi, 31'i Sulama Kooperatifi ve 12'si Tarım Kredi Kooperatifidir. Ayrıca sulama ve hayvancılık konusunda iki adet kooperatifler bölge birliği bulunmaktadır. İlde ayrıca 5200 sayılı kanuna göre kurulan altı adet Tarımsal Üretici Birliği bulunmaktadır. Üretici birliklerinin faaliyet alanları elma, meyve, yumurta ve süttür. 5996 sayılı kanun kapsamında kurulan ıslah amaçlı yetiştirici birlikleri ise Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği, Arı Yetiştiricileri Birliği ve Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği olmak üzere üç adettir (Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü 2013 yılı Çalışma Raporu).

İHRACAT

Karaman ilinin 2013 yılı ihracat verileri Tablo 6'da verilmiştir. Karaman ilinden 2013 yılında 14 farklı üründe ihracat yapılmıştır. Yüz milyon adet üzerinde yumurta ihracatı yapılan ilde tahıla dayalı birçok ürün listede yer almaktadır. Karaman için en önemli tarımsal ürün niteliğindeki elmanın ihracat miktarı 415 bin kg civarındadır. Mercimek, fasulye ve nohut gibi yemeklik dane baklagiller de ilin ihracat ürünleri arasında önemli bir yere sahiptir. Tahin ve pekmez ihracatının miktarları 10.000 kg civarındadır.

Türkiye İstatistik Kurumunun ihracat verileri fasıl numaraları altında yer almaktadır. Tarım ve tarımsal ürünlerin yer aldığı fasıllarda Karaman ilinin 2003 yılı ihracat rakamı 4,2 milyon dolar iken, 2013 yılında bu rakam 15,3 milyon dolara yükselmiştir. TR 52 bölgesinde tarımsal ürünlerin yer aldığı fasıllarda Karaman'ın ihracattaki payı 2003 yılında %19,6 iken, 2013 yılında bu oran %7,1'e düşmüştür. Bu oranın düşmesinde Konya ili tarafından yapılan ihracatın artışı büyük rol oynamaktadır. Karaman ilinin ihracat rakamlarının artırılabilmesi için üretimi yapılan tarımsal ürünlerinin kalite standartları ve sertifikalarının bulunması önemlidir.

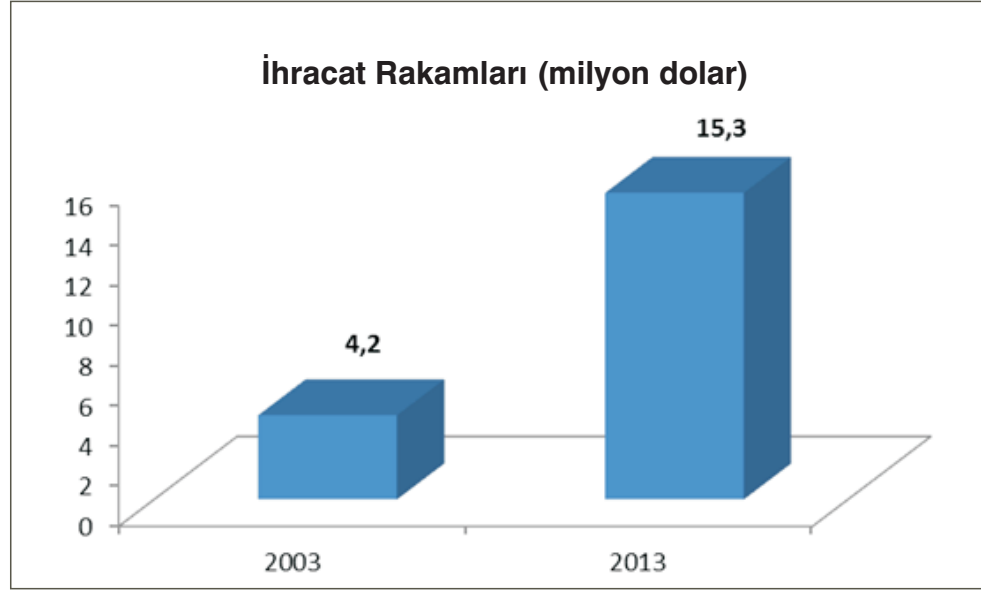

Tablo 6. Karaman ilinin 2013 yılına ilişkin bazı ürünlerdeki ihracat verileri

Ürün Cinsi	Miktarı (kg)	Ürün Cinsi	Miktarı (kg)
Yumurta (Adet)*	100.277.640	Elma	415.464
Bulgur	11.165.835	Pirinç	330.240
Buğday (Aşurelik)	347.675	Mercimek çeşitleri	813.240
Makarna	487.510	Fasulye	328.626
Şehriye	23.400	Nohut	180.650
İrmik	4.000	Tahin	11.050
Mısır (yağlı)	7.800	Pekmez	9.320
Bisküvi	47.587.179		

Kaynak: Karaman Ticaret ve Sanayi Odası 2013, *Yumurta adet olarak verilmiştir.

Fasıl kodu	Fasıl İsmi
4	Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler
7	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular
8	Yenilen <u>meyvalar</u> ve yenilen sert kabuklu <u>meyvalar</u>
10	Hububat
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, <u>inülin</u> , buğday <u>gluteni</u>
15	Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yemeklik katı yağlar, hayvansal ve bitkisel mumlar
17	Şeker ve şeker mamulleri
20	Sebzeler, <u>meyvalar</u> , sert kabuklu <u>meyvalar</u> ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen
21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülusalari, çay hülusalari, mayalar, soslar, diyet
22	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke

Şekil 5. Fasıllara ilişkin 2003 ve 2013 yılı ihracat rakamları

PAZARLAMADA KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Tarımsal pazarlama, bir tarımsal ürünün üretim aşamasından tüketiciye ulaşıncaya kadar geçirdiği işletme faaliyetlerinin tamamıdır. Çoğu kez sadece satış gibi algılanan pazarlama, tarımsal pazarlama ürünlerinin şekil, zaman, yer ve mülkiyet faydasını artıran hizmetlerle ilgilidir. Pazarlama bileşenleri ürün, fiyat, dağıtım ve tanıtma başlıkları altında toplanabilir. Pazarlanacak ürünler için bütün bu bileşenlerin incelenmesi ve kararların alınması gerekmektedir. Tarımsal ürünlerin pazarlanmasını sanayi ürünlerinin pazarlanmasından ayıran bazı faktörler bulunmaktadır.

Bu faktörlerin başında yukarıda ifade edilen pazarlama bileşenlerinin tarımsal üreticilerin kontrolünde olmayıp, sanayi işletmelerinin veya büyük miktarlarda üretim yapan büyük gıda işletmelerinin elinde olmasıdır. Pazarlama stratejileri bakımından da tarım işletmelerini diğer işletmelerden ayıran faktörler bulunmaktadır. Tarım işletmeleri özellikle küçük arazi varlığına sahip olanlar tarımsal üretim amacıyla kurulmuş ve pazarlama stratejisi yapmamaktadırlar. Tarım işletmelerinde genellikle birbirine benzer ürünler üretilir ve bu ürünler çoğu kez işlenmeden hasat sonrasında satışa sunulur. Tarımsal ürünlerde başkasının arz edemediğini arz ederek avantaj sağlamak (monopol avantaj) oldukça zordur. Tarım sektörünü diğer sektörlerden ayıran diğer bir özellik ise üreticilerin tüketicilerden çok uzakta olmalarıdır. Genellikle tüketiciyle ilişki kurabilen kesim perakendecilerdir. Bu nedenle çiftçilerin pazarlamadaki başarısında dağıtım kanallarının etkinliği önemlidir.

Ülkemiz genelinde tarımsal pazarlamada yaşanan sorunlarda bazıları şu şekilde sıralanabilir; işlenmiş tarım ürünleri üreten ve dağıtan işleme sayısının az olması nedeniyle rekabet şartlarının oluşmaması, fiyat temelli üretim planlaması nedeniyle tarım ürünleri piyasasında fiyatların oluşma şekli, üretim planlamasının zorluğu, yüksek tüketici fiyatları, aracı sayısının fazla olması, düşük üretim kalitesi, yüksek maliyet, üreticilerin düşük temsil gücü ve ihracat potansiyelinin kullanılmamasıdır. Bütün bu sorunların yanında ülkemizin tarımsal pazarlamadaki en önemli sorunu üretici örgütlenmesindeki yetersizliktir. Yukarıda ifade edilen tarımsal pazarlamayı diğer pazarlamalardan ayıran bilgiler de dikkate alındığında bu sorunun önemi daha iyi anlaşılabilir. Tarımsal pazarlamada bu sorunun çözülebilmesi için üreticinin bilinçlendirilmesi ve örgütlenme taleplerinin artması için yoğun çalışmalara gerek vardır. Üreticilerin pazarda örgütlü olarak temsil edilmesi aracı sayısı ve etkinliğini azaltacaktır.

Tarımsal pazarlamada yapılabilecekler iki temel başlık altında incelenebilir. Birincisi bölgenin iklim özelliklerine uygun tarımsal ürünlerin belirli kalite standartlarında ticarete konu olacak şekilde büyük partilerde üretiminin gerçekleştirilmesidir. İkinci olarak bu ürünün pazarlanması noktasında faaliyet gösterecek organizasyon ve kuruluşların faaliyetleri ve pazarlama stratejilerinin geliştirilmesidir.

Tarımsal pazarlama konusunda üretim aşaması büyük öneme sahiptir. Bir bölgenin veya şehrin pazarlamada söz sahibi olabilmesinin ilk şartı bazı ürünlerde büyük miktarlarda piyasaya arzın sağlanabilmesidir. Karaman ilinde bu elma üretiminde gerçekleştirilmiştir. Büyük miktarlarda üretim yapılması toptancı ve perakendecilerin bölgeye olan ilgilerini artıracaktır. Üretim miktarı yanında ürünün belirli kalite özelliklerine sahip olması da önemlidir. Çünkü tarıma dayalı sanayide işlenmiş ürünün kalitesi ve üretim aşamasında sorun yaşanmaması büyük oranda hammadde özelliklerine bağlıdır. Bir bölgenin son kullanım kalitesine uygun kalite özelliklerine sahip tarımsal ürün arzını sağlaması pazarlama açısından büyük bir avantajdır. Ürün kalitesi sadece sanayici için değil aynı zamanda tüketici içinde önemli bir tercih sebebidir.

Kaliteli ürün yetiştirilmesinde Ar-Ge desteği büyük önem taşımaktadır. Çünkü kalite özellikleri bilinen mevcut veya yeni geliştirilen çeşitlerin tarımsal üretimde yer alabilmesi için bu çeşitlerin ilgili bölgede denenmesi ve üreticiye tavsiye edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda lisanslı depoculuk faaliyetleri de pazarlama açısından önemlidir. Temel ve işlenmiş ürünleri standartlara ve ürün özelliklerine göre muhafaza eden lisanslı depoların faaliyetleri, sanayici ve tüketiciler için kalite sorunu olmayan hammadde sağlayabilmektedir.

Yukarıda belirtilen özelliklere sahip ürünün satışında üretici birliklerinin, ürün ihtisas borsalarının, lisanslı depoculuk ve kooperatiflerin büyük önemi vardır. Bu tip organizasyonlar üreticilere hem üretim planlamalarında hem de satışta büyük yardım ve kolaylıklar sağlamaktadır. Bu organizasyonların çok iyi planlanarak aktif bir şekilde faaliyet göstermesi tarımsal pazarlama açısından önemlidir. Bu organizasyonların sürdürülebilir bir şekilde işletilebilmesi için kesinlikle profesyonel yardım veya hizmet alınmalıdır.

Tarımsal üretimde en önemli stratejilerden biri de bölgede geçmişi ve geleneği olan aynı zamanda bölgenin çevresel özelliklerinde kaliteli üretim yapılabilecek ürünlerin üretim deseninde yer almasıdır. Bu ürünlerde kalite özellikleri iyileştirilmeli ve ürünün tanıtımı çok iyi organize edilmelidir. Karaman için bu ürünlere örnek olarak elma, makarnalık buğday ve koyun verilebilir.

Tarımsal pazarlama insanın biri fiziksel, diğeri ruhsal en temel iki ihtiyacıyla yakından alakalıdır. Bunlar; beslenme ve güven duygusudur. Beslenme ihtiyacı, insanın sağlıklı yaşayabilmesinin en temel şartlarından biridir. Özellikle son yıllarda gelir seviyesindeki artışa paralel olarak beslenme alışkanlıklarında yaşanan değişiklikler ve sağlıklı gıdaya olan ilgi hızla artmaktadır. Bu kapsamda organik tarım, iyi tarım uygulamaları ve ürün kalite standartları büyük önem taşımaktadır. Bu tip tarımsal uygulamaların hayata geçirilmesi ilin tarımsal pazarlamadaki etkinliğini artıracaktır.

Güven duygusu oluşturmak marka çalışmalarının en temel hedefidir. Güven duygusunun oluşmasında tanınmışlık büyük önem taşımaktadır. Reklam bir ürünün insanlar tarafından tanınmasını sağlayarak güven duygusu oluşturmaktadır. Güven duygusunun oluşturulmasında ürünün sahip olduğu standartlar, üretim aşamalarının izlenebilir olması, tüketiciyi bilgilendirmesi ve özellikle tarım ürünlerinde çevreye olan hassasiyet önemlidir. Ayrıca ürünün kalite özelliklerindeki tutarlılık da ticari olarak önemli bir kriterdir.

Tarımsal ürünlerde marka oluşturmak diğer ürünlerden farklı ve çok kolay işleyen bir süreç değildir. Çünkü pazarlamanın en önemli faktörlerinden olan ürün farklılıklarının tarımsal ürünlerde oluşturulması zordur. Tarımsal ürünlerde marka değerini oluşturan faktörler; bölgenin bazı ürünlerle coğrafik olarak anılması ve kaliteli üretim nedeniyle tüketici memnuniyetinin yüksek olmasıdır. Özellikle geleneksel ürünler bu anlamda marka değeri oluşturulmasında çok değerlidir. Bu ürünlerde kullanılan coğrafik işaretler bölgenin tanınmasında büyük önem taşır. Bölge tarımında geleneksel geçmişi ve tanınmışlığı olan ürünlerin coğrafi işaretlerle tescil edilmesi bölgesel marka değeri oluşturmada önemlidir. Karaman'da yer alan bu tip ürünlerin tescil ettirilmesi Karaman'ın tarımsal marka değerini artıracaktır. Bir ilin tarımsal imajında kentte yer alacak sanat ve estetik kaygısıyla yapılmış tarımsal imgelerin bulunması da önemlidir.

Tarımsal ürünlerde farklılık oluşturmanın çok kolay olmadığı yukarıda vurgulanmıştı. Farklılık oluşturmaya bir örnek olarak besin içeriği geliştirilmiş tarımsal ürünlerin üretilmesi verilebilir. Dünya'da bilimsel araştırmaların en güncel konuları arasında besin içeriği zenginleştirilmiş (Biofortification) çeşitlerin geliştirilmesi yer almaktadır. Bu araştırmalar çinko, demir ve selenyum gibi insan beslenmesinde önemli olan elementleri daha yüksek oranda içeren tohumlar veya lif içeriği sindirim sistemimiz için daha uygun olan tohumlar geliştirmeye odaklanmıştır. Bu tip kalite özelliklerine sahip çeşitlerin üretime alınması ve elde edilen ürünlerin tanıtımı yapılarak pazarlanması tarımsal pazarlamada büyük avantajlar sağlayabilir. Bu özelliklere sahip genetik kaynaklar yetersiz beslenme sorununun yaşanan gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkeler için büyük önem taşımaktadır.

Tarımsal üretim ve pazarlamada kırsal kalkınma çok büyük bir öneme sahiptir. Dünya nüfusunun hızla artıyor olması besin kaynaklarının sağlanmasında yoğun tarım yapılan alanların üzerindeki baskıyı her geçen gün artırmaktadır. Bu durum kırsal alanlardaki tarım alanlarının üretime katkısının artırılmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Bu nedenle Dünya'da kırsal kalkınma modellerine önemli yatırımlar yapılmaktadır. Kırsal kalkınmanın amacı; kırsalda belirli standartlarda tarımsal üretimin yapılmasını ve bu ürünün perakendeci raflarında yer almasını sağlamaktır. Kırsal kalkınma tarımsal üretimin üzerindeki baskının azaltılması yanında kırsal kesimdeki refahın artmasını da hedeflemektedir. Özellikle kırsal kalkınma projelerinde çiftçi çocuklarının tarım, çevre bilinci ve pazarlama konularında eğitim almaları önemli proje konuları arasında yer alacaktır.

Pazarlama sorununu azaltan önemli bir yöntemde sözleşmeli üretim modellerinin uygulanmasıdır. Tarımsal sanayinin veya perakendecinin istediği kalite özelliklerine sahip ürünlerin yetiştirilmesi ve ilgili kuruluşlara satılması arz-talep dengesinin oluşturulmasında önemlidir ve birçok pazarlama problemini ortadan kaldırmaktadır.

Online iletişimin çok yoğun olduğu ve hızla geliştiği çağımızda bütün faaliyetlerde olduğu gibi tarımsal pazarlamada da bu alanda yer almak kaçınılmazdır. Günümüzde e-ticaret birçok sektörde çok büyük rakamlara ulaşmıştır. Tarımsal ürünlerin özellikle işlenmiş ve kısa zamanda bozulma ihtimali olmayan tarımsal ürünlerin e-ticaret yoluyla pazarlanması mümkündür. Bunun başarılabilmesi için tüketicinin güveninin kazanılması ve profesyonel tanıtım faaliyetlerinde bulunulması gerekmektedir. Pazarlama ve e-ticaret konularına yönelik yapılan desteklerden de yararlanılması avantajlar sağlayacaktır. Son olarak da pazar bilgi sistemlerinin kurulması pazarlama stratejilerinin geliştirilmesinde ve üretim planlamalarının yapılmasında büyük avantajlar sağlayacaktır.

KARAMAN'DA TARIMA DESTEK VEREN KURULUŞLAR VE SAĞLADIĞI HİZMETLER

T.C. BAŞBAKANLIK YATIRIM DESTEK VE TANITIM AJANSI (TYDTA)

T.C. Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı (TYDTA), Türkiye'nin sunduğu yatırım olanaklarını küresel iş dünyasına tanıtmaya ve yatırımcılara Türkiye'ye yapacakları yatırımların her safhasında destek verme görevini üstlenmiş doğrudan Başbakanlığa bağlı bir kuruluştur. TYDTA ülkemizde yatırım yapmak isteyen yurt dışındaki yatırımcılara yatırımlarına yönelik her tür desteği sunmaktadır. Ayrıca uluslararası yatırımcılara Türkiye'de yeni bir yatırım yapmak ya da mevcut yatırımlarını genişletmek için gerekli tüm desteği verir ve güncel bilgileri sağlar. Yatırım Ajansı, ulusal, bölgesel ve yerel ölçekte yatırım fırsatlarını tanıtmaya ve değerlendirme süreçlerinde ilgili tüm resmi kurumları koordine ederek uluslararası yatırımcılara yönelik bir referans noktası olarak hizmet vermektedir. TYDTA'nın sunduğu hizmetler ana hatlarıyla; pazar araştırma ve analizi, endüstri ve sektör raporları, yatırım koşulları değerlendirmeleri, saha seçimi, olası ortaklık ve ortak girişimler için şirket bulma, ilgili resmi kurum ve kuruluşlarla yazışma ve görüşmelerin sağlanması, yasal süreç ve mevzuatla ilgili işlemlerin kolaylaştırılması, şirket kuruluşu, teşvik başvuruları, lisans temini, çalışma/oturma izinleri olarak sıralanabilir.

MEVLANA KALKINMA AJANSI (MEVKA) YATIRIM DESTEK OFİSİ

Mevlana Kalkınma Ajansı (MEVKA) Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş, Türkiye'deki 26 kalkınma ajansından birisidir. MEVKA kamu, özel sektör ve STK'lar arasındaki işbirliğini geliştirerek yerel potansiyeli harekete geçirip bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilir ve rekabetçi bir bölgesel ekonomi oluşturmak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacını güden bir kuruluştur. MEVKA, Konya ili merkez olmak üzere Konya ve Karaman illerini kapsayan TR52 Düzey 2 bölgesinde faaliyet göstermektedir. Ajans, faaliyetlerini Kalkınma Bakanlığının genel koordinasyonu altında sürdürmektedir. Bölgede uygun yatırım ortamının oluşmasını sağlamak amacıyla ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinden oluşan ve ajansın koordine ettiği il yatırım istişare grup toplantılarını düzenlemektedir. MEVKA Karaman Yatırım Destek Ofisleri bölgeye yurtdışından gelen heyetlere bölge yatırım olanaklarını tanıtarak gerekli desteği sağlamaktadır.

KARAMAN İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ

Karaman İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün beş ilçede İlçe Müdürlükleri bulunmaktadır. Tarımla ilgili her konuda üreticilere ve yatırımcılara destek vermektedir. Karaman ilinde tarımsal potansiyelin harekete geçirilmesi ve tarımsal faaliyetlerin desteklenmesi için ilde gerekli işlevleri yerine getirmektedir. Kırsal kalkınmaya destek sağlanarak çiftçilerin gelir düzeyi, yaşam kalitesi ve refah seviyesinin artırılmasına katkı sağlanması amacıyla Mevlana Kalkınma Ajansı Kırsal Kalkınma Mali Destek Programına 37, Teknik Destek Programına 6, Sosyal Kalkınma Mali Destek Programına 12 adet, 2011 Teklif Çağrısı Döneminde Leonardo da Vinci-Avrupa Birliği Mesleki Eğitim Programına 12 adet proje Tar-Gel personeli tarafından hazırlanarak İl-İlçe Tarım Müdürlükleri ile Sivil Toplum Örgütlerince ilgili ajanslara sunulmuştur.

TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU KARAMAN İL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Ulusal kalkınma plan, program ve stratejilerinde öngörülen ilke ve hedefler çerçevesinde, AB ve uluslararası kuruluşlar-dan sağlanan kaynakların, kırsal kalkınma programlarının uygulanmasına yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere kullanılmasını temin etmek üzere kurulmuştur. Süt ve et üreten tarımsal işletmelere yatırım, süt ve süt ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması, et ve et ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması, meyve ve sebzelerin işlenmesi ve pazarlanması, su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması, çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi, yerel ürünler ve mikro işletmelerin geliştirilmesi, kırsal turizm ve kültür balıkçılığının geliştirilmesi konularında yatırımcılara destek vermektedir.

KOP BÖLGE KALKINMA İDARESİ

KOP Bölge Kalkınma İdaresi'nin kuruluş amacı; bölgede proje uygulamalarını yerinde koordine etmek; bölgedeki kalkınmaya yönelik yatırımların ve projelerin gerektirdiği araştırma, planlama, programlama, projelendirme, izleme, değerlendirme ve koordinasyon hizmetlerinin yerine getirilmesi suretiyle bu projelerin kapsadığı bölgelerin kalkınmasını hızlandırmaktır. İdare'nin görevlerinden biri de; bölgelerinin gelişme potansiyeline, sorunlarına ve imkânlarına dair araştırma, etüt, proje ve incelemeler yapmak veya yaptırmaktır. Konya Ovaları Projesi (KOP), ülkemizde uygulamaya konulan en önemli bölgesel projelerden birisidir. Ülkemizin ilk resmi sulama projesi olan ve başlangıçta Konya'nın su ihtiyacını karşılamak için DSİ tarafından uygulanan projelere Konya Ovaları Projeleri, kısaca KOP denilmiştir. KOP, 2011 yılında 'Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi'nin kurulmasıyla bir bölgesel kalkınma projesine dönüşmüştür. Proje, Karaman, Konya, Aksaray ve Niğde illerini içine alan ve Türkiye yüzölçümünün % 8,5'ine karşılık gelen KOP Bölgesinde uygulanmaktadır.

KOSGEB KARAMAN HİZMET MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

KOSGEB Karaman Hizmet Merkezi Müdürlüğü, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının Karaman ilindeki hizmet birimidir. KOSGEB Karaman Hizmet Merkezi Müdürlüğü, KOSGEB'in genel politikaları çerçevesinde KOBİ statüsündeki kuruluşların KOSGEB desteklerinden yararlanması konusunda hizmet vermektedir.

KARAMAN TİCARET BORSASI

Karaman Ticaret Borsası'nın kuruluş aşaması 1984 yılında tamamlanmıştır. Karaman Ticaret Borsası'nın yönetim ve organizasyonu 5174 Sayılı Kanunla belirlenmiştir. Ticaret Borsası, açık arttırma usulü ile salon satışı yapılmasında, kantar, laboratuvar, satış salonu hizmetlerinde problemi olmayan ve Borsacılığın gerektirdiği tüm hizmetleri yerine getirmektedir. Hasat dönemi içerisinde Borsa satış salonunda açık arttırma usulü ile ürünlerin alım-satımı gerçekleştirilebilmektedir. Oluşan fiyatlar borsanın web sayfasından ilan edilmektedir. Ayrıca borsa panolarında, gazetelerde ve faks yolu ile önemli alım-satım merkezlerine ve üyelere duyurusu yapılmaktadır. Kantar, laboratuvar, fiyat ilanı gibi hizmetler ve borsaya gelen ürünün kabulünden tescil işleminin son noktasına kadar tüm işlemler bilgisayar üzerinde yapılmaktadır.

KARAMAN İLİNDE TARIMSAL ALANDA GERÇEKLEŞTİRİLECEK YATIRIMLAR İÇİN MEVCUT TEŞVİKLER, DESTEKLER ve HİBE İMKANLARI

Ülkemizde tarımsal üretimi artırmak, tarımla ilgili faaliyetlerin çevreye, insan ve diğer canlıların sağlığına verdiği zararı önlemek veya kontrol altında tutmak, tarımsal üretimde verimliliği artırmak, tarımsal ürünlerde kalite ve standardı yükseltmek, tarım ürünlerinin ihracatını sağlamak, tarımla uğraşanların gelir seviyelerini yükseltmek gibi amaçlarla tarımsal faaliyetlere yönelik çeşitli teşvik ve destekler sağlanmaktadır. Karaman teşvik sisteminde 2. bölgede yer almaktadır. Karaman'da gerçekleştirilecek yatırımlar; genel, bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırım teşviklerinden 2. bölgenin asgari sabit yatırım tutarı, oran ve sürelerine göre yararlanır.

TARIMSAL DESTEKLEME ÖDEMELERİ

Karaman ilinde tarımsal destek ödemeleri kapsamında çiftçilere 2012 yılında toplam 56,2 milyon TL nakit desteği verilmiştir. 2010-2012 yıllarında verilen bitkisel ve hayvansal üretim destekleri Tablo 7 ve Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 7. Bitkisel Üretim Desteklemeleri (Bin TL)

Destekleme Konusu	2010	2011	2012
Mazot Desteği	5.491	6.019	6.310
Kimyevi Gübre Desteği	6.581	7.286	7.524
Sertif. Tohum Kull. Desteği	358	681	447
Sertif.Fidan. Kull. Desteği	673	714	1.126
Hub.Bakliyat Prim Öd.	13.090	11.679	7.275
Yağlık Tohum Prim Öd.	1.791	4.240	7.298
Kuraklık-Don Desteği	4.119	0	0
Toprak Analizi Desteği	787	1.064	1.328
ÇATAK Desteği	1.933	2.154	2.909
ÇATAK Alet-Makine	0	192	420
Organik Tarım	18	47	31
İyi Tarım Desteği	74	115	195
Tarımsal Yay. ve Danış.	9	25	0
Alet Mak. Hibe Desteği	982	2.687	657
Biyolojik Mücadele	0	1	0
Toplam	35.906	36.904	35.520

Tablo 8. Hayvancılık Desteklemeleri (Bin TL)

Destekleme Konusu	2010	2011	2012
Yem Bitkisi Desteği	1.788	1.878	1.657
Süt	1.591	2.857	3.811
Süt Tozu	0	0	2.277
Su Ürünleri Desteği	638	1.149	749
Buzağı Desteği	221	449	527
Aşı Desteği (Brucellosi-şap)	91	94	0
Aşı Desteği (Brucella Rev-1)	0	209	0
Arı Kovanı	197	278	318
Koyun-Keçi	2.395	3.905	4.947
Anaç Sığır	2.339	3.380	4.129
Besi Desteği	0	261	1.310
Manda Desteği	0	8	0
Halk Elinde Hayvan Islahı Proj.	0	334	1.007
Uygulayıcı Aşı Desteği	0	50	0
Toplam	9.256	14.850	20.730

YATIRIM TEŞVİKLERİ

UYGULAYICI KURUM: EKONOMİ BAKANLIğI, Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

GENEL AÇIKLAMALAR

İlgili Mevzuat

- 19.06.2012 tarih ve 28328 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar"
- 20.06.2012 tarih ve 28329 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/1)"

Sabit yatırım tutarı ve asgari kapasite

Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının; 1 inci ve 2 nci bölgelerde bir milyon Türk Lirası, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde ise 500.000 Türk Lirası olması gerekir. Ayrıca, yatırımların asgari kapasite, sabit yatırım tutarı ve diğer şartları sağlaması da gerekir.

Finansal kiralama yöntemiyle yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın, her bir finansal kiralama şirketi için asgari 200.000 Türk Lirası olması gerekir. Teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilen maddi olmayan duran varlıkların (marka, lisans, know-how vb.) oranı, teşvik belgesinde kayıtlı toplam sabit yatırım tutarının yüzde ellisini aşamaz.

Müracaat

Teşvik belgesi müracaatları, Ekonomi Bakanlığına yapılır. Ancak, genel teşvik uygulamaları kapsamında yer alan ve sabit yatırım tutarı 10.000.000 Türk Lirasını aşmayan, tebliğle belirlenecek yatırımlar için yatırımcının tercihine bağlı olarak yatırımın yapılacağı yerdeki yerel birimlere de müracaat edilebilir.

Teşvik belgesi

Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için, projenin uygun görülmesi ve teşvik belgesi düzenlenmesi gerekir.

Diğer desteklerden yararlanma

Bu kapsamdaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamaz.

Tarım sektörüne ilişkin değerlendirme

Tarım Sektörüne yönelik yatırımlar, "Genel Teşvik Sistemi" ve "Bölgesel Teşvikler"den yararlanabilir.

GENEL TEŞVİK SİSTEMİ

Bölge ayrımı yapılmaksızın, belirlenen asgari sabit yatırım tutarı şartı ile diğer Tebliğ şartlarını sağlayan Tarımsal yatırımlar, Genel Teşvik Sistemi kapsamında;

- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- KDV İstinası desteğinden faydalanılabilir.

Ayrıca, Bölgesel Teşvik Sistemi kapsamında teşvik belgesi düzenlenebilecek olan yatırımlar için talep edilmesi halinde Genel Teşvik Uygulamaları çerçevesinde belge düzenlenebilir.

Genel teşvik sistemi kapsamında teşvik edilemeyecek yatırımlar: •

- Un, irmik (makarna imalatı ile entegre irmik yatırımları ve mısır irmiği yatırımları hariç), yem (balık unu, balık yağı, balık yemi ve entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi hariç), nişasta ve nişasta bazlı şeker.

- Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek).
- Küp şeker.
- 5 dekarın altındaki seracılık yatırımları.
- Bitkisel üretim (5 dekar ve üstü seracılık yatırımları, kültür mantarı yetiştiriciliği ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği hariç).
- Bölgesel uygulamalar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve şartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları.
- 5 ton/gün ve altında üretim kapasitesine sahip süt işleme yatırımları.

Teşviki belirli şartlara bağlı yatırım konuları:

- Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş
- Et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş,
- Damızlık büyükbaş entegre hayvan yetiştiriciliğinde (et/süt yönlü) asgari 150 büyükbaş/dönem,
- Kanatlı entegre yatırımlarında 100.000 adet/dönem,
- Süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında (damızlık dahil) 1.000 küçükbaş dönem şartı aranır.

BÖLGESEL TEŞVİKLER

Karaman ilinde Bölgesel Teşvikler Kapsamında Desteklenen Tarımsal Sektörler

BÖLGESEL TEŞVİKLERDE YARARLANACAK SEKTÖRLER	Asgari Yatırım Tutarları Veya Kapasiteleri
Entegre hayvancılık yatırımları (entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil)*	500 Bin TL
Gıda ürünleri ve içecek imalatı**	1 Milyon TL
Su ürünleri Yetiştiriciliği (Balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	500 Bin TL
Soğuk hava deposu hizmetleri	1.000 metrekare
Lisanslı depoculuk	1 Milyon TL
Seracılık	20 Dekar

*Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş/dönem, damızlık büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, damızlık küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş, süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş/dönem ve kanatlı entegre yatırımlarında 200.000 adet/dönem asgari kapasite şartı aranır (damızlık kanatlı entegre yatırımlarında kapasite şartı aranmaz).

**Gıda ürünleri ve içecek imalatı yatırımlarından "makarna, makarna ile entegre irmik yatırımları, şehriye, kuskus, yufka, kadayıf, pirinç, ev hayvanları için hazır yem, balık unu, balık yağı, balık yemi, ekmek, rakı, bira, kuruyemiş, turşu, linter pamuğu, çay, fındık kırma/kavurma, hazır çorba ve et suları ve müstahzarları üretimleri ile tahıl ve baklagil tasnif ve ambalajlanması" yatırımları bölgesel teşviklerden yararlanamaz.

Karaman İlinde Bölgesel Teşvik Kalemleri

DESTEK UNSURLARI	31.12.2013 tarihine kadar başlanılan yatırımlar	01.01.2014 tarihinden itibaren başlanılan yatırımlar
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Tüm Sektörlerdeki Teşvik Belgeli Yatırımlar	
KDV İstisnası	Tüm Sektörlerdeki Teşvik Belgeli Yatırımlar	
Vergi İndirimi		
Yatırıma Katkı Oranı (%)	25	20
Vergi İndirim Oranı (%)	60	50
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		
Desteğin Uygulama Süresi	5 yıl	3 yıl
Desteğinin Sabit Yatırım Tutarına Oranı (%)	20	20
Yatırım Yeri Tahsisi	Tüm Sektörlerdeki Teşvik Belgeli Yatırımlar	
Faiz Desteği		
TL Kredisi	3 puan	3 puan
Döviz Endeksli Kredi / Döviz Kredisi	1 puan	1 puan

BÖLGESEL TEŞVİK KALEMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Gümrük Vergisi Muafiyeti: Teşvik belgesi kapsamındaki yurtiçi ve yurtdışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat mevzuatta belirlenen hususlar çerçevesinde gümrük vergisinden muaftır.

KDV İstisnası: 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesi kapsamında uygun görülen makine ve teçhizatın ithali ve yerli teslimleri katma değer vergisinden istisna edilir.

Vergi İndirimi: 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, kurumlar vergisi veya gelir vergisine uygulanacak indirim oranları ile yatırıma katkı oranlarıdır. İndirilen kurumlar vergisi veya gelir vergisi tutarı yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar indirimli vergi uygulamasına devam edilir.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği: Teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırım ile sağlanan ilave istihdam için, ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Ekonomi Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Yatırım Yeri Tahsisi: Teşvik belgesi düzenlenmiş bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir.

Faiz Desteği: Yatırım için bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli kredilerin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %75'ine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kâr payının, yatırımın yapılacağı bölgeye göre azamî ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilecek kredi puanlarıdır.

BİR ALT BÖLGE DESTEĞİNDEN FAYDALANMA

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar, aşağıdaki şartlarından en az birini sağlaması durumunda vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.

Sağlanması gerekli şartlar

- Yatırımın Organize Sanayi Bölgesinde gerçekleştirilmesi,
- Yatırımın aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi ve ortak faaliyet gösteren alanda entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması.

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARINI DESTEKLEME PROGRAMI

UYGULAYICI KURUM: GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI

EKONOMİK YATIRIMLAR

DESTEK KAPSAMI	Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik yeni yatırımlar ile mevcut faal olan veya olmayan tesislerin kapasite artırımı ve teknoloji yenilenmesine yönelik yatırımlar ya da kısmen yapılmış yatırımların tamamlanmasına yönelik yatırımlar
KİMLER BAŞVURABİLİR	Gerçek ve tüzel kişiler
YATIRIM KONULARI	<ul style="list-style-type: none">• Bitkisel Ürün İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması• Hayvansal Ürün İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması• Su Ürünleri İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması• Tarımsal Ürünlerin Depolanması (çelik silo)• Soğuk Hava Deposu• Alternatif enerji kaynakları kullanan yeni seraların yapımına yönelik yatırımlar Tarımsal faaliyetlere yönelik alternatif enerji kaynaklarından jeotermal, biyogaz, güneş ve rüzgar enerjisi üretim tesisleri• Hayvansal Orjinli Gübre İşlenmesi ve Paketlenmesi• Kovun, Keci ve Manda konularında sabit yatırımla
YATIRIM TUTARI VE DESTEK ORANI	<ul style="list-style-type: none">➢ Hibeye Esas Yatırım Miktarı<ul style="list-style-type: none">• Gerçek Kişilerde: 300.000 TL• Tüzel Kişilerde: 800.000 TL➢ Hibe Desteği Oranı: % 50

NOT: Uygulamaya ilişkin detaylar 14.12.2013 tarih ve 28851 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de (Tebliğ no: 2013/59)" yer almaktadır.

BİREYSEL SULAMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ

DESTEK KAPSAMI	Kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeye katkı sağlamak için, belirlenmiş bireysel sulama makine ve ekipmanları alımlarını ve yerinde montajını desteklemek amacıyla yapılması gerekenlere ilişkin hususları kapsar.	
KİMLER BAŞVURABİLİR	Gerçek ve Tüzel Kişiler	
YATIRIM KONULARI	<ul style="list-style-type: none">• Tarla içi damla sulama sistemi kurulması• Tarla içi yağmurlama sulama sistemi kurulması• Tarla içi mikro yağmurlama sulama sistemi kurulması• Lineer sistem yağmurlama sulama makinesi alınması• Center pivot sistem yağmurlama makinesi alınması• Tamburlu sistem yağmurlama sulama makinesi alınması• Güneş enerjili sulama sistemleri kurulması	
YATIRIM TUTARI VE DESTEK ORANI	<ul style="list-style-type: none">• Gerçek kişiler için:• Tarımsal amaçlı şirketler için:• Sulama koop. için:• Hibe Desteği Oranı:	<ul style="list-style-type: none">100.000 TL200.000 TL200.000 TL% 50

NOT: Uygulamaya ilişkin detaylar 01.06.2013 tarih ve 28664 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Bireysel Sulama Makine-Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de (Tebliğ no: 2013/28)" yer almaktadır.

MAKİNE VE EKİPMAN ALIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI

DESTEK KAPSAMI	Kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeye katkı sağlamak için, belirlenmiş makine ve ekipman alımlarını ve yerinde montajını desteklemek amacıyla yapılması gerekenlere ilişkin hususları kapsar.	
KİMLER BAŞVURABİLİR	Gerçek ve Tüzel Kişiler	
DESTEKLENEN MAKİNE-EKİPMANLAR	<ul style="list-style-type: none"> • Anıza doğrudan ekim makinesi • Arıcılık makine ve ekipmanı • Balya makinesi • Canlı balık nakil tankı • Çeltik fide dikim makinesi • File sistemi kurulması • Biçer Bağlar • Mibzer • Motorlu tırpan • Diskli tırmık • Pamuk toplama makinesi • Fındık toplama makinesi • Pancar söküm makinesi • Patates söküm makinesi • Pülverizatör • Sap parçalama makinesi • Dal parçalama makinesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Sap toplamalı saman makinesi • Çiftlik Gübresi Dağıtmamak • Taş toplama makinesi • Yem hazırlama makinesi • Zeytin hasat makinesi • Silaj makinesi • Tambur filtre • Su ürünlerinde buzlama makinesi • Balıkçı gemilerinde soğuk depo • Su ürünleri için kuluçka dolabı • El Traktörü • Güneş Kolektörü • Sıra arası çapa makinesi • Biçerdöver ürün hasadında kullanılan GPS ve dane ölçer • Süt sağım ünitesi ve soğutma tankı • Toprak frezesi
YATIRIM TUTARI VE DESTEK ORANI	<ul style="list-style-type: none"> • Hibe Esas Yatırım Miktarı; <ul style="list-style-type: none"> ✓ Gerçek Kişilerde: 50.000 TL ✓ Tüzel Kişilerde: 100.000 TL • Hibe Desteği Oranı: % 50 	

NOT: Uygulamaya ilişkin detaylar 26.06.2013 tarih ve 28689 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de (Tebliğ no: 2013/27)" yer almaktadır.

IPARD KAPSAMINDA VERİLEN AB HİBE DESTEKLERİ

UYGULAYICI KURUM: TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU (TKDK)

TEDBİR ADI	Desteğe Esas Harcama Limitleri (Avro) (En Az - En Fazla)	Destek Oranı (%)
101-1 Süt üreten tarımsal işletmelere yatırım	15.000 - 1.000.000	50-65
101-2 Et üreten tarımsal işletmelere yatırım		
• Bütçe Kalemi-1 (Kırmızı et)	20.000 - 1.000.000	50-65
• Bütçe Kalemi-2 (Süt toplayan üretici örgütleri)	15.000 - 500.000	50-65
103-1 Süt ve süt ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması		
• Bütçe Kalemi-1 (Süt işleme tesisleri)	50.000 - 3.000.000	50
• Bütçe Kalemi-2 (Süt toplayan üretici örgütleri)	25.000 - 1.000.000	50
103-2 Et ve et ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması		
• Bütçe Kalemi-1 (Kırmızı et işleme ve pazarlama)	30.000 - 3.000.000	50
• Bütçe Kalemi-2 (Kanatlı eti işleme ve pazarlama)	30.000 - 3.000.000	50
103-3 Meyve ve sebzelerin işlenmesi ve pazarlanması	50.000 - 1.250.000	50
103-4 Su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması	50.000 - 1.500.000	50
302-1 Çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi	5.000 - 250.000	50
302-2 Yerel ürünlerin ve mikro işletmelerin geliştirilmesi	10.000 - 250.000	50
302-3 Kırsal turizm	15.000 - 400.000	50
302-4 Kültür balıkçılığının geliştirilmesi	15.000 - 200.000	50

KALKINMA AJANSLARI TARAFINDAN DESTEKLENEN ALANLAR

UYGULAYICI KURUM: MEVLANA KALKINMA AJANSI (MEVKA)

Kalkınma Ajansları, Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulunun kararlaştırdığı ve Kalkınma Bakanlığının onayladığı Çalışma Programı ve Bütçe doğrultusunda hazırlanan ve finanse edilen Mali Destek Programları kapsamında tarım sektörüne de destek sunabilmektedirler.

Bu programlar kapsamında, destek için öncelikli alanlar, örnek proje konuları ve başvuru koşulları Ajansların web-sitelerinde ilan edilmekte ve Başvuru rehberlerinde ayrıntılı bilgiler yer almaktadır.

Kalkınma Ajansları, detayları yıllık çalışma programında ve başvuru rehberinde açıkça belirtilmek kaydıyla;

- Yerel idarelere,
- Üniversitelere,
- Kamu kurum ve kuruluşlarına,
- Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarına,
- Sivil toplum kuruluşlarına,
- Kâr amacı güden işletmelere,
- Kooperatif ve birliklere,
- Gerçek ve tüzel kişilere, proje veya faaliyetleri için “Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet destekleme Yönetmeliği’nde belirtilen usul ve esaslar dâhilinde “*mali ve teknik*” olmak üzere iki konuda destek sağlanmaktadır.

Uygulanan Destek Çeşitleri:

Doğrudan Faaliyet Desteği

Bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına ve bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesinde acil tedbirlere yönelik faaliyetlerin proje teklif çağrısı yöntemi uygulanmaksızın doğrudan desteklenmesidir. Bu desteğe; yerel yönetimler, üniversiteler, diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, birlikler ve kooperatifler başvurabilmektedir.

Faiz Desteği

Faiz desteği, kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişilerin ilgili aracı kuruluş ile Ajans arasında imzalanacak protokolde belirtilen nitelikteki projeleri için, ilgili aracı kuruluşlardan alacakları krediler karşılığında ödeyecekleri faiz giderlerinin, Ajans tarafından karşılanmasını öngören karşılıksız yardımdır. Bu destekten Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ), çiftçi ve çiftçi grupları, serbest meslek sahipleri yararlanabilmektedir.

Faizsiz Kredi Desteği

Faizsiz kredi desteği, Ajans tarafından kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişilerin ilgili aracı kuruluş ile Ajans arasında imzalanacak protokolde belirtilen nitelikteki projeleri için, ilgili aracı kuruluşlar eliyle kredi verilmesidir. Bu mali destek, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ve Destek Yönetim Kılavuzundaki usul ve esaslar dâhilinde Ajans tarafından sağlanmakta ve mali destek faiz ödenmeksizin taksitler halinde geri ödenmektedir. Bu destekten Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ), çiftçi ve çiftçi grupları, serbest meslek sahipleri yararlanabilmektedir.

TARIMSAL KREDİLER

UYGULAYICI KURUM: ZİRAAT BANKASI, TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ

2013 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI				
KREDİ KONULARI		İndirim Oranı (%)		Kredi Üst Limiti (TL)
		Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi	
HAYVANSAL ÜRETİM KONULARI				
Damızlık süt sığırları yetiştiriciliği	750.000 TL'ye kadar	100	50	20.000.000
	750.001-5.000.000 TL	75	50	
	5.000.001-20.000.000 TL	50	25	
Yaygın hayvansal üretim	50.000 TL'ye kadar	50	50	500.000
	50.001-500.000 TL	25	25	
Damızlık	Etçi sığır yetiştiriciliği	100	100	7.500.000
	Düve Yetiştiriciliği	100	100	7.500.000
Büyükbaş Hayvan	Yetiştiriciliği	50	25	3.000.000
	Besiciliği	50	50	3.000.000
Küçükbaş Hayvan	Yetiştiriciliği	100	100	5.000.000
	Besiciliği	100	50	1.500.000
Arıcılık		50	50	1.500.000
Kanatlı Sektörü		50	25	3.000.000
Kanatlı Sektörü Damızlık Yetiştiriciliği		100	100	7.500.000
Su Ürünleri Yetiştiriciliği		100	50	5.000.000
Su Ürünleri Avcılığı		50	25	1.500.000

2013 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI				
KREDİ KONULARI		İndirim Oranı (%)		
		Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi	Kredi Üst Limiti (TL)
BİTKİSEL ÜRETİM KONULARI				
Kontrollü örtü altı tarımı	750.000 TL'ye kadar	50	50	10.000.000
	750.001-5.000.000 TL	50	25	
	5.000.001-10.000.000TL	25	25	
Yaygın bitkisel üretim	50.000TL'ye kadar	50	50	500.000
	50.001- 500.000 TL	25	25	
Çok yıllık yem bitkisi üretimi		100	75	1.500.000
Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan üretimi		100	100	10.000.000
Yurt içi sertifikalı tohum, fide kullanımı		50	50	1.000.000
Yurt içi sertifikalı fidan kullanımı		50	50	5.000.000
İyi tarım / Organik tarım uygulamaları		50	50	5.000.000

2012 YILI DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM ve İŞLETME KREDİSİ UYGULAMALARI			
Muhtelif Konular	İndirim Oranı (%)		
	Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi /Kredisi	Kredi Üst Limiti (TL)
Tarımsal mekanizasyon	50	50	1.500.000
Modern basınçlı sulama	100	100	1.500.000
Arazi alımı	25	25	500.000
Diğer üretim konuları	25	25	500.000

Kredi Vadeleri:

- » İşletme kredilerinde 24 aya kadar
- » Yatırım kredilerinde 7 yıla kadar

KARAMAN'DA TARIMA YATIRIM YAPMAK İÇİN 10 NEDEN

- 1. STRATEJİK KONUM**
- 2. TARIMA DAYALI GÜÇLÜ BİR SANAYİ**
- 3. ORGANİK TARIM POTANSİYELİ**
- 4. GELİŞEN TOHUMCULUK SEKTÖRÜ**
- 5. KALİTELİ VE VERİMLİ TAHIL ÜRETİM POTANSİYELİ VE TALEBİ**
- 6. MEYVE BAHÇESİ VARLIĞI VE KALİTELİ ÜRETİM POTANSİYELİ**
- 7. MODERN HAYVANCILIK POTANSİYELİ**
- 8. ENERJİ**
- 9. KIRSAL TURİZM**
- 10. TARIMSAL YATIRIMLARA YÖNELİK ÖNEMLİ TEŞVİK, DESTEK VE MUAFİYETLER**

Stratejik Konum

1. Orta Anadolu'yu Akdeniz'e bağlayan illerden biri olması
2. Türkiye'de deprem riski en düşük yerleşim alanı olması
3. Konya Ovası projesi içerisinde yer alması
4. Ülkenin en zengin yenilenebilir enerji potansiyeline sahip olması
5. Hızlı tren ağının içerisinde yer alması
6. Ekonomisi ve tarımı güçlü illere komşu olması (Konya, Mersin, Antalya ve Adana)
7. Deniz ve hava ulaşımı imkânlarına sahip komşularının bulunması
8. Tarihsel güçlü bir geçmişinin ve kültürünün bulunması
9. İklim ve coğrafik olarak geçiş bölgesi olmasının sağladığı zenginlikler
10. Gelişmiş sanayisi nedeniyle güçlü taşımacılık potansiyelinin bulunması

Tarıma Dayalı Güçlü Bir Sanayi

1. Türkiye bisküvi üretiminin üçte birini üretmesi
2. Türkiye bulgur üretiminin beşte birini üretmesi
3. Tecrübeli işçi varlığı ve genç nüfus
4. Mühendislik Fakültesi ve Meslek yüksekokullarında eğitim imkânı
5. Yüksek süt işleme kapasitesine sahip olması
6. Kaliteli tarımsal hammadde arzına sahip olması
7. Meyvecilikte geniş üretim alanları ve büyük üretim miktarlarının bulunması
8. Geleneksel ürünlerde zengin biyolojik çeşitliliğe sahip olması
9. Büyük pazarlara yakın olması
10. Tarım ve enerji yatırımları için geniş arazi varlığına sahip olması

Organik Tarım Potansiyeli

1. Organik yetiştiriciliğe uygun iklim ve ekolojik koşullar
2. Mikro-klimaya sahip alanlar
3. Toprak muhafaza ve ıslahına olan yoğun ihtiyaç
4. Organik tarım bölümünde eğitim alan öğrenci varlığı
5. Hastalıkların az görülmesi
6. Tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliği ve yetiştirme potansiyeli
7. Zengin endemik bitki varlığı
8. Kaliteli organik tohumluk üretim potansiyeli
9. Kırsal kalkınma modeline uygun sosyo-ekonomik yapı
10. Düşük hava kirliliği

Gelişen Tohumculuk Sektörü

1. Kaliteli tohumluk üretimi için uygun iklim şartları
2. Geniş ekilebilir arazi varlığı
3. Bitki hastalıklarının az görülmesi
4. Yabancı tozlaşan bitkiler için izolasyona uygun geniş ekim alanı varlığı
5. Tarımı güçlü ve tohumluk ihtiyacı büyük illere komşu olması
6. Sözleşmeli tarım potansiyelinin bulunması
7. Tarıma dayalı sanayinin ihtiyacı olan kaliteli ürün ihtiyacı
8. Tohumculuk sektöründe alım garantisi veren firmalar
9. Sulanabilen arazilerde sebze tohumculuğu potansiyeli
10. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın tohumluğa verdiği destek ve teşvikler

Kaliteli Tahıl Üretim Potansiyeli ve Talebi

1. Kaliteli makarnalık buğday üretime uygun iklim şartları
2. Yüksek protein oranına sahip arpa üretimine uygun iklim şartları
3. Sulanan alanlarda mısırdaki yüksek verim potansiyeli
4. Kaliteli ekmeklik buğday üretim potansiyeli
5. Geniş ekilebilir arazi varlığı
6. Sözleşmeli tarım yapılabilecek tarıma dayalı sanayi varlığı
7. Bisküvi sektöründe faaliyet gösteren güçlü firmalar ve yüksek alım potansiyelleri
8. Güçlü bir bulgur sanayisinin varlığı
9. Tahıl yetiştiriciliğinde deneyimli çiftçi varlığı
10. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın ürüne verdiği destek ve teşvikleri

Meyve Bahçesi Varlığı ve Kaliteli Üretim Potansiyeli

1. Kaliteli meyve üretimine uygun iklim şartları
2. Türkiye'nin önemli elma üretim merkezlerinden biri olması
3. Meyvecilikte organik tarım potansiyeli
4. Meyve üretim kültürüne olan bilgi ve hizmet ihtiyacı
5. Bazı meyve türlerinde turfanda üretime uygun ekolojiye sahip olması
6. Meyveciliğe büyük yatırımların yapılmış olması
7. Meyve işleme, paketlenme ve soğuk hava depolarına olan ihtiyaç
8. Kapama bahçe kurma imkânı sağlayan geniş arazi varlığı
9. Meyve suyu fabrikasının bulunması ve yeni işletmelere olan ihtiyaç
10. Kaliteli üzüm üretim potansiyeli

Modern Hayvancılık Potansiyeli

1. Yüksek kaba ve kesif yem üretim potansiyeli
2. Damızlık materyal temininde kolaylık
3. Organize hayvancılık alanı
4. Sayısı artan modern süt üretim işletmeleri
5. Koyun ve keçi yetiştiriciliğine uygun kültür, coğrafi yapı ve geniş mera alanları
6. Bölgeye has koyun ırkları yetiştiriciliği ve halk elinde ıslah projelerinin yürütülmesi
7. Organik yetiştiriciliğe uygun ekoloji
8. Yumurta tavukçuluğunda modern işletmeler ve pazarlama ağlarına yakınlık
9. Arıcılık için uygun ekoloji ve geçit bölgelerine yakınlık
10. Su ürünleri ve balıkçılık potansiyeli

Kırsal Turizm

1. Anadolu'da Hıristiyanlığın ilk yerleşkelerinden birisi olması
2. Önemli bir tarihi devlet geçmişinin olması
3. Türk Dil Bayramının Karaman'da kutlanması
4. Ekolojik köy kurma potansiyeli ve geleneksel Anadolu hayatı
5. Yöresel yemekler ve tatlar
6. Karadağ'da yaban hayatı ve yamaç paraşütü potansiyeli
7. Binbir kilise ve diğer tarihi kiliseler
8. Taşkale'de tahıl ambarları ve Manazan mağaraları
9. Yunus Emre ve Mümine Hatun türbelerinin bulunması
10. Ulaşım imkânlarının kolay olması

Enerji

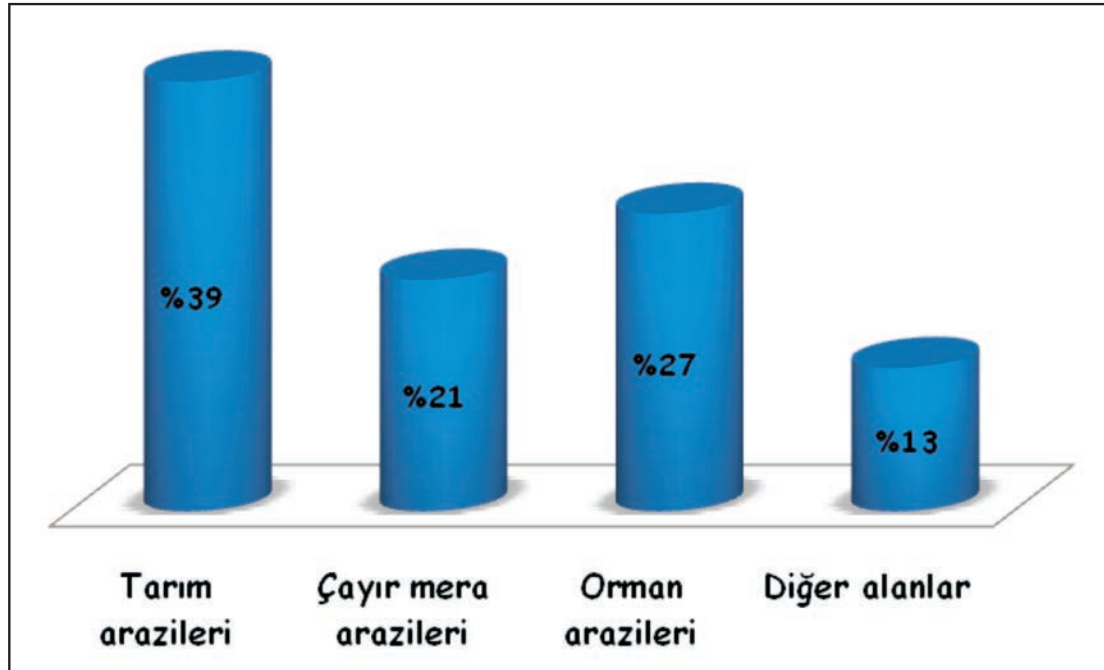
1. Karapınar – Ayrancı linyit kaynakları
2. Güneşlenme süresinin çok uzun olması
3. Rüzgâr enerji potansiyeli
4. Fosil ve yenilebilir enerji kaynaklarının bir arada bulunması
5. Arazi toplulaştırması nedeniyle enerji kullanımında tasarruf sağlanması
6. Tarımsal sulamada güneş enerjisi kullanım imkânları
7. Yenilenebilir enerji sayesinde tarımsal ürün işleme maliyetlerinin azalması
8. Enerji tesislerinin güvenliği açısından deprem riskinin az olması
9. Güneş enerjisi tarlalarının kurulumu için geniş hazine arazisi varlığı
10. Düşük nispi nem nedeniyle verimli güneş enerjisi üretimi

Tarımsal Yatırımlara Yönelik Önemli Teşvik, Destek ve Muafiyetler

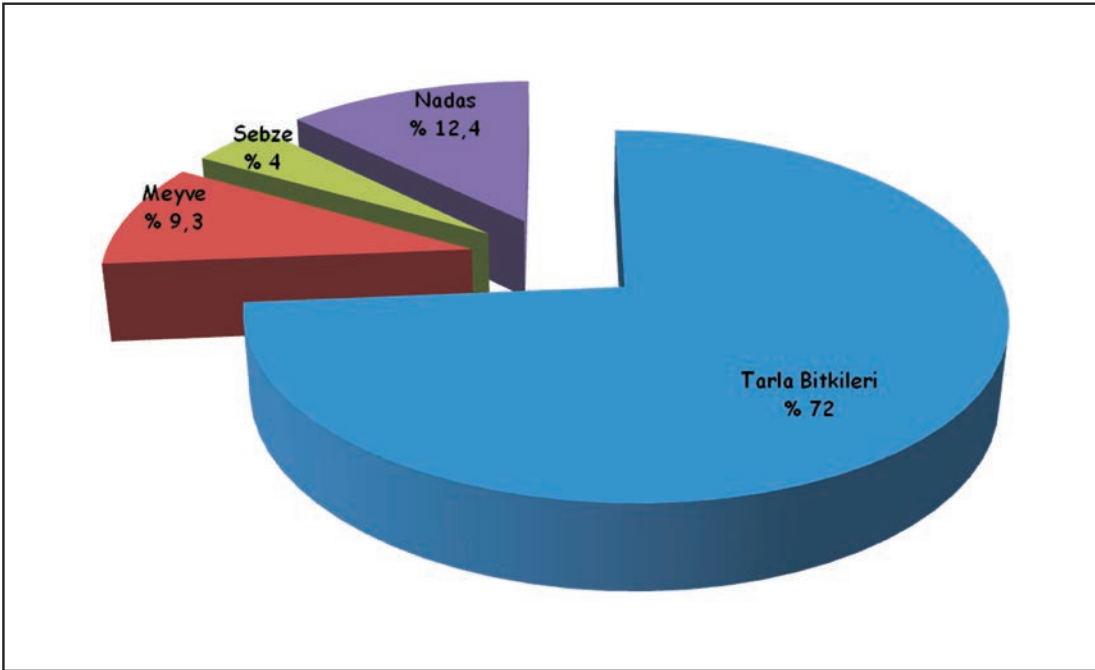
1. Genel Teşvik Mevzuatına göre III. Bölgede olması
2. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı destekleri
3. Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu İl Koordinatörlüğünde çok yönlü İPARD destekleri,
4. AB destekleri
5. TÜBİTAK destekleri
6. KOSGEB destekleri
7. Mevlana Kalkınma Ajansı destekleri
8. KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı destekleri
9. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Teknoloji ve Transfer Ofisi Ar-Ge destekleri
10. Özel ve kamu bankalarının bölgeye özel destek paketleri

BITKİSEL ÜRETİM

Bitkisel üretim Karaman ili için ekonomik açıdan oldukça önemlidir. Karaman ilinin 885.100 hektarlık yüzölçümünün yaklaşık %39'unu tarım arazileri, %21'ini çayır mera arazileri, %27'sini orman arazileri ve %13'ünü de diğer alanlar oluşturmaktadır (Şekil 6).

Şekil 6. Karaman ili arazi varlığının oransal dağılımı

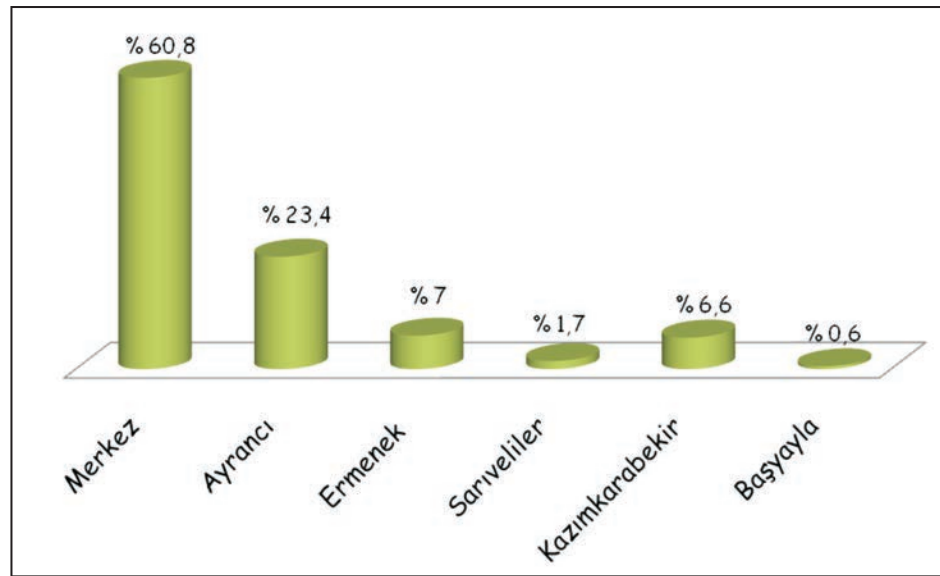
Şekil 7. Karaman ilinde bitkisel üretimin oransal dağılımı

Karaman ilinin toplam 346.848 hektarlık tarım alanlarının % 72'sinde tarla bitkileri, % 9,3'ünde meyve, % 4'ünde sebze yetiştiriciliği yapılmaktadır (Şekil 7). Karaman ili tarım alanlarının % 12,4'ünü (43.016 ha) nadas alanları oluşturmaktadır.

İlin toplam tarım arazisinin % 73'ü (252.584 ha) sulanabilir özelliindedir. Tarım alanlarının % 60,8'i merkezde olup bunu sırasıyla Ayrancı (% 23,4), Ermenek (% 7), Sarıveliler (% 1,7), Kazımkarabekir (% 6,6) ve Başıyayla (% 0,6) ilçeleri izlemektedir (Tablo 9; Şekil 8).

Tablo 9. Karaman ili ve ilçeleri arazi varlığının kullanım amaçlarına göre dağılımı (ha)

İlçe	Tarla	Bahçe	Sebze	Nadas	Kullanılmayan Arazi	Çayır Mera	Orman	Tarım Alanı	Toplam Alan
Ayrancı	68.757	1.661	748	8.413	1.517	90.098	53.568	81.096	244.745
Başıyayla	915	733	74	254	0	1.248	9.335	1.956	19.671
Ermenek	9.832	3.416	596	3.988	0	7.380	81.662	24.101	112.040
K.K.Bekir	17.862	431	681	2.701	1.264	4.069	7.426	22.939	40.108
Merkez	147.358	24.214	11.791	27.294	6.329	80.976	60.742	210.737	425.660
Sarıveliler	3.646	1.953	0	366	54	3.344	28.419	6.019	42.876
Toplam	248.370	32.408	13.890	43.016	9.164	187.115	241.152	346.848	885.100

Şekil 8. Karaman ili tarım alanlarının ilçelere göre oransal dağılımı

Karaman'da tahıllar başta olmak üzere, yemelik tane baklagiller, yağ bitkileri, nişasta-şeker bitkiler, tıbbi ve aromatik bitkiler, yem bitkileri, meyve ve sebzeler gibi zengin bir tarımsal ürün grubu yetiştirilmektedir.

TARLA BİTKİLERİ

Karaman ilinin 885.100 hektarlık yüzölçümünün yaklaşık % 39'unu tarım alanları oluşturmaktadır. Karaman ilinin toplam 346.848 hektarlık tarım alanlarının 248.370 hektarında (% 72) tarla bitkileri yetiştiriciliği yapılmaktadır. Karaman ili tarım alanlarının % 12,4'lük kısmını (43.016 ha) ise nadas alanları oluşturmaktadır (Tablo 9).

Karaman'da tahıl ve diğer bitkisel ürünlerin ekim alanı 248 bin hektar, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin ekim alanı 32 bin hektar, sebze bahçeleri ekim alanı ise 13 bin hektardır (Tablo 10).

Tablo 10. Karaman ili ve ilçeleri tarım alanları dağılımı (dekar)

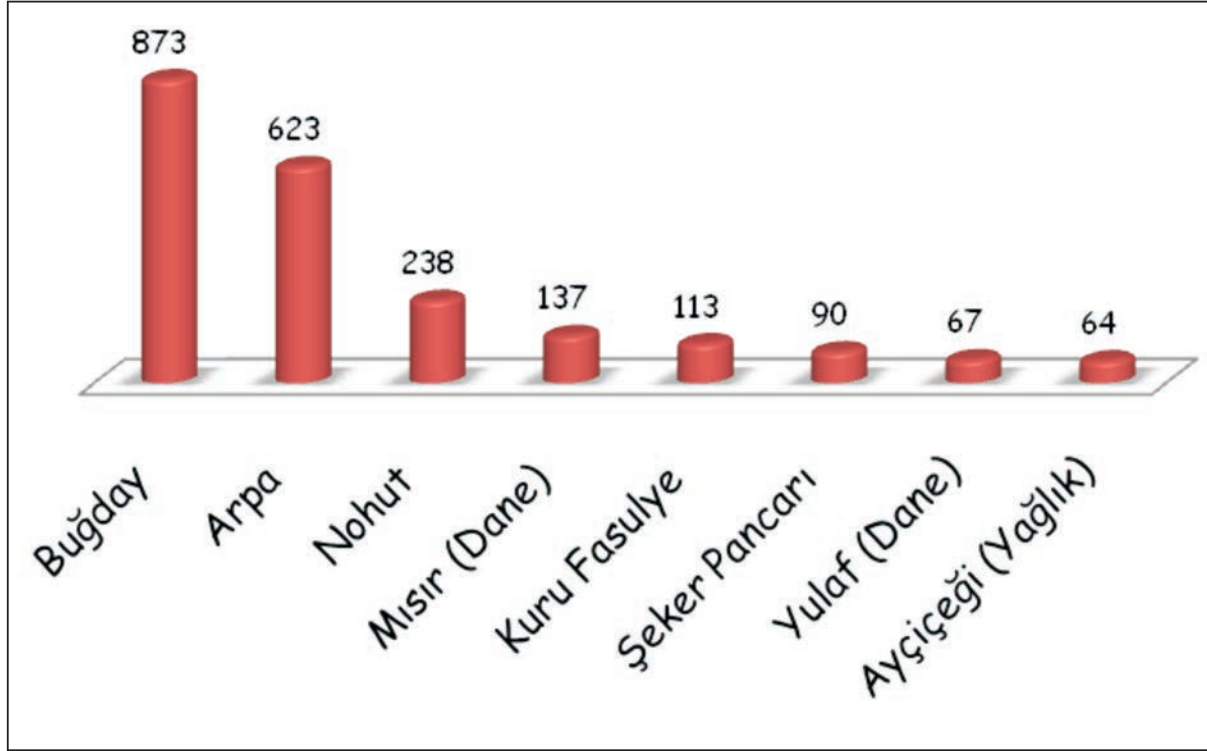
İlçe Adı	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Ekilen Alanı	Sebze Bahçeleri Alanı	Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkilerinin Alanı
Merkez	1.473.582	117.906	242.139
Ayrancı	687.566	7.480	16.610
Başyayla	9.146	740	7.334
Ermenek	98.323	5.959	34.155
Kazımkarabekir	178.617	6.815	4.313
Sarıveliler	36.457	0	19.530

Kaynak: TÜİK 2013

Tarla bitkileri il tarımı açısından önemli bir paya sahiptir. Buğday, arpa, nohut, mısır, fasulye, Şekerpancarı, yulaf ve ayçiçeği bölgede en çok ekilen tarla bitkileridir (Tablo 11; Şekil 9).

Tablo 11. Karaman ilinde en çok ekimi yapılan tarla bitkileri

Ürünler	Ekiliş (da)	Üretim (Ton)
Buğday	872.716	232.794
Arpa	622.950	182.758
Nohut	237.816	36.442
Mısır (Dane)	136.653	132.650
Kuru Fasulye	113.390	36.322
Şeker Pancarı	89.996	541.008
Yulaf (Dane)	67.344	16.732
Ayçiçeği	78.292	21.015

Şekil 9. İlde en çok yetiştirilen tarla bitkilerinin ekim alanları (bin da) dağılımı

Karaman tarla bitkileri üretimi ile gıda sanayisi tarafından alımı yüksek ürünler için kaliteli hammadde imkânı sağlama potansiyeline sahiptir. Bu amaçla yapılabilecek tavsiyeler ve il genelinde önceliği olan konular şöyle sıralanabilir.

- Toprakların organik maddece zenginleştirilmesi için tedbirler alınması,
- Mineral madde içeriği yüksek makarnalık buğday çeşitlerinin ıslah edilmesi ve yetiştirilmesi,
- Mevcut sanayinin kaliteli hammadde ihtiyaçları doğrultusunda bulgur ve bisküvi yapımına uygun kaliteye ve özelliklere sahip buğday çeşitlerinin yetiştirilmesi,
- Kurağa dayanıklı genotiplerin ürün desenine sokulması,
- Su kullanım etkinliği yüksek tür ve çeşitlerin tercih edilmesi,
- Sertifikalı tohumluk ve fidan kullanımının artırılması,
- Su kaynakları kısıtlı olduğu alanlarda mısır gibi sulama gerektiren bitkilerin ekiminin sınırlandırılması,
- İklim ve toprak olarak kaliteli kuru baklagil üretimine oldukça uygun olan ilde çiftçilerin özellikle kaliteli kuru fasulye üretimine teşvik edilmesi,

- Ülkesel bitkisel yağ açığı göz önünde tutulduğunda özellikle kuruda yetişebilen aspir gibi yağ bitkileri ekim alanlarının artırılması,
- Ayrıca organik tarıma uygun arazi yapısı ve ekolojisi değerlendirilmeli ve çiftçiler organik tarım konusunda bilgilendirilmeli ve teşvik edilmelidir.

TAHILLAR

Tahıllar; buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, mısır, çeltik, sorgum, kum darı, cin darı ve kuş yemi bitkilerinden oluşmaktadır. Karaman'da yaklaşık 1.773 bin dekarlık alanda 585.450 ton tahıl üretimi yapılmıştır. İl üretiminde tahıl bitkileri arasında ekiliş ve üretim bakımından ilk sırayı buğday alırken bunu arpa, mısır ve çavdar izlemektedir.

Karaman ili tarla bitkileri ekim alanlarının 515.792 dekarlık alanında makarnalık buğday (durum buğdayı), 356.924 dekarlık kısmında ekmeçlik buğday, toplam 622.950 dekarında ise arpa yetiştirilmektedir (Tablo 12).

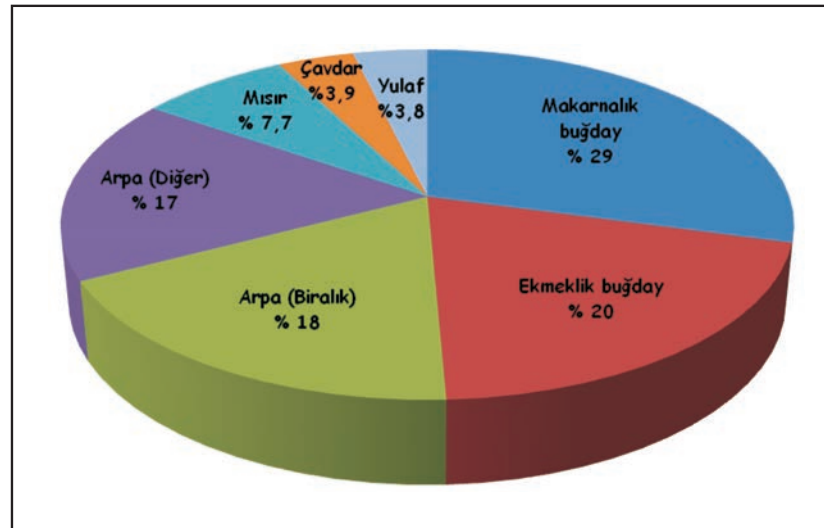

Tablo 12. Karaman ili tahıl bitkileri ekim alanı ve üretim miktarları

Ürün Adı	Ekilen alan (da)	Üretim (ton)	Verim (kg/da)
Arpa (Biralık)	322.000	94.500	293
Arpa (Diğer)	300.950	88.258	293
Buğday (Diğer)	356.924	87.777	246
Buğday (Durum)	515.792	145.017	281
Çavdar	69.721	19.578	281
Mısır (Dane)	136.653	132.650	971
Tritikale (Dane)	3.524	938	266
Yulaf (Dane)	67.344	16.732	248
Toplam	1.772.908	585.450	

Kaynak: TÜİK 2013

Karaman ili tahıl ekim alanlarının % 29' unda makarnalık buğday, % 20' sinde ekmeklik buğday, % 35' inde arpa, % 7,7' sinde mısır, % 3,9' unda çavdar ve % 3,8' inde yulaf yetiştirilmektedir (Şekil 10).

Şekil 10. Karaman ilinde tahıl bitkileri ekim alanlarının oransal dağılımı

Buğday, Türkiye'de ve Karaman'da en fazla yetiştirilen kültür bitkisidir. Ülkemizde 2013 yılı itibariyle 77,7 milyon dekarlık ekim alanında, yaklaşık 22 milyon ton buğday üretimi yapılmıştır. Karaman'da ise 872.716 dekar alanda yaklaşık 233 bin ton buğday üretilmiştir (TÜİK, 2013).

Türkiye'de 64,9 milyon dekarlık ekim alanında ekmeklik buğday yetiştirilirken 12,8 milyon dekarda makarnalık buğday yetiştirilmektedir. Karaman'da ise 515.792 dekar alanda makarnalık, 356.924 dekar alanda ise ekmeklik buğday yetiştirilmektedir (TÜİK, 2013).

Ülkemizde buğday üretimine ayrılan alanın yaklaşık % 83,5'inde ekmeklik buğday, geri kalan kısmında ise makarnalık buğday yetiştirilmektedir. Karaman'da ise buğday üretimine ayrılan alanın yaklaşık % 59'unda makarnalık buğday, % 41'inde ise ekmeklik ve diğer buğday türleri yetiştirilmektedir (TÜİK, 2013).

Karaman ilinde toplam 872.716 dekar alanda 232.794 ton buğday üretimi yapılmıştır. Bu üretim kapasitesiyle Karaman toplam 22 milyon tonluk ülke buğday üretiminin % 1,06'sını karşılamaktadır. 2013 yılında ülkemizde üretilen toplam 17,98 milyon tonluk ekmeklik ve diğer buğday türlerinin % 0,5' i, üretilen 4,08 milyon tonluk makarnalık buğdayın ise % 3,6'sı Karaman'da üretilmiştir (TÜİK, 2013).

Karaman'ın ilçelerine bakıldığında buğday, arpa ve mısır üretiminde en fazla ekim ve üretim yapılan alan merkez ilçeye aittir. Ayrancı ilçesi il genelindeki buğday ve arpa üretiminde ikinci sırayı almaktadır. Ayrıca Karaman'da üretilen çavdar, tritikale ve yulafın büyük bir kısmı Ayrancı ilçesinde üretilmektedir. Kâzımkarabekir ilçesi ise mısır üretiminde merkezden sonra ikinci sırada yer almaktadır (TÜİK 2013).

Karaman iklim ve toprak gibi çevresel faktörler bakımından kaliteli buğday üretimine uygun özelliklere sahip olması yanında farklı coğrafik özelliklere sahip toprak varlığıyla birçok tahıl türünün yetiştirilebileceği bir ildir. Farklı bir ifadeyle; Karaman ili kaliteli tahıl üretim merkezlerinden biri olma potansiyeline sahiptir. Özellikle mevcut sanayinin kaliteli hammadde ihtiyaçları doğrultusunda bulgur ve bisküvi yapımına uygun özelliklere ve kaliteye sahip buğday çeşitlerinin yetiştirilmesine öncelik verilmelidir.

YEMEKLİK TANE BAKLAGİLLER

Fasulye, mercimek, nohut, bakla, bezelye ve börülce bitkileri yemeklik tane baklagiller olarak isimlendirilmektedir. Tanelerinde ve diğer tüm bitki kısımlarında yüksek oranda protein içermelerinden dolayı insan ve hayvan beslenmesinde, havanın serbest azotunu toprağa fiske etmelerinden dolayı da ekim nöbetinde büyük öneme sahiptirler.

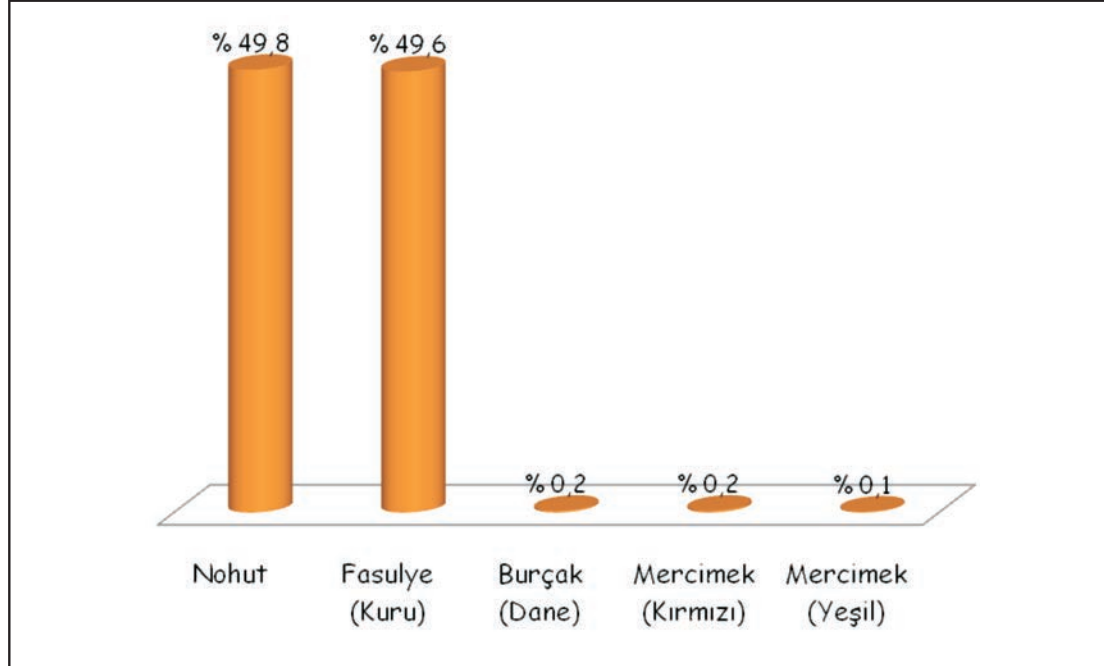
Karaman'da toplam tarım arazilerinin % 6,9' unda nohut, % 3,3' ünde fasulye yetiştirilmektedir. Karaman ilinde en fazla üretilen yemeklik tane baklagil bitkisi 36 bin tonluk üretimlerle nohut ve kuru fasulyedir. Karaman, bu üretim kapasitesiyle 195 bin tonluk ülke kuru fasulye üretiminin % 18,6' sını, 506 bin tonluk ülke nohut üretiminin ise % 7,2' sini karşılamaktadır. Karaman ilinde toplam 250 ton mercimek ve 163 ton da burçak üretilmektedir (Tablo 13). Karaman ili toplam 73 bin tonluk baklagil üretiminin % 49, 8' ini nohut ve % 49,6' sını kuru fasulye oluşturmaktadır (Şekil 11).

Tablo 13. Karaman ili yemeklik tane baklagil bitkileri ekim alanı ve üretim miktarları

Ürün Adı	Ekilen alan (da)	Üretim (ton)	Verim (kg/da)
Burçak (Dane)	2.500	163	65
Fasulye (Kuru)	113.390	36.322	320
Mercimek (Kırmızı)	1.411	166	118
Mercimek (Yeşil)	720	84	117
Nohut	237.816	36.442	153
Toplam	355.837	73.177	

Kaynak: TÜİK 2013

Şekil 11. Yemeklik tane baklagil bitkileri üretim miktarlarının oransal dağılımı

ENDÜSTRİ BİTKİLERİ

Farklı familyalara ait çok sayıda bitki türünü içeren endüstri bitkileri, endüstriye hammadde sağlayan ve genellikle doğrudan tüketimleri bulunmayan bitkilerden oluşmaktadır. Endüstri bitkileri sanayideki önemi ve ihracat potansiyeli gibi nedenlerle ekonomik açıdan oldukça önemli bir bitki grubunu oluşturmaktadır.

Endüstri bitkileri yağ bitkileri, nişasta-şeker bitkileri, lif bitkileri ve keyf-ilaç-baharat bitkileri olarak dört ana gruba ayrılır. Şekerpancarı, patates, yerelması, tütün, çay, haşhaş, ayçiçeği, yerfıstığı, susam, kolza, aspir, pamuk, keten ve kenevir ülkemizde yetiştirilen başlıca endüstri bitkileridir.

Karaman ilinde yetiştirilen endüstri bitkilerinin başında şekerpancarı, patates ve ayçiçeği gelmektedir. Karaman'da toplam 89.996 dekar alanda 541.008 ton şekerpancarı üretilmektedir (Tablo 14). Bunu 33.400 ton üretim miktarıyla patates ve 21.015 ton üretimle ayçiçeği yetiştiriciliği izlemektedir (TÜİK, 2013). Karaman ili, 16,5 milyon tonluk Türkiye şekerpancarı üretiminin yaklaşık % 3,3' ünü karşılamaktadır.

Tablo 14. Karaman ili patates ve şeker pancarı ekim alanı ve üretim miktarları

Ürün Adı	Ekilen alan (da)	Üretim (ton)	Verim (kg/da)
Patates (Diğer)	10.730	33.400	3.113
Şeker pancarı	89.996	541.008	6.032

Kaynak: TÜİK 2013

YAĞLI TOHUMLAR

Karaman ilinde yağlı tohum üretimi amacıyla yaygın olarak yetiştirilen bitkilerin başında ayçiçeği ve aspir gelmektedir. 2013 yılı itibariyle Karaman'da 19.312 tonu yağlık olmak üzere toplam 21.015 ton ayçiçeği ve 779 ton aspir üretilmiştir. 2012 yılı verilerine göre ilde 33 ton yerfıstığı ve 5 ton susam üretilmiştir (Tablo 15).

Tablo 15. Karaman ili patates ve şeker pancarı ekim alanı ve üretim miktarları

Ürün Adı	Ekilen alan (da)	Üretim (ton)	Verim (kg/da)
Aspir	8.470	779	92
Ayçiçeği (Çerezlik)	14.700	1.703	116
Ayçiçeği (Yağlık)	63.592	19.312	304
Susam*	50	5	100
Yerfıstığı*	140	33	236

Kaynak: TÜİK 2013

*TÜİK 2012 yılı verileridir

YEM BİTKİLERİ

Evcil hayvanların kuru ve yeşil ot, silo yemi, tane ve yumru yem ihtiyacının karşılanması amacıyla yetiştirilen bitkiler yem bitkileri grubunu oluşturmaktadır. Ülkemizde yaygın olarak yetiştirilen yem bitkileri yonca, korunga, fiğ, silajlık mısır ve burçaktır.

Karaman ili yem bitkileri yetiştiriciliğinde ekim alanı bakımından ilk sırayı macar ve adi fiğ alırken bunu silajlık mısır, yonca, burçak (yeşil ot) ve korunga izlemektedir. Karaman'da 176.672 dekar alanda yem bitkileri yetiştirilmekte ve bu alanın yaklaşık % 35' inde fiğ (yeşil ot), % 26' sinda silajlık mısır, % 22' sinde yonca, % 11' inde burçak, % 4' ünde korunga yetiştirilmektedir (Tablo 16). Karaman ilinde hayvancılığın gelişimi, yem bitkileri üretiminde de artışa yol açmaktadır.

Tablo 16. Karaman ili yem bitkileri ekim alanı ve üretim miktarları

Ürün Adı	Ekilen alan (da)	Üretim (ton)	Verim (kg/da)
Burçak (Yeşil ot)	20.160	16.120	800
Fiğ (Yeşil Ot)	61.680	83.985	1.362
Fiğ (Dane)	2.700	311	115
Hayvan Pancarı	250	1.000	4.000
Korunga (Yeşil Ot)	7.462	11.657	1.564
Mısır (Silajlık)	46.185	263.180	5.698
Yonca (Yeşil Ot)	38.235	188.776	4.937
Toplam	176.672	565.029	

Kaynak: TÜİK 2013

TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLER

Karaman ili aromatik bitkilerin yetiştirilmesi için uygun iklim, toprak ve ekolojik özelliklere sahip olması nedeniyle, tıbbi ve aromatik bitkilerde sözleşmeli üretim ve yatırım açısından önemli potansiyele sahiptir. Karaman'da 30 dekar alanda dört ton adaçayı, 145 dekar alanda ise 76 ton oğulotu (melisa) tohumu üretilmiştir. İlde 200 dekar alanda 10 ton kimyon, 15 dekar alanda ise iki ton kekik üretilmiştir (TÜİK 2013). 2013 yılı verilerine göre Ermenek ilçesinde 138 dekar alanda, Sarıveliler ilçesinde ise 82 dekar alanda organik tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliği yapılmaktadır (Karaman GTH İl Md. 2013).

TOHUMCULUK

Karaman ili iklim özellikleri bakımından çok sayıda bitki türünde kaliteli üretim yapma fırsatları sunması ve yüksek nem şartlarında görülen hastalıkların yaşanmaması nedeniyle katma değeri yüksek tohumculuk sektörü için yakın gelecekte önemli bir merkez olma potansiyeline sahiptir. İl genelinde buğday, arpa, ayçiçeği, patates ve fasulye gibi ürünlerde tohumluk üretimleri yapılmaktadır.

Sözleşmeli tarımla farklı firmalar adına 2013 yılında toplam 17.642 dekar alanda 10.474 ton tohumluk üretimi yapılmıştır. İl genelinde 3.994 dekar alanda 2.474 ton buğday, 1.921 dekar alanda 1.280 ton arpa, toplam 10.637 dekar alanda 2.442 ton ayçiçeği tohumluğu üretilmiştir. Ayrıca 4.225 ton patates ve 52,5 ton fasulye tohumluğu üretilmiştir (Tablo 17).

Tablo 17. Karaman İli 2013 Yılı Sözleşmeli Üretim Raporu

Ürün	Toplam Üretici Sayısı	Sözleşmeli Üretici Sayısı	Sözleşmeli Üretim Yapılan		Ürünlerin Kullanılacağı Sanayi	Üretim Yöntemi	Alıcı Firma
			Alan (da)	Miktar (ton)			
Buğday	9.135	47	3.944	2.474	Sertifikalı Tohumluk	Klasik Tarım	Tarım Kredi Koop. Konya Bölge Birliği Müdürlüğü
Arpa	4858	30	1.921	1.280	Sertifikalı Tohumluk	Klasik Tarım	Tarım Kredi Koop. Konya Bölge Birliği Müdürlüğü
Patates	50	5	960	4.225	Sertifikalı Tohumluk	Klasik Tarım	İntar Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Fasulye	1183	1	80	22,50	Sertifikalı Tohumluk	Klasik Tarım	İhracatçı B. Tohumculuk ve Araş. S. Tic. A.Ş.
Fasulye	1183	1	100	30	Sertifikalı Tohumluk	Klasik Tarım	Anamas Tarım Ltd Şti.
Ayçiçeği	1328	190	10.550	2.427	Sert Hibrit Tohumluk	Klasik Tarım	Limagrain Tohum Islah ve Üretim A. Ş.
Ayçiçeği	1328	1	87	15,15	Sert Hibrit Tohumluk	Klasik Tarım	Syngenta Tarım A. Ş.

Kaynak: Karaman GTH İl Md. 2013

Sözleşmeli tarımla 2012 yılı verilerine göre Karaman'da farklı firmalar için toplam 13.314 dekar alanda 9.103 ton tohumluk üretimi yapılmıştır. Bu üretimin yaklaşık 3.893 tonunu buğday, 523 tonunu arpa, 3.640 tonunu patates, 1.013 tonunu ayçiçeği ve 34,5 tonunu fasulye tohumluğu oluşturmuştur (Tablo 18).

Tablo 18. Karaman İli 2012 Yılı Sözleşmeli Üretim Raporu

Ürün	Toplam Üretici Sayısı	Sözleşmeli Üretici Sayısı	Sözleşmeli Üretim Yapılan		Ürünlerin Kullanılacağı Sanayi	Üretim Yöntemi	Alıcı Firma
			Alan (da)	Miktar (ton)			
Buğday	46	46	6.500	3.785,3	Sertifikalı Tohumluk	Klasik Tarım	Tarım Kredi Koop. Konya Bölge Birliği Müdürlüğü
Buğday	2	2	178	107,95	Sertifikalı Tohumluk	Klasik Tarım	Tasaco Tarım A. Ş.
Arpa	8	8	1.052	522,66	Sertifikalı Tohumluk	Klasik Tarım	Tarım Kredi Koop. Konya Bölge Birliği Müdürlüğü
Patates	6	5	770	3.640	Sertifikalı Tohumluk	Klasik Tarım	İntar Teks. Ltd. Şti
Fasulye	2	2	77	25	Sertifikalı Tohumluk	Klasik Tarım	İhracatçı Birlik. Tohumculuk ve A. San. Tic. A. Ş
Fasulye	1	1	27	9,5	Sertifikalı Tohumluk	Klasik Tarım	Anamas Tarım Ltd. Şti.
Ayçiçeği	75	75	3.880	905	Sert Hibrit Tohumluk	Klasik Tarım	Limagrain Tohum Islah ve Üretim A. Ş.
Ayçiçeği	3	3	830	107,9	Sert Hibrit Tohumluk	Klasik Tarım	Pioneer Tohumculuk A. Ş.

Kaynak: Karaman GTH İl Md. 2013

Tohumculuk ekim alanı ve üretimi tohumluk üretimi ve kullanımına verilen desteklerle giderek artmaktadır. Karaman ili tohumculuk sektörü için önemli bir yatırım merkezi olma potansiyeline sahiptir. Karaman ili ekilebilecek geniş alanların varlığı, sulama imkanının olması, mısır gibi yabancı döllenmiş bitkilerde izolasyonun sağlanabileceği ekim alanlarının bulunması, gece gündüz arası sıcaklık farklarının kaliteli tohumluk üretiminde faydalı olması ve çiftçilerin sözleşmeli tarımla tohumluk üretiminde firmalarla verimli bir şekilde çalışması gibi nedenlerle tohumculuk açısından önemli avantajlara sahiptir. Karaman için özellikle sulanan alanlarda yapılabilecek olan sebze tohumculuğu da önemli bir yatırım alanı olabilecek niteliktedir.

BAHÇE BİTKİLERİ

Karaman ili güneşli gün sayısının fazla, gece gündüz sıcaklık farklarının yüksek ve düşük nispi neme sahip olması yanında bazı bitki hastalıklarının az görülmesi gibi çevresel avantajlarıyla verimli ve kaliteli meyve-sebze üretimi yapılabilecek iller arasındadır. Karaman'da 2013 yılı istatistik verilerine göre 324.080 dekar alanda meyve, içecek ve baharat bitkileri üretimi, 138.900 dekar alanda ise sebze üretimi yapılmıştır. Türkiye'de 2013 yılında üretilen Elma'nın %18,3'ü, Armut ve Kiraz'ın %2,42'si Karaman tarafından karşılanmıştır. Meyve üretiminde Karaman'da ilk akla gelen meyve türü elmadır ve Karaman ili elma dikim alanı ve üretimi bakımından Türkiye'de ikinci sırada yer almaktadır.

Karaman'ın bir meyve üretim merkezi olması yolunda en önemli yatırım elma için yapılmış ve yeni bahçelerin kurulmasına devam edilmektedir. Yeni bahçelerin tam olarak verime yatmasıyla birim alan verimi artacak ve Karaman Türkiye'nin en önemli elma üretim merkezi olacaktır. Elma üretiminde önemli bir arzın sağlanması diğer meyve türlerinin de pazarlanmasında kolaylıklar sağlayacaktır.

Çünkü elma ticareti için Karaman'a gelecek firmaların diğer meyve türlerini de alabilecek olmaları meyvecilik merkezi olma adına önemlidir. Bu kapsamda ilde armut, kiraz, ceviz, badem ve ayva gibi meyve türlerinin dikim ve üretim alanlarının artırılması önemli yatırım fırsatları arasındadır. Yakın bir gelecekte Türkiye'nin en önemli meyve üretim merkezlerinden biri olması beklenen Karaman; meyve ürünlerinin bakımı, depolanması, pazarlanması ve sanayide katma değeri yüksek ürünlerin geliştirilmesi alanlarında çok değerli ve sürdürülebilir yatırım imkânlarına sahiptir.

Sebze tarımı bakımından ilde en önemli yatırım fırsatlarından bazıları şu şekilde sıralanabilir; özellikle bebek ve çocuk tüketimine yönelik organik sebze üretimi, kırsal kalkınma modeli içerisinde sebze üretim ve pazarlanması, sulanan alanlarda sebze tohumculuğunun yapılması, kurutulmuş sebze üretimi ve kurutulmuş sebzelerin öğütülüp paketlenerek pazarlanması gibi. Üzüm üretiminde de önemli bir gelenek ve yerel çeşit zenginliğine sahip olan ilde özellikle kurutmalık olarak kaliteli üzüm üretimi yapılmaktadır. Organik üzüm üretiminin de yapıldığı Karaman'da kaliteli üzüm üretimi yapılıyor olması üzümünden üretilecek pekmez, pestil, üzüm çekirdeği gibi katma değeri yüksek ürünler için kaliteli hammadde imkânı sağlayacaktır.

Özetle Karaman'da bahçe bitkileri yatırımları iki başlık altında toplanabilir. Birincisi; mevcut üretim deseninde yer alan ürünlerin verim ve kalitelerinin artırılması yanında bu ürünlerin depolanması ve pazarlanmaları konularında yapılacak yatırımlardır. İkinci olarak da belirli kalite ve miktarlarda arzı sağlanan ürünlerde katma değeri yüksek Ar-Ge ve yenilikçilik çalışmalarıyla ülkemiz tüketim alışkanlıklarına uygun yeni ürünlerin geliştirilmesidir.

MEYVECİLİK

Bazı meyve türlerinin Türkiye ve Karaman'da üretim miktarları Tablo 19'da verilmiştir. Tablo incelendiğinde Karaman'ın tabloda yer alan meyve türleri bakımından Türkiye üretiminin %8,10'unu karşıladığı görülmektedir. Tablodaki en çarpıcı değer elma üretimine ilişkindir. Karaman, 2013 yılında Türkiye elma üretiminin %18,3'ünü üretmiştir. 2013 yılı istatistik verilerine göre 571.479 ton elma üretimiyle Karaman, Isparta'dan sonra en fazla elma üretimi yapan ildir. Karaman'da henüz meyve vermeyen yaşta elma ağacı sayısının 2013 rakamlarıyla 2,4 milyonun üzerinde olması yakın gelecekte Karaman'ın çok daha önemli bir elma üretim merkezi olacağını göstermektedir. Karaman ilinde meyve üretimi bakımından elmadan sonra en fazla üretilen meyve türleri; armut, kiraz ve eriktir. Söz konusu meyveler bakımından Karaman ili, Türkiye meyve üretiminin armut ve kirazda %2,42 ve erikte %2,02'sini karşılamaktadır.

Tablo 19. Bazı meyve türlerinin Türkiye ve Karaman üretim miktarları ve Karaman'ın Türkiye üretimindeki payına ilişkin 2013 yılı değerleri.

Meyve Türleri	Karaman (Ton)	Türkiye (Ton)	Karaman'ın Türkiye üretimindeki payı (%)
Elma	571.479	3.128.450	18,3
Armut	11.196	461.826	2,42
Kiraz	11.994	494.325	2,42
Erik	6.189	305.393	2,02
Şeftali	3.908	637.543	0,61
Kayısı	9.420	780.000	1,20
Vişne	2.235	179.752	1,24
Zeytin*	5.000	1.676.000	0,29
Toplam	621.421	7.663.289	8,10

Kaynak: TÜİK 2013, *Karaman Gıda Tarım Hayvancılık İl Müdürlüğü

Tablo 19'da yer alan şeftali, kayısı ve vişne üretiminde Karaman ilinin Türkiye üretimine katkısı %1 civarındadır. Karaman'da 2013 yılında 148 ton çilek üretilmiştir. 2013 yılı verilerine göre ilin mikro-klima özelliği taşıyan alanlarında 5.000 ton zeytin üretimi gerçekleştirilmiştir ve ilde zeytinyağı üretimi yapan iki tesis bulunmaktadır.

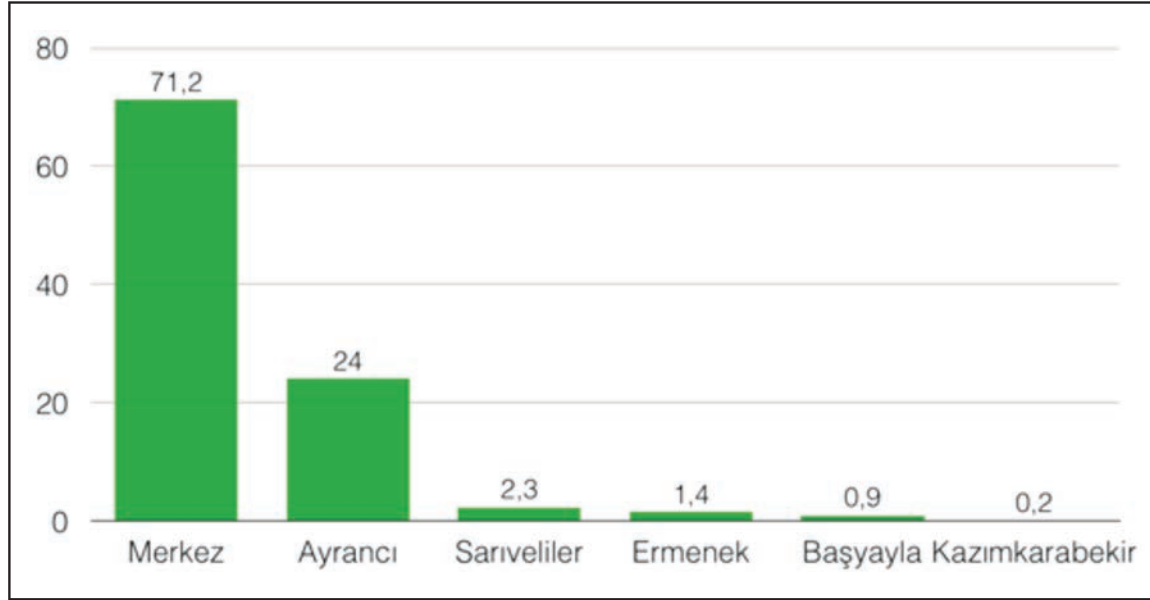
Karaman'da 207.971 dekar alanda üretimi yapılan elmanın ilçelere dağılımı Tablo 20'de verilmiştir. 2013 yılı istatistiklerine göre Karaman'da elma üretiminin %71,2'si Merkez'de yapılmış, Ayrancı ilçesi %24 ile ikinci sırada yer almıştır. Elma üretiminin en az yapıldığı ilçe ise üretime % 0,2 katkı sağlayan Kâzımkarabekir ilçesidir. Karaman'ın Türkiye elma üretimindeki payı ve birim alandan elde edilen verim yıllara göre artış göstermektedir.

Tablo 20. 2013 yılı verilerine göre Karaman'ın ilçelerinin elma dikim alanı, üretim miktarı ve ilçelerin üretim miktarına katkılarına ilişkin değerler

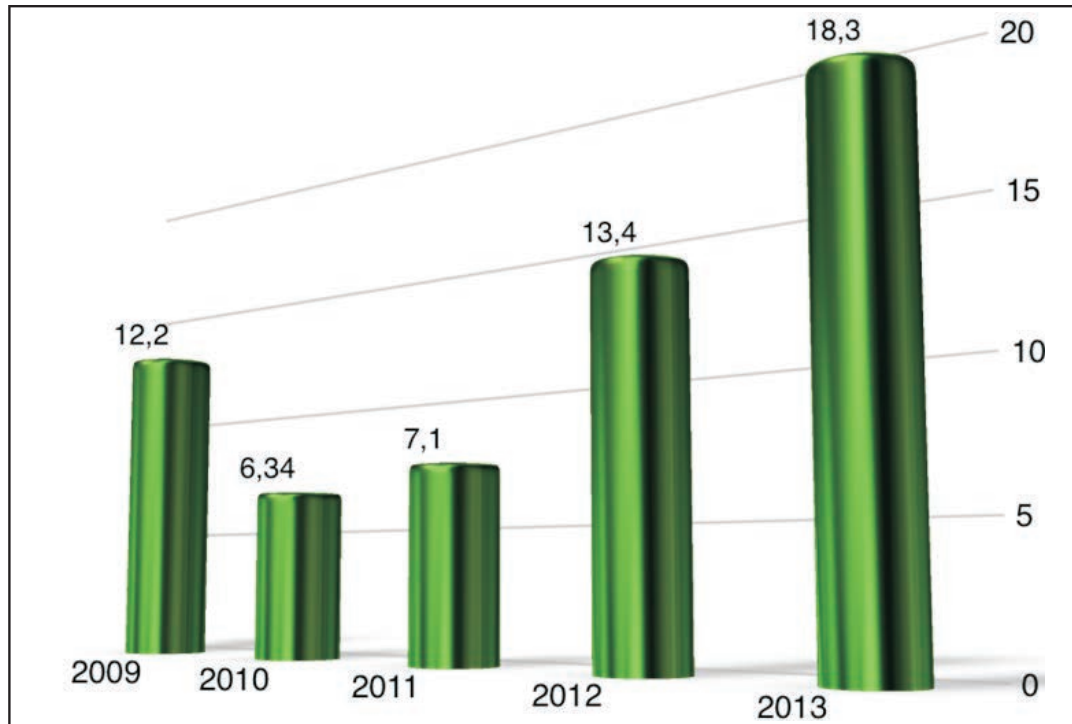
İlçeler	Alan (Dekar)	Üretim (Ton)	Karaman ili elma üretimindeki payı (%)
Merkez	171.871	406.835	71,2
Ayrancı	11.506	136.873	24,0
Sarıveliler	10.318	12.905	2,3
Ermenek	8.565	8.271	1,4
Başyayla	4.119	5.293	0,9
Kazımkarabekir	1.592	1.302	0,2
Toplam	207.971	571.479	100

Kaynak: TÜİK 2013

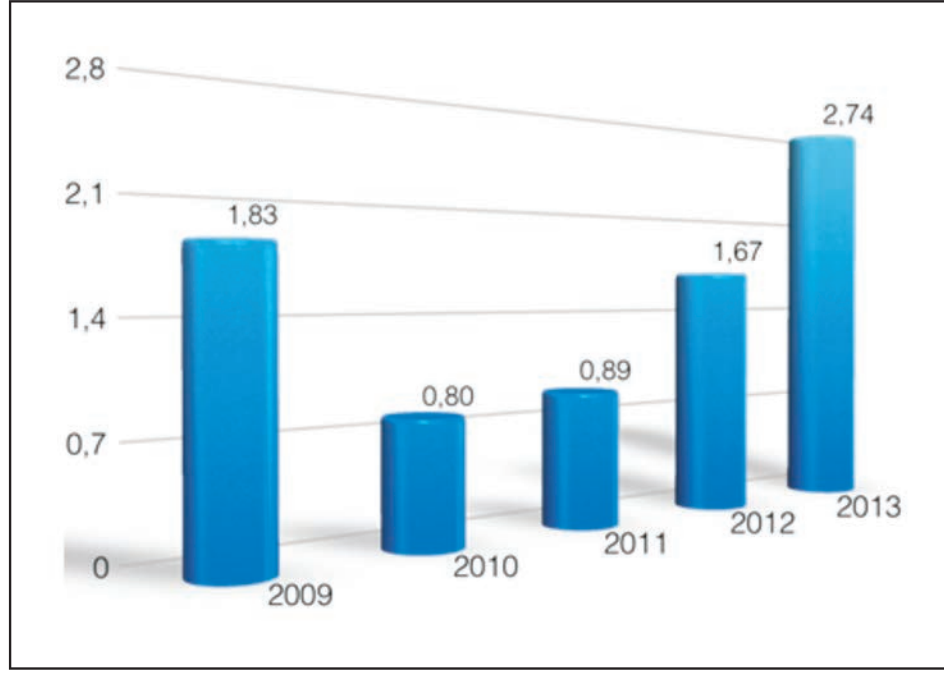
Karaman ili 2013 yılı elma üretiminde ilçelerin payı (%)

Karaman ilinin Türkiye elma üretimindeki payı (%)

Yıllara göre elma verimindeki değişin (ton/da)

Ceviz ve badem türlerinin 2013 yılına ilişkin Türkiye ve Karaman üretimleri ve Karaman'ın söz konusu türlerdeki Türkiye üretimine katkıları Tablo 21'de verilmiştir. Tablo incelendiğinde görüleceği üzere 2013 yılında Karaman'da 4.751 ton ceviz ve 2.351 ton badem üretimi gerçekleştirilmiştir. İlin ceviz ve badem üretiminde Türkiye üretimdeki payları sırasıyla %2,23 ve %2,83 oranlarındadır.

Tablo 21. Ceviz ve badem türlerinin Türkiye ve Karaman üretim miktarları ve Karaman'ın Türkiye üretimindeki payına ilişkin 2013 yılı değerleri.

Meyve Türleri	Karaman (Ton)	Türkiye (Ton)	Karaman'ın Türkiye üretimindeki payı (%)
Ceviz	4.751	212.140	2,23
Badem	2.351	82.850	2,83

Kaynak: TÜİK 2013

Bir meyvecilik merkezi olmanın ilk ve en önemli şartı; tüketim standartlarına uygun kalite özelliklerine sahip büyük partilerde üretim yapılabilmesi ve bu üretimin pazarlanabilmesidir. Bunun başarılabilmesi yani Karaman'ın meyve üretim ve pazarlama kültürüne sahip olabilmesi için üretimde uyulması gereken yetiştirme tekniklerinden, ürünün muhafazası ve pazarlanmasına kadar birçok alanda Karaman ili önemli yatırım ve hizmet imkânları sunmaktadır. Elma dikim alanlarının artırılmasında yatırım ve başarının yanında birim alandaki elma veriminin artması ve diğer meyve türlerindeki üretim ve kalite özelliklerinin de artırılması Karaman'ı önemli bir meyve üretim merkezi yapacaktır.

Karaman'da yeni kurulan elma bahçelerinin tesisinde modern teknikler kullanılarak yarı bodur veya tam bodur anaçlara aşıllı fidanlar dikilmektedir. Yeni kurulan bahçelerin tam verime yatmasıyla birim alandan elde edilecek verim de artacaktır. Ayrıca birim alandaki verimin artırılmasında yetiştirme teknikleri ve özellikle yeni budama ve terbiye sistemleri (Şekil verme) konusunda hizmet verecek danışmanlık şirketlerine büyük bir ihtiyaç duyulmaktadır. Son yıllarda ilde yaklaşık dört milyon adet sertifikalı fidan

desteğinin yapılmış olması ve özel sektör tarafından Akçaşehir beldesinde ülkemizin en büyük bodur kapama elma bahçesinin kurulmuş olması meyvecilik açısından bölgenin ne denli önemli olduğunu gösteren örneklerdendir.

Kireç oranı yüksek olan alkali topraklara sahip olan ilde ağaçlarda demir ve çinko noksanlıkları da sıklıkla görülmektedir. Bitki besleme açısından besin elementi noksanlıkları ve toprakların organik madde miktarlarının artırılması da bitkisel üretimde verimi artıracak önemli konulardır. Ayrıca ürünün pazarlanabilmesinde çok etkili olan kalite özelliklerinin de iyileştirilmesi için yetiştirme tekniklerinin önemi büyüktür.

Elma üretiminin önemli bir kısmı soğuk hava depolarında muhafaza edilmekte ve ileriki aylarda pazarlanmaktadır. Karaman'da soğuk hava depolarının kapasiteleri ihtiyacı karşılamamaktadır. Elma için soğuk hava deposu ihtiyacı 200.000 ton civarındadır (Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü). Önümüzdeki yıllarda Karaman ilinde elma üretimindeki artış da göz önüne alındığında özellikle boyutlandırma ve paketleme ekipmanlarına sahip soğuk hava depolarına ihtiyaç artacaktır. Ürünün pazarlanmasında kaliteli üretim yapmak yanında pazarlama teknikleri ve marka değeri oluşturulması da etkilidir. Bu amaçla, Karaman'da sıkça kullanılan ağaçta pazarlama alışkanlığından vazgeçilmeli ve ürün ölçülebilir standart ve kalite özelliklerine göre pazarlanmalıdır. Bu kapsamda elma borsasının kurulması, lisanslı depoculuğun artması ve üretici birliklerinin tanıtım faaliyetlerinde bulunması hatta yurt dışındaki örneklerinde olduğu gibi Ar-Ge faaliyetlerine de destek vermesi sürdürülebilir bir elma üretim ve pazarlaması açısından önemlidir. Bu faaliyetlerde bulunacak danışmanlık veya Ar-Ge şirketlerinin kurulması da önemli yatırım fırsatları arasındadır.

Karaman ilinin önemli bir meyvecilik üretim merkezi olmasında elma yanında diğer meyve türlerinin de üretim deseninde yer alması da çok önemlidir. Armut, kiraz, vişne, badem ve ceviz gerek Karaman'daki iklim şartlarına uyması gerekse pazarlanma ve ihracat açısından avantajları nedeniyle ön plana çıkmaktadır.

Armut, 90'lı yıllarda yaşanan ateş yanıklığı epidemisi (*Erwinia amylovora* Burrill) sonucunda birçok hassas çeşitlerini kaybetmiştir. Ateş yanıklığına dayanıklı-toleranslı çeşitlerin tercih edilmesi ve gerekli kültürel tedbirlerin alınması şartıyla armut bahçeleri kurulabilir. Armut, verim ve maliyet bakımından elmaya benzer özellikler taşımasına rağmen Türkiye'deki armut ağaç sayısının azaltılmasıyla da ilgili olarak önemli fiyat avantajları taşımaktadır.

Karaman'da rakımın yüksek olduğu (1200 rakımın üzerinde), rüzgâr dolaşımının olduğu meyilli alanlarda donlardan zarar görmeksizin yetiştiriciliği yapılabilecek meyve türleri arasında kiraz, vişne, ceviz ve badem yer almaktadır. Kiraz ülkemizin marka haline geldiği bir üründür.

İhracat potansiyelinin yaklaşık olarak 100.000 ton olduğu tahmin edilen kirazda bu talebin ancak 50.000-60.000 tonu karşılanabilmektedir. Karaman sahip olduğu düşük nem içeriği, güneşli gün sayısının fazla olması ve gece-gündüz sıcaklık farklarının yüksek olması gibi iklim özellikleri nedeniyle kalitesi ve kuru madde oranı yüksek kiraz üretme potansiyeline sahiptir. Karaman'ın yüksek kesimlerinde üretilecek kirazlar geç olgunlaşacağı için önemli kiraz üretim merkezlerinin ürünleri bittikten sonra piyasaya ürün arz edilebilecektir. Bu durum kiraz ihracatını daha uzun bir periyoda yaymak isteyen kiraz ihracatçılarının amaçlarıyla örtüşmektedir.

Karaman ilinin kiraz üretim miktarı incelendiğinde 2013 yılında yaklaşık olarak 12.000 ton üretim yapıldığı ve meyve vermeyen yaşta ağaç sayısının 205.210 olduğu görülmektedir. Meyve vermeyen yaştaki ağaç sayısı mevcut ağaç sayısının yaklaşık %60'ı oranındadır. Bu rakam kiraza gerekli önemin verilmeye başlandığını göstermektedir. Meyve suyu sanayisi için önemli bir meyve türü olan vişne de üretim deseninde yer alabilecek ve çevresel şartlara dayanıklı özellikle kireçli topraklarda iyi yetişebilen bir meyve türüdür.

Ülkemizde pazarlama sorunu olmayan meyve türleri arasında ceviz ve badem yer almaktadır. Cevizde iç piyasanın ihtiyacı karşılanamamakta ve ithalat yapılmaktadır. Her iki meyve türü içinde ülkemizde hazine arazileri üreticilere tahsis edilmektedir. Ceviz ve badem yetiştiriciliğine olan ilgiyi göstermesi bakımından Karaman'da meyve vermeyen yaşta ceviz ve badem ağaç sayıları önemlidir. Bu rakamlar cevizde mevcut ağaçların %45'i, bademde ise %60'ı oranındadır. 2013 yılı istatistiklerine göre 265 tonluk bir üretime sahip olan ayva da meyve çeşitliliğini artırmak adına bölgede üretim deseninde yer alabilir.

Tüketim alışkanlıkları bakımından muhafazakâr bir toplum olmamız nedeniyle katma değeri yüksek tarımsal ürünlerin piyasaya tanıtılması ve yer bulması oldukça zordur. Bununla birlikte, tüketim kültürümüzde tarihten beri yer alan ürünlerin pazarlanması daha kolay olabilmektedir. Bu kapsamda ürünlerin kurutularak tüketilmesi ülkemizin en eski alışkanlıklarındandır. Karaman'da iklim özellikleri nedeniyle yüksek kuru madde içeriğine sahip olan ürünlerin gerek doğal gerekse sanayi şartlarında kurutularak pazarlanması önemli bir yatırım alanı oluşturabilir. Kalite özellikleri üstün meyve arzındaki artış katma değeri yüksek kaliteli ürünlerin üretilmesi imkânlarını da artıracaktır. Tarıma dayalı sanayi anlamında meyve suyu üretimi, farklı meyvelerin kullanıldığı pekmez ve pestil ürünleri üretilebilir.

Yatırım anlamında ülkemizin tüketim alışkanlıkları arasında yer alan ve geleneksel olarak geçmişte olan ürünlerin üretimiyle başlanması kritik önem taşımaktadır. Yatırımların başarılı olmasında ise bu ürünlerin kalite özelliklerinin iyi olması, müşteri memnuniyetinin dikkate alınması ve pazarlama anlamında da yatırımların yapılması önemlidir. Yeni ürünlerin piyasaya sürüleceği yatırımlarda piyasa araştırması, Ar-Ge çalışmaları ve ürünün tanıtımı için profesyonel yardım alınması önemlidir. Bilgi çağında nitelikli bilgiye ulaşmak için hizmet alma alışkanlığının kazanılmasının önemli olduğu unutulmamalıdır.

BAĞCILIK

Türkiye ve Karaman'ın üzüm üretimi ve Karaman'ın Türkiye üzüm üretimindeki payı Tablo 22'de verilmiştir. Ülkemizde üzüm üretimine ilişkin istatistik verileri sofralık, kurutmalık ve şaraplık olmak üzere üç farklı başlık altında toplanmaktadır. Toplam üzüm üretimi bakımından Karaman ili 56.484 ton üretimle Türkiye üretiminin %1,40'ını karşılamaktadır. Bu üretimde sofralık ve kurutmalık olarak üretilen üzümler en büyük paya sahiptir. Üzüm üretimi en çok Karaman il merkezi ve Ermenek ilçesinde bağlarda yapılmaktadır.

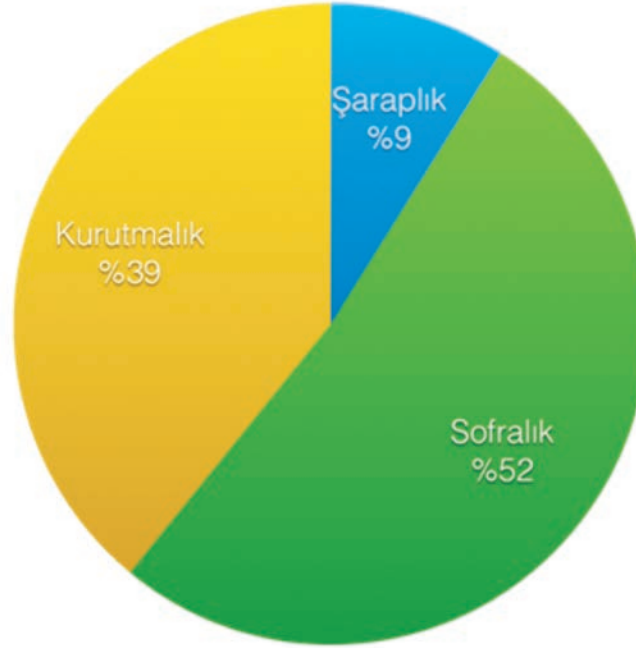
Karaman ili meyvecilik başlığı altında ifade edildiği gibi iklim özellikleri nedeniyle kaliteli meyve ürünü elde edilebilecek bir lokasyondur. Karaman'da genellikle don zararının olmayacağı yüksek rakımlı alanlarda üretimi yapılan üzüm, hastalık yoğunluğunun fazla olmaması nedeniyle çok az sayıda ilaçlamayla yetiştirilebilmektedir. Yerel üzüm çeşitleri bakımından da zengin bir çeşitliliğe sahip olan Karaman'da üzüm dendiğinde ilk akla gelen Ekşikara çeşidir. Bu çeşit daha çok kurutmalık olarak yetiştirilmekte ve ürün aroması, kalitesi ve meyve çekirdek özellikleri Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Ekşikara çeşidinin yerel çeşit olarak tescil çalışmalarını yapmaktadır. Çeşidin tescil çalışmaları yakın bir gelecekte tamamlanacak ve Milli Çeşit Listesinde yer alacaktır.

Tablo 22. Üzümün Türkiye ve Karaman üretim miktarları ve Karaman'ın Türkiye üretimindeki payına ilişkin 2013 yılı değerleri

Kullanım alanı	Karaman (Ton)	Türkiye (Ton)	Karaman'ın Türkiye üretimindeki payı (%)
Sofralık Üzüm	29.308	2.132.602	1,37
Kurutmalık Üzüm	22.111	1.423.578	1,55
Şaraplık Üzüm	5.065	455.229	1,15
Toplam Üretim	56.484	4.011.409	1,40

Üzüm kullanım alanlarının yüzde oranları

Ekşikara çeşidi yanında bölgede üretimi yapılan yerel çeşitlere örnek olarak Esebalı, Akdimrit ve Karadimrit çeşitleri verilebilir. Akdimrit ve Karadimrit çeşitleri şaraplık çeşitler olup son yıllarda üretimi azalmıştır. Ayrıca, Karaman'da üzüm üretimine başarılı bir örnek olarak Aybastı köyünde sofralık tüketim amacıyla üretilen Alphonse çeşidinin üretimi verilebilir. Aybastı köyünde yıllara göre değişmekle birlikte çeşidin yaklaşık olarak 250-300 ton üretimi yapılmakta ve kalite özellikleri nedeniyle çok rahat pazarlanabilmektedir (Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü).

Karaman gerek iklim özellikleri gerekse geçmişten gelen gelenekleri nedeniyle üzüm üretimi için ideal bir bölge konumundadır. Yerelde değeri ve tanınmışlığı olan ürünlerin bulunması marka değerinin oluşturulmasında büyük avantaj sağlamaktadır. Kaliteli üzüm üretme imkânına sahip olan ilde hastalıkların çok yoğun olmaması nedeniyle organik tarım yapılabilecek olması da yatırım için önemli fırsatlar sunmaktadır. Ülkemizin kurutulmuş üzüm tüketim geleneğine sahip olması önemli bir avantajdır. Üzüm çekirdeği kapsülleri son yıllarda sağlık amaçlı kullanılan ve katma değeri yüksek ürünler olarak pazarlanmaktadır. Ekşikara çeşidinin çekirdek sayısı ve sertliği bakımından tercih edilmesi üzüm çekirdeği kapsüllerinin üretiminde kullanılması potansiyelini artırabilir. Tabii böyle bir planlama öncesinde çekirdeğin kalite özellikleri araştırılmalı ve rakamlarla ifade edilebilmelidir. Ayrıca üzüm suyu meyve suları içerisinde katma değeri en yüksek ürünler arasında yer almaktadır.

SEBZECİLİK

Türkiye ve Karaman ili sebze üretimlerine ilişkin 2013 yılı verileri Tablo 23'de verilmiştir. Sebze istatistikleri genel olarak kök ve yumru sebzeler, meyvesi yenen sebzeler ve diğer sebzeler olmak üzere üç grup altında toplanmıştır. 2013 yılı verilerine göre Karaman ili Türkiye toplam sebze üretiminin %1,34'ünü karşılamaktadır. Karaman'da üretim miktarı en yüksek olan sebze grubu 292.633 ton ile meyvesi yenen sebzeler iken, Türkiye üretimine en büyük katkıyı %2,28 oranında diğer sebzeler grubu vermektedir.

Tablo 23. Türkiye ve Karaman sebze üretim miktarları ve Karaman'ın Türkiye üretimindeki payına ilişkin 2013 yılı değerleri

Sebze grupları	Karaman (Ton)	Türkiye (Ton)	Karaman'ın Türkiye üretimindeki payı (%)
Kök ve yumru sebzeler	50.065	3.187.276	1,57
Meyvesi yenen sebzeler	292.633	23.514.578	1,24
Diğer sebzeler	39.879	1.746.364	2.28
Toplam	382.577	28.448.218	1,34

Kaynak: TÜİK 2013

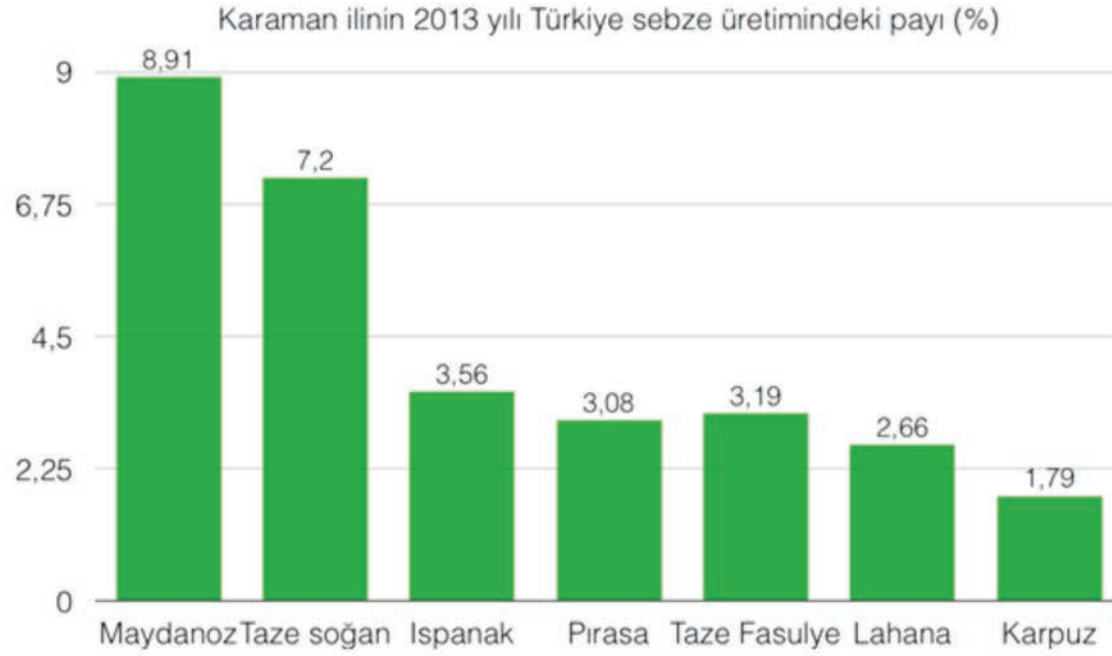
Tablo 24'de ise bazı sebze türlerinin Karaman ve Türkiye üretimleri verilmiştir. Tabloda yer alan sebze türleri için Türkiye üretiminin %1,34'ünü Karaman ili karşılamaktadır. Türkiye üretimine en fazla katkısı %8,91 ile maydanoz sağlamaktadır. Maydanozu, taze soğan, ıspanak, pırasa, taze fasulye, lahana ve marul gibi sebzeler takip etmektedir. Türkiye üretimine katkısı %1'in üzerinde olan sebzeler ise karpuz, kavun, salçalık domates ve hıyardır. Biber, kuru soğan ve sofralık domates üretiminin Türkiye üretimindeki payları %1'in altındadır.

Tablo 24. Türkiye ve Karaman'da yetiştirilen bazı sebze türlerinin üretim miktarları ve Karaman'ın Türkiye üretimindeki payına ilişkin 2013 yılı değerleri

Sebzeler	Karaman (Ton)	Türkiye (Ton)	Karaman'ın Türkiye üretimindeki payı (%)
Maydanoz	5.134	57.619	8,91
Soğan (Taze)	11.057	153.478	7,20
Soğan (Kuru)	18.250	1.904.846	0,95
Ispanak	7.842	220.274	3,56
Pırasa	7.405	240.391	3,08
Lahana	16.916	635.193	2,66
Marul	9.652	436.785	2,20
Fasulye (Taze)	20.199	632.301	3,19
Karpuz	69.870	3.887.324	1,79
Kavun	23.844	1.699.550	1,40
Hıyar	30.151	1.754.613	1,71
Domates (Sofralık)	47.829	7.941.780	0,60
Domates (Salçalık)	58.847	3.878.220	1,51
Biber	17.849	2.159.348	0,82
Toplam	344.845	25.601.722	1,34

Kaynak: TÜİK 2013

Karaman'da sebze tarımı, yüksek oranda iş gücü istemesi, köylerden göçün artması, Karaman'ın sahildeki önemli sebze merkezlerine yakın olması gibi nedenlerden dolayı çok fazla gelişme gösterememiştir. İstatistiklerden de görüleceği üzere Karaman ili sebze üretiminde maydanoz, taze soğan, ıspanak, pırasa ve lahana gibi sebzelerde önemli üretim miktarlarına sahiptir. Bu sebze türlerinin üretiminde Karaman il sınırları içerisinde yer alan Göksu vadisine sınırındaki daha ılıman iklime sahip alanların etkisi büyüktür. Bu alanlar ve bazı ilçelerdeki büyük sebze üretim alanları dışında sebze yetiştiriciliği genellikle ailelerin kendi ihtiyaçlarını karşılama amacıyla yapılmaktadır.

Sebze üretiminde kırsal kalkınma modeli önemli bir yer tutmaktadır. Kırsal kalkınmanın amacı; kırsal alanlardaki üretimin belirli standartlara sahip olmasını ve pazarlanabilir miktarlarda üretilmesini sağlamak yanında üretilen ürünün nitelikli bir şekilde pazarlanmasını organize ederek üreticilerin sürdürülebilir bir ekonomik gelire sahip olmasına yardımcı olmaktır. Farklı bir ifadeyle; lezzetli ve sağlıklı olması yanında çocukluğumuzdaki damak tadına hitap etmesi nedeniyle köy pazarlarında yapmış olduğumuz sebze alışverişinin perakendeci marketlere taşınabilmesidir. Bu anlamıyla kırsalda sebze üretiminin organize edilmesi önemli proje ve yatırım imkânları sunmaktadır.

Ülkemizde sebze tarımının en önemli problemlerinden biri de fiyat temelli üreticilik yapılmasıdır. Fiyatı artan ürünlerin bir sonraki yetiştirme sezonunda üretim miktarının artması yetiştiricilerin karlılıklarını azaltmakta hatta zarar etmelerine neden olmaktadır. Bu tür risklerin yaşanmaması adına tüketim miktarlarına göre planlanan üretim desenlerinin oluşturulabilmesinde sözleşmeli üretim kültürünün geliştirilmesi önemlidir. Bunun başarılı olabilmesi için üretici birliklerinin ve kooperatiflerin etkin bir şekilde çalışması gerekmektedir.

Karaman ili Göksu vadisinde sınırı olan Çatak, Bucakışla, Bostanözü, Çukur, Cerit, İhsaniye, Topalhacı ve Kurucabey gibi alanlarda örtü altı turfanda üretim yapma imkânlarına da sahiptir. Bu amaçla, Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'nün de girişimleriyle Bostanözü köyünde 4000 m² alana sahip ısıtılmalı sera kurulmuştur. Ayrıca Karaman'da son yıllarda yapılan teşviklerle yaklaşık olarak 6500 m²'ye yakın örtü altı sera tesis edilmiştir (Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü).

İklim özellikleri nedeniyle organik tarıma çok uygun olan Karaman'da bu alanda yapılacak yatırımlar da başarıyla sonuçlanacaktır. Özellikle yerelde marka değeri olan ve beldeyle özdeşleşmiş sebze türlerinin üretiminin yapılması pazarlamada büyük avantajlar sağlanmaktadır. Bu anlamda; Karaman'ın sahip olduğu bazı değerler şu şekilde sıralanabilir; Morcalı kuru soğanı, Çukurbağ sarımsağı, Süleymanhacı kavunu, Kâzımkarabekir karpuzu, Kızılkuyu kabak çekirdeği, Zengen patatesi ve Ermenek pembe domatesi gibi. Bu örnekleri daha da artırmak mümkündür. Bu ürünlerin marketlerde veya pazarlarda belli kalite standartlarında ve bir marka adı altında ambalajlı olarak tüketicilerle buluşturulması sağlanmalıdır. Çünkü lezzet bakımından beğenilen yerel ürünlerin belli kalite standardında tüketiciye ulaştırılması bu alandaki yatırımların başarılı olmasının kilit noktasıdır.

Karaman ilinin önemli alışkanları arasında ev yapımı salça kullanımı ve kurutulmuş meyvelerin öğütülerek kullanılması yer almaktadır. Bu tip kullanım amaçlarına uygun sebze türlerinin veya çeşitlerinin araştırılması ve üretiminin yapılması Karaman'da sebze üretiminin geliştirilmesinde etkili olacaktır. Çünkü bir ürünün pazarlanmasında kullanım amacına uygun kalite özelliklerine sahip olması büyük bir avantajdır. Örneğin; çocuk ve bebek tüketimi için organik olarak üretilen sebzelerin uygun koşullarda kurutulması ve öğütülerek paketli bir şekilde pazarlanması önemli bir yatırım alanı olabilir.

SERACILIK

Türkiye'de seracılık veya örtü altı yetiştiriciliği daha çok ılıman iklime sahip ve turfanda üretim yapma şansı olan alanlarda yapılmaktadır. Karaman ili iklim özellikleri nedeniyle genel olarak seracılığa çok uygun olmamakla birlikte Göksu vadisine sınırı olan rakımı düşük alanlarında örtü altı yetiştiricilik yapılmaktadır. Bu alanlar özellikle sahil bölgesindeki ürünlerin hasadının tamamlanmasından sonra piyasaya ürün arz edebilecek şekilde üretim yapmaları halinde karlılıkları artmaktadır. Bu anlamda özellikle yaprakları tüketilen ve salata malzemesi olarak kullanılan ürün grubu tercih edilmektedir.

2013 yılı rakamlarına göre Türkiye'de örtü altı sebze üretimi altı milyon ton olarak gerçekleşmiş ve üretim miktarında en yüksek oranlara domates, hıyar ve karpuz bitkileri sahip olmuştur. 2013 yılı istatistik verilerine göre Karaman'da 15 dekar örtü altı serada 128 ton sebze üretimi yapılmıştır (TÜİK 2013).

Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'nün de girişimleriyle Bostanözü köyünde 4000 m2 alana sahip ısıtmalı sera kurulmuştur. Karaman ilinde son yıllarda yapılan örtü altı seralara alanı yaklaşık olarak 6500 m2'dir (Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü). Göksu vadisine sınırı olan mikro-klima özelliklere sahip alanlarda özellikle katma değeri yüksek sebze, tıbbi aromatik bitkiler veya birçok sebze türüne ait fide üretimi yapılabilir.

ORGANİK TARIM

Karaman ili coğrafik farklılıklara sahip ilçeleri, kaliteli ürün elde edilebilecek iklim özellikleri, hastalıkların az görülmesi ve bitki genetik kaynakları bakımından zenginliğe sahip olmasıyla organik tarım bakımından önemli bir potansiyele sahiptir. Organik tarım sağlıklı ve lezzetli gıda üretimi yanında toprak ve su kaynaklarının muhafazası ve iyileştirilmesi açısından da çok değerli bir tarımsal uygulamadır. Ülkemizde organik tarım sertifikası çok fazla yaygınlaşmamakla birlikte sertifikasız olarak köy pazarlarında satılan sebze ve meyve ticareti oldukça yaygındır ve halkımız tarafından büyük ilgi görmektedir.

Karaman'da organik tarım sertifikası alınarak üretimi yapılan önemli ürünlerden biri üzümdür. Organik üzüm tarımı 3200 dekar alanda yapılmaktadır. Bu alanın 2200 dekarında geçiş süreci ürünü ve 1000 dekarında organik tarım ürünü üzüm üretilmektedir. Üretici beyanlarına göre yaklaşık organik üzüm üretiminin 1000 ton civarında olduğu tahmin edilmektedir (Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü). Bu miktar önümüzdeki yıllarda geçiş süreci ürünü alınan alanlarında organik ürün üretmesiyle daha da artacaktır. Ayrıca Karaman'da Merkez ilçe, Ermenek ve Sarıveliler ilçelerinde 20 üretici toplam 200 kovanda organik bal üretimi yapmaktadır. Ermenek ve Sarıveliler ilçelerinde sekiz yetiştirici 220 dekar alanda tıbbi ve aromatik bitki üretimi yapmaktadır.

İyi tarım uygulamaları da organik tarım yapılamayan veya yapılmayan alanlarda izlenebilir olması nedeniyle önemli bir tarımsal uygulamadır. Karaman ilinde iyi tarım uygulamaları kapsamında üretimi yapılan bitki türleri ve bu türlerin ekim alanı ve üretim miktarlarına ilişkin değerler Tablo 25'de verilmiştir.

Tablo 25. Karaman'da iyi tarım uygulamaları kapsamında üretimi yapılan bitki türleri ve bu türlerin ekim alanı ve üretim miktarlarına ilişkin 2013 yılı değerleri

Ürünün Adı	Lokasyon	Ekim alanı (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	Merkez	7.229	23.500
Elma	Ayrancı	2.077	7.012
Armut	Merkez	264	500
Kiraz	Merkez	139	55
Kiraz	Ayrancı	212	106
Vişne	Ayrancı	50	25
Arpa	Ayrancı	1.841	773

Kaynak: Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü 2013

İyi tarım uygulamaları kapsamında üretim Merkez ve Ayrancı ilçelerinde yapılmaktadır. Üretimi yapılan bitkiler elma, armut, kiraz, vişne ve arpadır. Organik tarım ve iyi tarım uygulamaları yapan üreticilere Bakanlık tarafından teşvik verilmesi üretim alanının artmasında etkili olmaktadır.

Organik tarım sağlıklı beslenme kadar toprak muhafazası ve verimliliği bakımından da önemlidir. Toprak muhafazası ve verimliliğinde toprağın organik madde içeriği çok önemli bir faktördür. Toprağın organik maddesi toprağın su tutma kapasitesinin artmasında, toprağın ısınmasında, kümeleşmenin oluşmasında, besin elementlerinin kullanımında, katyon değişim kapasitesinin artmasında, toprak canlılarının yaşamında ve toprakta sızan suyun tutulmasında dolayısıyla toprak verimliliğinin artmasında çok önemli etkiye sahiptir. Karaman gibi toprakların organik madde oranının ortalama %1 veya daha altında olan lokasyonlarda toprak organik maddesinin artırılması tarımsal olarak çok önemlidir. Bu konu tarımsal alanda Karaman'da yatırım yapılabilecek en önemli konular arasındadır. Çünkü toprak tarımın en temel sermayesidir. Konunun öneminin üreticilere anlatılması, örnek projelerin üretilmesi ve organik gübre üretimi yapacak tesislerin kurulması gerekmektedir.

Toprak organik maddesinin artırılması, Karaman gibi su kaynaklarının sınırlı, nispi nemin düşük olduğu ve güneşlenmenin yüksek olduğu alanlar için çok daha önemlidir. Toprak organik maddesi; kültürel uygulamalar, organik tarım sistemlerinin uygulanması ve organik madde içeren doğal gübrelerin kullanılması yoluyla artırılabilir.

Toprak organik maddesinin artırılması konusunda yapılacak yatırımlar, projeler ve hizmetler çok yakın gelecekte çok büyük değer kazanacaktır. Geri dönüşüm anlamında da değeri olan kompost üretim tesislerinin kurulması, kırmızı solucanlarla organik gübre üretimi ve organik gübre üretimi yatırım alanlarına örnek olarak verilebilir.

Organik tarım alanında yapılabilecek diğer bir yatırım da kalite özellikleri bakımından tüketici tarafından tercih edilen yerel çeşitlerin organik tohum üretimlerinin yapılmasıdır. Özellikle bebek ve çocuk beslenmesinde kullanılabilecek organik tarım ürünlerinin yetiştirilmesi dikkate değer bir alandır.

HAYVANSAL ÜRETİM

Karaman'da nüfusunun %39,7'si tarımda istihdam edilmektedir. Dolayısıyla, tarım ve hayvancılık ilde ekonomik açıdan oldukça önemlidir. Karaman'da hayvancılık, tarihi ve kültürel olarak önemli olmasına rağmen, canlı hayvan ve hayvansal ürün değeri açısından Türkiye'de beklenen sıralarda yer almamaktadır. Karaman, 2012 yılında 81 il içerisinde canlı hayvan değeri 378 milyon TL ve %0,59'luk pay ile 63, hayvansal ürünler değeri bakımından ise 100 milyon TL ve %0,20'lik pay ile 68. sırada yer almaktadır (TÜİK, 2012). Karaman'daki hayvansal üretim düşüklüğü üretim koşullarının eksikliğinden ziyade potansiyelin tam olarak kullanılamamasından kaynaklanmaktadır. Diğer taraftan, büyük ve küçükbaş hayvan yetiştiricilerinin kayıt tutma ve damızlık seçimi konularında bilinçlendirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu işlevin yerine getirilmesinde etkin olan Karaman ilindeki hayvancılıkla ilgili ıslah amaçlı yetiştirici birlikleri, tarımsal üretici birlikleri ve üye sayıları Tablo 26'da verilmiştir.

Bu tablo bilinçli üretici sayısını ortaya koymasından önemli olmakla birlikte üreticilerin devletten destek alabilmek için birden fazla kooperatif veya birliğe üye olmaları göz önüne alınmalıdır. Karaman ilinin hayvancılık alanında potansiyelini ortaya koyabilmesi için damızlık, nitelikli çoban, örgütlenme, eğitim, teknik ve sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, mer'a alanlarının korunması, kaliteli kaba yem ve pazarlama sorunlarında bölgesel ve ulusal iyileşmelere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu amaçla aşağıdaki kısımlarda her bir faaliyet konusu ile ilgili öneriler çerçevesinde konum, altyapı ve eleman açısından avantajlı olunan alanlar üzerinde yoğunlaşılması önemlidir.

Tablo 26. Karaman İli Islah Amaçlı Yetiştirici Birlikleri, Tarımsal Üretici Birlikleri ve Üye Sayıları

Ucer	Ortak/Üye sayısı
Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	875
Arı Yetiştiricileri Birliği	415
Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği	2.945
Karaman İli Yumurta Üreticileri Tarımsal Birliği	20
Karaman İli Süt Üreticileri Birliği	1.605

KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK

Hayvansal üretimin artırılmasında; coğrafi koşullarının uygunluğu ile birleşen Türkiye insanının geleneksel yetiştirme ve tüketim alışkanlıkları, küçükbaş hayvan yetiştiriciliğini zorunlu hale getirmektedir. Karaman'da küçükbaş hayvan yetiştiriciliği, ilin adıyla anılan Karaman koyun ırkı ve Akdeniz'e geçiş bölgesindeki dağlık alanlarda yapılabilecek en uygun hayvancılık kolu olan keçi yetiştiriciliği ile tarihi temellere dayanmaktadır. Karaman'da bölgeye adapte olmuş, zor şartlar altında verim kabiliyetinde olan Akkaraman ve Anadolu Merinosu koyun ırkları ile kıl keçisi yetiştiriciliği yaygın olarak yapılmaktadır.

Son on yıl içerisinde, hayvancılığa uygulanan teşvikler ve kırmızı et açığı dolayısıyla, Karaman'ın koyun ve keçi varlığında sırasıyla %3,15 ve %9,88 oranında bir artış meydana gelmiştir. Bu süreçte Merinos ırkı koyun sayısı, kayıt sisteminin ulusal düzeyde başlaması ve kayıtlı hayvan sayısının giderek artmasının da etkileriyle 4.217 adetten 108.694 adete ulaşırken, yerli koyun sayısında %26,06 oranında bir azalış meydana gelmiştir. Benzeri bir değişim kıl ve tiftik keçisi sayısında da gözlenmiştir. Kıl keçisi sayısı %11,96 artarken, tiftik keçisi sayısı %5,18 oranında azalmıştır. Karaman'da tamamı tiftik keçisi olan sürü olmamakla beraber her sürüde bir miktar tiftik keçisi bulunmaktadır. Bu rakamlar, Karaman'da küçükbaş hayvan sayısında son on yıllık süreç içerisinde fazlaca bir değişim olmadığını ancak yetiştiricinin türler arasında bir değişime gittiğini göstermektedir. Türkiye toplam koyun

ve keçi varlığında, Karaman her ne kadar sırasıyla %1,36 ve %1,34'lük paya sahipse de, merinos koyunu ve tiftik keçisinde Türkiye'deki payı %7,09 ve %7,42 oranıyla oldukça önemli bir yer tutmaktadır (Tablo 27). Hayvan yetiştiriciliğinde damızlık sorunu ön sırada olmasına rağmen, bu durum özellikle Anadolu ve Konya Merinosu ıslah çalışmalarının bölgede yapılması, besi kabiliyeti ve yağlı kuyruğa olan talebin düşmesi Merinos ve melezlerinin yaygınlaşmasına sebep olmuştur. Diğer taraftan, halı ve kilim dokumacılığının bölgede yaygın oluşu da, tiftik keçisinin yetiştirme sistemi içerisinde tutulmasını sağladığı düşünülmektedir.

Tablo 27. Karaman İli Küçükbaş Hayvan Sayıları ve İlin Türkiye Küçükbaş Hayvan Varlığındaki Payı.

	Koyun		Keçi		Süt (ton)	Yün / Kıl / Tiftik (ton)
	Merinos	Yerli	Kıl	Tiftik		
2012 yılı TÜİK verileri						
Türkiye	1.532.651	25.892.582	8.199.184	158.102	1.376.436,00	54.950,00
Karaman	108.694	264.194	100.419	11.728	18.372,51	902,16
Ülkedeki Payı (%)	7,09	1,02	1,22	7,42	1,33	1,64
2012 yılı küçükbaş hayvan varlığının ilçelere dağılımı						
Merkez	105.163	67.234	61.161	10.793	8.774,04	489,34
Ayrancı	990	178.968	4.558	935	7.473,74	356,64
Başyayla	-	532	2.592	-	162,34	2,14
Ermenek	-	8.773	25.351	-	1.338,07	26,88
Kazımkarabekir	2.498	6.556	3.245	-	414,10	21,70
Sarıveliler	43	2.131	3.512	-	210,22	5,46
2013 yılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü verileri						
Karaman	130.901	241.158	124.872	13.111	-	-

Koyun varlığının il içi dağılımı oldukça dengesiz durumdadır ve toplam koyun varlığının %94,49'u Merkez ve Ayrancı ilçesinde yetiştirilmektedir. Yetiştirilen koyun ırkları merkezde Merinos (%61), Ayrancı'da ise yerli ırklar (%99,45) yönünde şekillenmektedir. Keçi varlığının %64,16 oranıyla büyük çoğunluğu merkezde yetiştirilmektedir. Ermenek coğrafi şartlar dolayısıyla koyun yerine keçi yetiştiriciliğinin ön plana çıktığı ilçedir. Karaman'ın keçi varlığında bu ilçenin payı %22,61'dir. Diğer dört ilçenin Karaman'ın keçi varlığındaki payı ise oldukça sınırlı olup %4,90 ile %2,31 arasında değişim göstermektedir. Toplam keçi miktarının %10,46'sını tiftik keçileri oluşturmakta olup, bu tiftik keçilerinin %92,03'ü merkezde, kalan kısmı ise Ayrancı ilçesinde yetiştirilmektedir.

Karaman'da koyunculuk işletmeleri, genellikle küçük ve orta ölçeklidir. Yetiştiricilerin teknoloji kullanımı düşüktür. Koyun yetiştiricilerinin teknik ve ekonomik örgütlenmesi yeterli olmayıp, yetiştirici birlikleri potansiyellerini yeni ortaya koymaya başlamaktadır. Bununla birlikte, koyun-keçi yetiştiricilerinin ıslah faaliyetlerinde rol almaları ve yönlendirmeleri, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Koyun-Keçi Yetiştiriciler Birliği işbirliği ile gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda Karaman ili Merkez, Ayrancı ve Kazımkarabekir ilçelerindeki 191 işletmede Akkaraman, Anadolu Merinosu ve Kıl Keçisi ırklarının halk elinde ıslah çalışması yürütülmektedir. Damızlık sorununun çözümünde öncelikli olarak yerli ırkların gen kaynağı olarak korunması ve ıslah edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla bu çalışmalar; genetik materyal, bilgi aktarımı ve ticari örgütlenmeye katkı sağlayarak Karaman küçükbaş hayvan yetiştiriciliğine canlılık getirecektir.

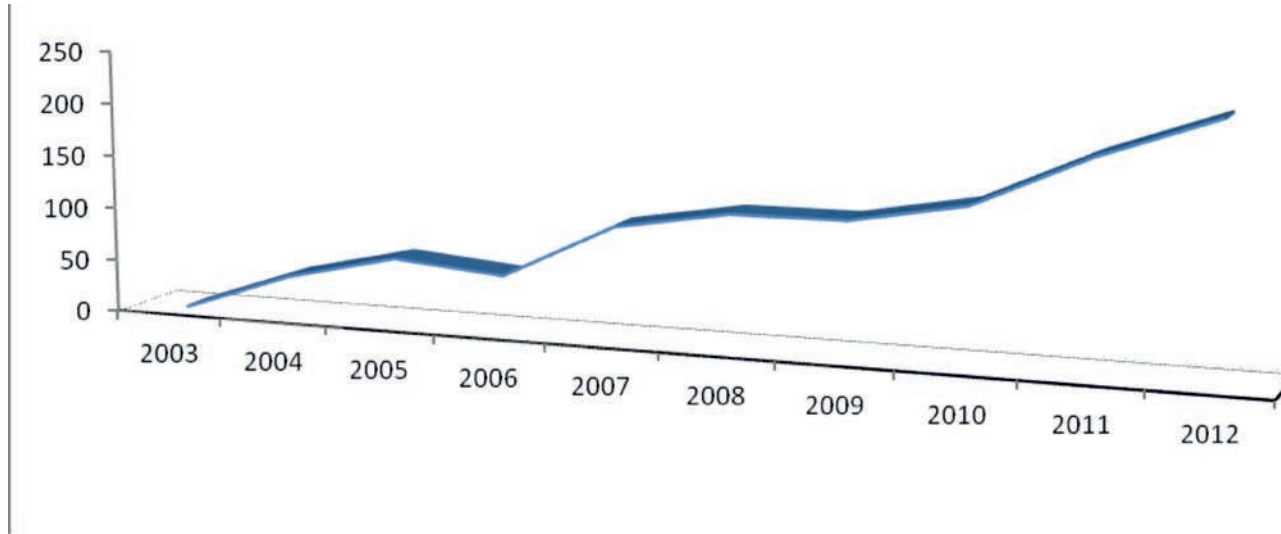
Yasal düzenleme ile keçilerin ormanlık alanlarda otlatılabilmeleri başta Ermenek olmak üzere, Karaman'daki keçi sayısını önümüzdeki yıllarda artıracığı muhtemel görülmektedir. Meralarımızın verim düşüklüğüne ilave olarak otlatma yönetim ve organizasyonunda da düzensizlikler bulunmaktadır. Karaman'ın 290.000 ha olan geniş mera alanlarını etkin değerlendirme imkânı olan damızlık ve kasaplık koyunculuk işletmelerinin, mera ıslahı ve mera koruma kanunlarının etkilerinin görülmeye başlamasıyla, önemli avantajlara sahip olacak ve ilin tarımsal potansiyeline katkı sağlayacaktır. Özellikle kurağa ve soğuğa dayanıklı yem bitkileriyle oluşturulmuş yapay çayır-meraların yem açığını kapatmada değerlendirmesi gerekmektedir.

Karaman'ın küçükbaş süt üretiminde Türkiye'deki payı %1,33'dür. Koyun sütü bölgede yoğurt ve peynir yapımında aranan bir üründür. Koyunlardan elde edilen süt geliri ırka bağlı olarak toplam gelirin %20 ile 40'ı arasında değişmektedir. Bu oranın Karaman için meraların kalitesi ve mevcut ırkların süt verimi düşünüldüğünde alt seviyelerde olduğu söylenebilir. Küçükbaş yetiştiriciliğindeki çoban teminindeki güçlükler, verim düşüklüğü, mekanizasyon eksikliği ve sağım işlerinin emek yoğun olması süt üretiminin beklentilerin altında gerçekleşmesine yol açmaktadır. Bu alanda yapılacak proje ve eğitim çalışmalarıyla küçükbaş hayvan yetiştiricilerinin elde edecekleri gelir artırılabilir. İlin yapağı, kıl ve tiftik üretimindeki payları hayvan sayıları ile uyumlu olup bu ürünlerin ticari önemini yitirmesinden dolayı üretim miktarları sağlıklı seviyelerde değildir.

BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK

Son on yılda Türkiye'de % 41 oranında gerçekleşen büyükbaş hayvan varlığındaki artış; Karaman'da %233 olarak gerçekleşmiştir. Bu genel artış oranı, kültür ırkı ve melezlerinde sırasıyla % 419 ve % 133 oranında yükselişin ancak yerli ırklarda % 8'lik azalışın sonucudur (Şekil 12). Bu durum, Karaman ilinde büyükbaş hayvan yetiştiriciliği alanında yapılan yatırımların arttığı, kültür ırklarına dönüşün ve damızlık kalitesinde iyileşmenin olduğuna işaret etmektedir. Diğer taraftan Karaman'ın Türkiye kültür ırkı sığır miktarındaki payı % 0,56 düzeyi ile oldukça düşük görünmektedir (Tablo 28). Ancak, ilin tarımsal alt yapısı ile birleşen, geçmiş yıllardaki entansif büyükbaş hayvan yetiştiriciliğine olan ilginin, gelecek yıllarda artarak devam edeceği ve büyükbaş hayvan yetiştiriciliği potansiyelinin artacağı düşünülmektedir. Karaman'da 2012 yılı verilerine göre 69 kayıtlı manda varlığı görünmekte olup, ekonomik olarak bir değer ifade etmemektedir.

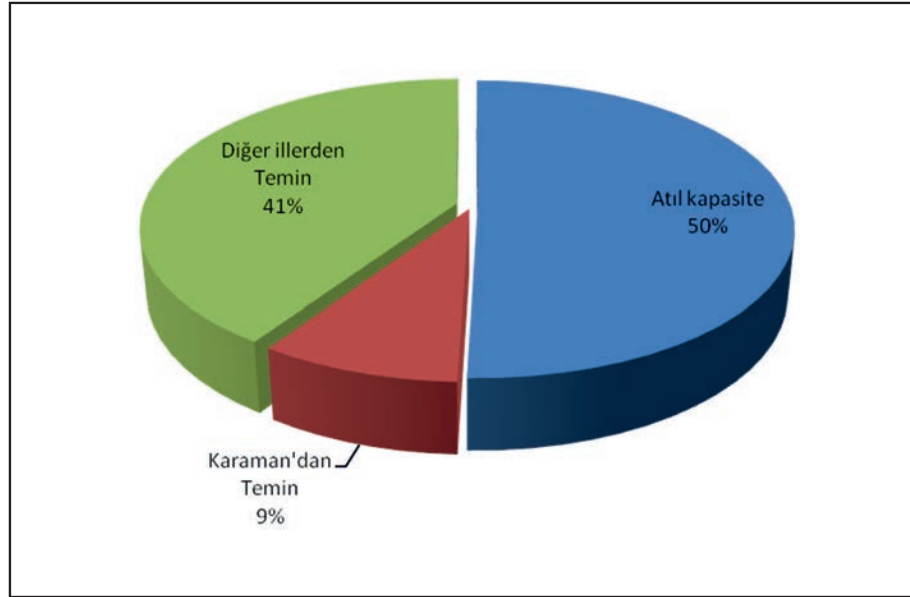
Şekil 12. Karaman ili sığır sayılarının 2002 yılına göre değişim oranları

Tablo 28. Karaman İli Büyükbaş Hayvan Sayıları ve İlin Türkiye Büyükbaş Hayvan Varlığındaki Payı.

	Sığır (Kültür)	Sığır (Melez)	Sığır (Yerli)	Manda	Süt (Ton)
2012 yılı TÜİK verileri					
Türkiye	5.679.484	5.776.028	2.459.400	107.435	16.024.826,00
Karaman	31.732	19.085	1.241	69	61.163,94
Ülkedeki Payı (%)	0,56	0,33	0,05	0,06	0,38
2012 yılı büyükbaş hayvan varlığının ilçelere dağılımı					
Merkez	21.366	10.036	971	-	35.107,51
Ayrancı	6.214	1.875	33	69	11.118,52
Başyayla	-	1.255	-	-	1.325,66
Ermenek	2.248	2.248	88	-	5.182,37
Kazımkarabekir	1.797	262	-	-	4.349,88
Sarıveliler	107	3.409	149	-	4.080,01
2013 yılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü verileri					
Karaman	35.626	20.856	1.385	54	-

Karaman'da toplam sığır varlığının %62,1'i Merkez, %15,7'si ise Ayrancı ilçesinde yetiştirilmektedir. Böylesi bir toplanmada, Merkez ve Konya/Ereğli'de bulunan entegre et ve süt tesislerine olan yakınlık etkili olmaktadır. Ermenek ve Sarıveliler ilçeleri Karaman sığır varlığında %8,8 ve %7,0'lik paylarıyla ikinci ve üçüncü sırada yer almaktadır. Başyayla ve Kazımkarabekir ilçeleri Karaman sığır varlığında son sırada yer almakta ve toplam olarak % 6,4'lük paya sahiptirler. Nüfus yoğunluğu, coğrafi şartlar, pazarlama güclüğü gibi nedenlerle önümüzdeki yıllarda bu dağılımın Merkez ve Merkez'e yakın ilçeler lehine artabileceği düşünülebilir. Karaman'da hayvan başı ortalama yıllık süt verimi 3.168 litre olup 2.942 litre olan Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü verilerine göre, Karaman'da günlük süt işleme kapasitesi 1161,6 ton olup, kurulma aşamasında olan süt işletmeleri de faaliyete geçtiğinde bu kapasite 2511,6 tona çıkacaktır. İlin günlük süt üretim düzeyi ise 190 ton civarındadır. Diğer illerden gelen süt ile birlikte mevcut süt işleme kapasitesinin ancak %49,5'i kullanılabilir (Şekil 7). Kurulacak işletmelerle bu oran %23,3'e düşecektir. Dolayısıyla Karaman ilinde üretilen sütün pazarlanmasında problem olmayıp, mevcut kapasiteler artırılarak sektörün ihtiyacı olan sütün temin edilmesi gerekmektedir.

Şekil 13. Süt işleme tesislerinin kapasite kullanımı ve süt temin durumları

Süt sığırıcılığının istenilen seviyelere ulaşması için organizasyon, yönetim, örgütlenme, finansman, barındırma ve sağlık hizmetlerinde iyileştirmelere ihtiyaç olduğu gibi, karlılığa doğrudan etki eden besleme, üzerinde önemle durulması gereken bir noktadır. Karaman, hayvancılık açısından önemli bir potansiyele sahip olmasına rağmen, hayvancılığın karlı bir şekilde yapılabilmesi için kaliteli kaba yem üretimine önem verilmesi gerekmektedir. Süt sığırı işletmelerinde silaj yapımı ve kullanımı oldukça yaygınlaşmış ve silajlık mısır ve yem bitkileri üretimi artmıştır. Üreticiler rasyon hazırlama ve yemleme uygulamalarında daha titiz davranmaya başlamışlardır. Yem bitkilerine yapılan desteklemeler her ne kadar üretimi artırmış gözükse de üretim yeterli düzeyde değildir. Bölgedeki su sıkıntısı da göz önüne alınarak kurak şartlarda üretimi yapılabilecek yem bitkilerinin teşvik edilmesi ve üretilmesi maliyetin düşürülmesi ve hayvancılığın sürdürülebilirliği açısından önemlidir.

Tarım sektörünün çoğunluğunu oluşturan küçük ölçekli işletmelerin ekonomik yetersizliklerinin, örgütlenmenin daha işlevsel hale gelmesiyle güçleneceği unutulmamalıdır. Önümüzdeki yıllarda sığır varlığı açısından geride olan ilçelerde büyük işletmelerin açılması ve örnekleri Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü işbirliği ile gerçekleştirilen küçük işletmelerin bir araya gelerek müşterek ahır projeleri üretmeleri ile pazardan yüksek pay almalarını ve hayvancılık potansiyellerini artırmalarını sağlayacaktır.

İl merkezine 20 kilometre mesafede Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesinde, 250 hektar alanda uygulanacak olan “Tarıma Dayalı Süt Sığırcılığı Organize Sanayi Bölgesi Projesi” 2014 yılı içerisinde uygulanmaya başlanması planlanmaktadır. Proje, 5.250 sağmal olmak üzere toplam 13.000 baş kapasiteli olarak hazırlanmıştır. Türkiye’de ilk defa uygulanacak olan proje Karaman’da hayvancılık ve tarıma dayalı sanayi alanında yeni fırsatlar ve ilgiler uyandıracaktır. Bu ve benzeri projeler uzun vadede şehirde yapılaşma ile hayvancılık yapılacak alanların organize edilmesi, karşılaşılan problemlerin birlikte çözülmesi, çevre kirliliğinin önlenmesi açılarından önemlidir. Ancak, yem bitkisi üretimi bu tip projelerin sürdürülebilirliği açısından göz önünde bulundurulmalıdır. Diğer taraftan böylesi toplu yetiştirmelerde karşılaşılabilecek hastalık ve zararlılarla mücadele, hayvansal atıkların kullanımı gibi konular üzerinde de projeler üretilmesi gerekmektedir.

KÜMES HAYVANCILIĞI

Konya-Karaman bölgesinin (TR52) Türkiye yumurta tavuğu varlığındaki payı %13,38 gibi oldukça yüksek düzeydedir. Karaman’ın bölgedeki payı ise %11,25 ülkedeki payı ise %1,51 ile azımsanmayacak boyuttadır (Tablo 29). Bu durum, özellikle Konya’da bulunan yumurta borsasına ve pazarlama ağlarına yakınlık dolayısıyla oldukça iyi değerlendirilmiş ve gelişmeye açık bir sektör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 29. Karaman İli Kanatlı Hayvan Sayıları ve İlin Türkiye ve Bölge Kanatlı Hayvan Varlığındaki Payı

	Yumurta Tavuğu	Hindi	Ördek	Kaz
Türkiye	84.677. 290	2.760.8 59	356.73 0	676.17 9
Karaman	1.274.5 91	4.013	924	1.347
Ülkedeki Payı (%)	1,51	0,15	0,26	0,20
Merkez	1.193.7 43	2.000	193	455
Ayrancı	6.233	1.170	418	637
Başyayla	22.470	-	10	-
Ermenek	6.150	15	43	-
Kazımkarabekir	41.350	773	247	245
Sarıveliler	4.645	55	13	10

Kaynak: TÜİK 2012

Karaman'da et pilici yetiştiriciliği kanatlı hayvan kesimhanesinin bulunmaması sebebiyle yapılmamaktadır. Bu sebeple, kesimhaneler ve ürün işleme tesislerine olan ihtiyaç giderilerek, et pilici yetiştiriciliği için var olan gerekli teknik bilgi ve potansiyelin harekete geçirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Karaman ilinin tavuk dışındaki kanatlı hayvan varlığı oldukça düşüktür.

Entansif yetiştiriciliğin yapıldığı türler için kanatlı varlığının büyük çoğunluğu Merkez, Başyayla ve Kazımkarabekir ilçelerinde olduğu görülmektedir. Diğer üç ilçede ise kayda değer bir kanatlı varlığı yoktur. Diğer taraftan, doğal konum ve yapısından kaynaklanan üstünlükleri ile Karaman organik veya iyi tarım uygulamaları içerisinde kanatlı eti ve yumurtası üretecek işletmeler açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Ermenek barajı kaz ve ördek yetiştiriciliği için değerlendirilebilecek bir potansiyel durumundadır. Diğer ilçelerden özellikle geniş ve düz meralara sahip olanlar ve bölgedeki yemlik dane üretim potansiyeli hindi yetiştiriciliği için avantaj olarak görünmektedir.

Gerçekçi plan ve stratejiler çerçevesinde yeterli bilgi ve eğitim, örgütlenme, iç pazarın genişletilmesi, sağlıklı denetim mekanizmaları ve yerel girdi kaynaklarının değerlendirilmesiyle hem organik hem entansif kanatlı yetiştiriciliğinin istenilen düzeye gelmesi mümkündür.

ARICILIK

Karaman ili zengin bir floraya sahip geniş mera ve yaylaları, Akdeniz bölgesindeki uygun kışlatma bölgelerine yakın oluşu dolayısıyla arıcılık açısından avantajlı durumdadır. Ancak, yıllara göre değişen yağış miktarı çiçekli bitki desenini etkilemekte ve yerleşik arıcılık için istikrarlı bir üretimi engellemektedir. Diğer taraftan, bölge özellikle ilkbahar aylarında gezginci arıcılar için cazip hale gelmekte, bahçe ve tarla bitkileri üreticileri özellikle tohum üretimi yapanlar açısından da fayda sağlamaktadır. Ancak, Ağustos ayından önce bölgenin terk edilmesi gerekmektedir. Karaman'ın Türkiye bal üretimine %0,74 bal mumu üretimine katkısı ise %1,16'dır (Tablo 30).

Karaman İli Arı Yetiştiricileri Birliği'nin günlük 2000 kilogram kapasiteli Bal Paketleme Tesisi Projesi'nin 2014 üretim sezonunda bitirilerek "Karbir" markası ile pazara girmesi planlanmaktadır. Birlik, üyelerinin polinasyonda kullanılmasına da aracılık yapmaktadır ve 2013 yılında 17000 kovanın bu amaçla değerlendirilmesini sağlamıştır. Karaman İç Anadolu ve Akdeniz bölgelerine geçiş noktasında olması, kısa mesafelerde değişen iklim ve topografik yapısı, ekolojik şartlarının uygunluğu ile arıcılığa yönelik yeni yatırımlar için cazip bir il durumundadır.

Tablo 30. Karaman İli Kovan Sayısı, Bal ve Balmumu Üretimi ve İlin Türkiye Arı Varlığındaki Payı

	Kovan Sayısı	Bal Üretimi (ton)	Balmumu Üretimi (ton)
Türkiye	6.348.009	89.162	4.222
Karaman	44.444	657	49
Ülkedeki Payı (%)	0,70	0,74	1,16
Merkez	2.0687	322,19	19,00
Ayrancı	9.583	162,91	19,55
Başyayla	1.268	15,12	1,26
Ermenek	4.830	53,13	4,00
Kazımkarabekir	443	4,60	0,08
Sarıveliler	7.633	98,57	5,24

Kaynak: TÜİK 2012

SU ÜRÜNLERİ

Türkiye'de avcılık yolu ile elde edilen içsu balıklarının %0,28'i Karaman'dan karşılanmaktadır. Bu miktar oldukça düşük olmakla birlikte sazan, siraz ve yayın için Karaman'ın ülkedeki payı %0,5 ile % 0,92 arasında değişmektedir (Tablo 31). Su ürünleri üretimini geliştirmek amacıyla Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'nce balıklandırma faaliyetleri yapılmakta olup Ayrancı ve Gödet Baraj göllerine 2003-2013 yılları arasında, 1.822.000 adet aynalı sazan yavrusu ve Ayrancı-Karaman ve Merkez İlçe Taşkale göletlerine ise 2013 yılında 30.000 adet sazan yavrusu bırakılmıştır. Karaman'da sadece alabalık yetiştiriciliği yapılmakta olup ülkedeki payı % 1,41 düzeyindedir. Diğer taraftan Yetiştiriciliği yapılan diğer türlerle birlikte bölgedeki (Konya-Karaman) payı %73,34 ile oldukça yüksektir. İl genelinde sofralıkta 2.667,5 ton, yavru balıkta ise 54.000.000 adet üretim kapasitesine ulaşılmıştır. Ermenek Barajı ve KOP projesi balıkçılık yatırımı için önemli fırsatlar vaat etmektedir. Alabalık yetiştiriciliğindeki potansiyelde dikkate alındığında, ilde yavru balık ve balık yemi üretimi potansiyel yatırım alanlarıdır.

Tablo 31. Karaman İli Yetiştirilen ve Avlanan İçsu Ürünleri Miktarı ve İlin Türkiye İçsu Üretimindeki Payı

	Karaman	Türkiye	Ülkedeki Payı (%)
Yetiştirilen Türler			
Alabalık	1.640,00	111.216,00	1,47
Aynalı Sazan	-	170,00	-
<i>Diğer Türler ile Toplam</i>	1.640,00	111.557,00	1,47
Avlanan Türler			
Sazan	92,00	9973,00	0,92
Siraz	3,00	602,50	0,50
Yayın	6,00	816,00	0,74
<i>Diğer Türler ile Toplam</i>	101,00	36.120,00	0,28

Kaynak: TÜİK 2012

TARIMSAL MEKANİZASYON

Tarımsal mekanizasyon başlığı altında tarım alet ve makineleri, basınçlı sulama sistemleri ve yeni tarım teknolojilerinin kullanım imkânları yer almaktadır. İlgili bölümler Karaman için çok önemli yatırım ve hizmet alanları oluşturmaktadır. Özellikle sanayisi gelişmiş olan Karaman'da işsizlik sorununun olmaması tarım alet ve ekipmanlarına yapılacak yatırımları değerli kılmaktadır. Kılavuzun birçok yerine ifade edildiği gibi Karaman'da su kaynakları sınırlıdır ve çoğunlukla yer altı suları sulamada kullanılmaktadır. Mevcut su kaynaklarının verimli bir şekilde kullanılmasında basınçlı su sistemlerinin kullanılması, planlanması ve programlanması yatırım yapılabilecek en stratejik konular arasındadır. Ayrıca tarımın ve tarıma dayalı sanayinin çok önemli olduğu Karaman'da yeni tarım teknolojilerinin tanıtımı ve kullanımı da çok yakın bir gelecekte değer kazanacaktır. Özellikle tarımsal ürünlerin markalaşması çalışmalarını aşamasında paketleme tesislerinin önemi de artacaktır.

Bu bölümde topraktaki organik madde miktarının artırılması ve su kaynaklarının verimli kullanımı yanında toprak muhafazası ve verimliliğinin artırılmasının önemi ve tarım alet ve makineleri bakımından bu alanların taşımış olduğu yatırım fırsatları da tartışılacaktır.

TARIM ALET ve MAKİNELERİ

Karaman'da kullanılan tarım alet ve makinelerinin bazılarını ilişkin veriler Tablo 32'de verilmiştir. Veriler incelendiğinde daha çok klasik kullanıma uygun alet ve makine sayıları yüksek iken, daha kombine hasat veya ekim makinelerinin sayılarının düşük olduğu gözlenmektedir. Bu veriler, Karaman'da daha modern ve yeni teknolojiye sahip tarım aletleri için önemli bir açığın bulunduğunu ve bu alanda ticari yatırımların olabileceğini göstermektedir. Bu kapsamda, gelişmelerin yaşanabileceğinin diğer bir kanıtı da Karaman ilinde organize sanayinin gelişmiş olması nedeniyle işsizlik oranlarının oldukça düşük olmasıdır. İşsizliğin düşük olduğu yerlerde tarım sektöründe özellikle yeni teknolojiye sahip alet ve makine kullanımının önemi artmaktadır. Ayrıca yeni teknolojiye sahip tarım alet ve makinelerinde enerji tüketimi daha düşük ve çevreye daha az zararlı modellerin bulunması da tarım alanlarının muhafazası açısından önemlidir.

Tablo 31. Karaman'da kullanılan bazı tarım alet ve makinelerine ilişkin 2013 yılı verileri

Tarım Alet ve Makineleri	Karaman (Adet)
Biçerdöver	135
Traktör	10.369
Kulaklı traktör pulluğu	11.183
Diskli traktör pulluğu	926
Toprak frezesi (Rotovator)	2.460
Kültivatör	8.082
Diskli tırmık	1.442
Traktörle çekilen hububat ekim mibzeri	4.672
Kombine hububat ekim mibzeri	5.869
Pnömatik ekim makinesi	567
Universal ekim makinesi (Pancar mibzeri dâhil)	100
Anıza ekim makinesi	8
Çiftlik gübresi dağıtma makinesi	10
Sap parçalama makinesi	34
Taş toplama makinesi	11
Patates sökme makinesi	2
Pancar sökme makinesi	1.290
Kombine pancar hasat makinesi	256
Ot silaj makinesi	95
Mısır silaj makinesi	224
Mısır hasat makinesi	25

Kaynak: Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü 2013

Tablo 32. Devamı

Tarım alet ve makineleri	Karaman (Adet)
Toprak tesfiye makinesi	605
Dip kazan	126
Set yapma makinesi	12
Yağmurlama tesisi	13.213
Damla sulama tesisi	5.519
Krema makinesi	4.313
Süt sağım tesisi	27
Süt sağım makinesi (Seyyar)	1.157
Yem hazırlama makinesi	167
Kimyevi gübre dağıtma makinesi	8.570
Rototiller	2.320
Ürün kurutma makinesi	2
Ürün sınıflandırma makinesi (Selektör hariç)	10
Yem dağıtıcı römork	19
Kepçe	136

Kaynak: Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü 2013

Tarımda en önemli ve kıymetli girdi topraktır. Son yıllarda toprak muhafazası, toprak verimliliği ve topraktaki organik madde miktarının artırılması yanında toprak ıslah araştırmalarına ve bu alanlardaki yatırımlara olan ilgi birçok ülkede artmıştır. Karaman ili tarım makinelerine ilişkin istatistikler incelendiğinde bu alanlarla yakından alakalı olan çiftlik gübresi dağıtma makinesi, anıza ekim makinesi, taş toplama makinesi, sap parçalama makinesi ve dip kazan gibi ekipmanların sayılarının çok düşük olduğu gözlenmektedir. Toprak muhafaza ve verimliliği konusunda üreticilerin bilinçlendirilmesi için projelerin ve bilgilendirme çalışmalarının yapılması gerekmektedir. Bu çalışmalara paralel olarak ilgili ekipmanlara olan talep de artacaktır. 2013 yılında Ayrancı ilçesinde Çevre Amaçlı Tarımsal Alanların Korunması Projesi kapsamında üç adet taş toplama makinesi, üç adet sulama sistemi ve 11 adet çiftlik gübre dağıtma makinesi alınmıştır (Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, Çalışma Raporu 2013).

Bilgi teknolojileri alanındaki gelişmeler tarım sektöründe de önemli gelişmelerin yaşanmasına neden olmuştur. Coğrafi bilgi sistemleri, bilgi toplama ve işleme teknolojileri son yıllarda çiftlik yönetimlerinde kullanılmaya başlanmıştır. Bu sistemler iş gücünden önemli tasarruflar sağlaması yanında kaynakların daha etkin ve ekonomik kullanımını sağlamaktadır. Bu sistemlerin kuruluş maliyetlerinde düşüşlerin yaşanmasıyla kullanımının artması beklenmektedir.

Tarımsal üretimde bir marka olmak için kaliteli ve standartlara uygun ticari olarak pazarlanabilecek miktarlarda üretim yapmak yanında fizibilite çalışmalarının yapılması ve paketleme sistemlerinin kurulması da önemlidir. Karaman'da tarımsal üretimdeki

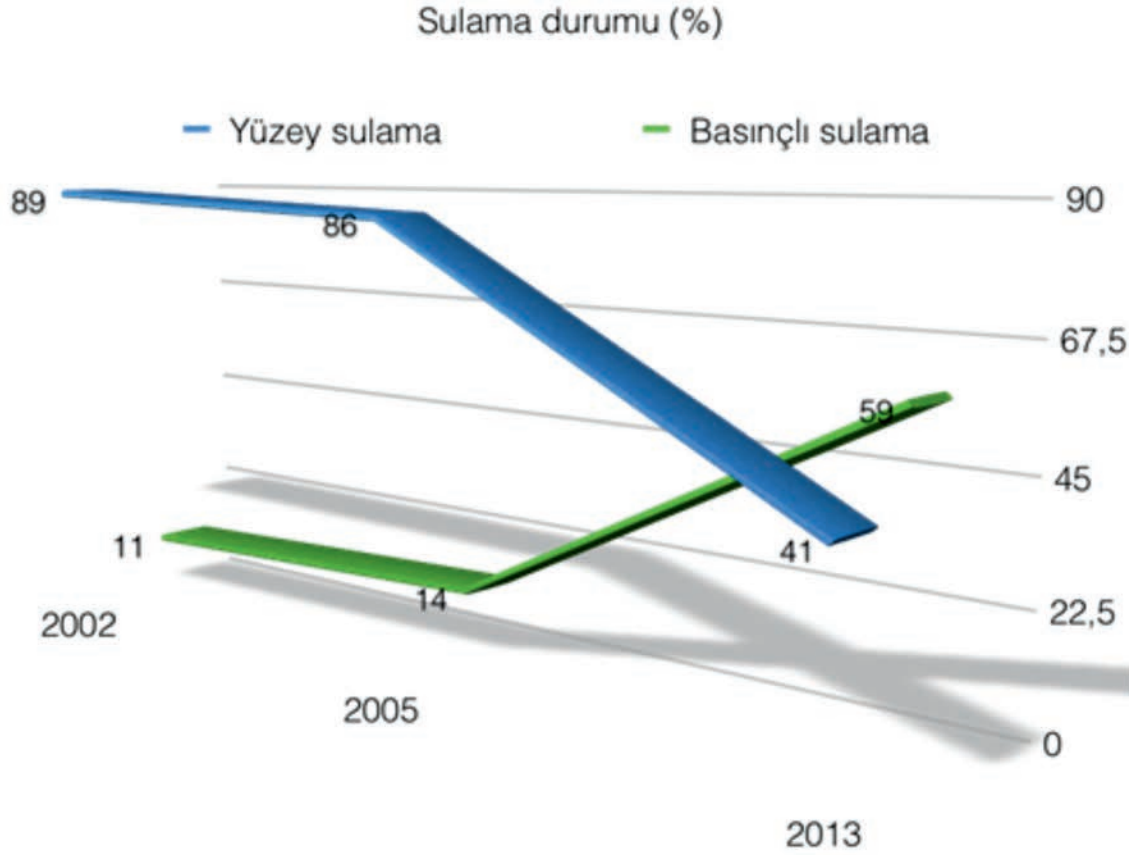
gelişmeler sonucunda gerek makine teçhizat gerekse bilgi ve hizmet sektörlerinin içerisinde yer aldığı birçok sektörde önemli yatırım imkânları doğacaktır. Karaman ilinin çok yakın bir gelecekte Karapınar-Ayrancı termik santrali ve yenilenebilir enerji üretim merkezleriyle Türkiye'nin en önemli enerji merkezlerinden biri olması tarımsal üretim ve tarımsal sanayi için de lokomotif olacaktır.

BASINÇLI SULAMA SİSTEMLERİ

Karaman tarımı için günümüzde ve gelecekte en önemli konulardan biri etkin sulama sistemlerinin kullanılması ve bu sulama sistemlerinin daha yüksek verim elde etmek ve suyu daha yararlı kullanabilmek için programlanabilmesidir. Su kaynaklarının sınırlı olduğu ilde genellikle yer altı suyu sulamada kullanılmaktadır. Ayrıca Karaman'da toprak organik madde miktarının ve nispi nemin düşük olması bitkiden ve topraktan buharlaşan su oranının (evaporasyon) artmasına neden olarak sulamanın önemini bir kat daha artırmaktadır.

Karaman'da tarım 346.848 ha tarım yapılan arazinin 96.058 hektarında sulama yapılmaktadır. Bu rakamlar toplam tarım arazisinin yaklaşık %27'sinde sulama yapıldığını göstermektedir. Sulu tarım elde edilecek verimin iki-üç katına çıkmasını sağladığı için bitkisel üretimde önemli bir girdidir. Bununla birlikte yer altı sularının sulamada kullanıldığı alanlarda su kaynaklarının ekonomik kullanımı adına uygun sulama sistemlerinin kullanılması gereklidir. Karaman'da 2002 yılında %89 oranında olan yüzey sulaması 2013 yılında %41'e düşerken, basınçlı sulamanın oranı %59'a yükselmiştir (Karaman Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, Çalışma Raporu 2013). 2013 yılı istatistiklerine göre Karaman'da 13.213 yağmurlama ve 5.519 damla sulama tesisi bulunmaktadır. Etkin sulama sistemlerinin kullanım oranı Karaman'da hızla artmaktadır. Bu artışta sulama sistemlerine verilen teşviklerin etkisi de olmuştur. Örnek olarak Karaman il sınırları içerisindeki en kurak alanlardan olan Ayrancı ilçesinde yaklaşık 20 adet tamburlu sulama makinesi alınmıştır.

Su kaynaklarının etkin kullanımda modern sulama sistemlerinin kullanılması kadar toprakların fiziksel ve kimyasal özelliklerinin de iyileştirilmesi de önemlidir. Sulamanın etkinliği üç açıdan değerlendirilmektedir. Bunlar; sulama sisteminin performansı, sulama uygulamasının arazinin her alanında eşit olması ve bitkilerin sulamaya olan tepkileridir. Bir sulama sistemi bu kriterler dikkate alınarak kurulmalıdır. Sulama sisteminin kurulması ve seçimi kadar sulamanın programlanması da önemlidir. En iyi sulama sistemleri bile iyi programlanmadığında etkin bir sulama sağlayamamaktadır.

Yüksek sulama etkinliği; düşük operasyon masrafları, verilen suyun birim alandaki üretimi artırması, çevresel fayda ve çevre yönetiminin iyileştirilmesi anlamına gelmektedir. Ayrıca su kullanım etkinliği yüksek tür veya çeşitlerin tarımının tercih edilmesi de sulama etkinliğini artıran bir faktördür. Uygun sulama sistemlerinin seçilmemesi veya programlanmaması durumunda su kaynaklarının kirlenmesi, besin elementlerinin yıkanması, yüzey akışı ve erozyon gibi olumsuz sonuçlar ortaya çıkmaktadır.

Sulama sistemleri genel olarak yağmurlama sulama sistemleri, yüzey sulama sistemleri ve mikro sulama sistemleri ana başlıkları altında üç grup altında toplanmaktadır. Bunların içerisinde sulama etkinliği en yüksek olan sistem mikro sulama sistemleridir. Mikro sulama sistemlerine toprak altı damlama sistemleri örnek olarak verilebilir. Ayrıca düşük enerji duyarlı sulama sistemleri (LEPA), damla sulama, tamburlu sulama ve mini yağmurlama sulama sistemleri de yaygın olarak kullanılmaktadır.

Son yıllarda su kaynaklarının daha etkin kullanımı için toprak nem içeriğini ölçen sensörlerin de içerisinde yer aldığı sulama programlama teknikleri ve bilgi işleme otomasyonları kullanılmaktadır. Bu sistemler sayesinde bitkinin suya ihtiyaç duyduğu en kritik zamanda yeterli miktarda sulama yapılabilir. Böylece birim suyla daha yüksek verimler elde edilebilmektedir.

Karaman'da tarımsal sulama sistemlerinin etkin olarak kurulması, sulama sistemlerinin programlanması ve yeni sulama sistemlerinin kullanılması alanlarında hizmet, danışmanlık ve satış yapacak alanlara yatırım en değerli yatırımlar arasında yer almaktadır.

YENİ TARIM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIM İMKÂN LARI

Teknoloji ve bilgi üretimindeki gelişmelere paralel olarak tarım alanındaki teknolojilerde de önemli ilerlemeler yaşanmaktadır. Tarım teknolojilerinin en önemli amaçları arasında verim ve kaliteyi artırmak, üretimdeki masrafları azaltmak, riski azaltmak, çevreyi korumak ve raf ömrünü artırmak yer almaktadır. Tarım teknolojileri genel olarak mekanik yenilikler, biyolojik yenilikler, kimyasal yenilikler, agronomik yenilikler, biyoteknolojik yenilikler ve bilgi teknolojilerindeki yeniliklerin tarımsal alanlarda kullanımını başlıkları altında incelenmektedir.

Mekanik yenilikler tarım alet ve makinelerinde yapılan yenilikleri içermektedir. Yeni nesil ekipmanlar daha az enerji tüketimi, çevre dostu ve bilgi işleme özelliklerine sahiptir. Örneğin, coğrafik bilgi sistemlerini kullanan bir ilaçlama makinesi sadece yabancı otların bulunduğu bölgeyi ilaçlayarak hem ilaçtan tasarruf sağlamakta hem de çevreyi daha az kirletmektedir. Yeni teknolojiye sahip hasat makineleri hasatta meydana gelecek mekanik yaralanmalarla ürünün kalitesinin bozulmasını engellemekte aynı zamanda işçilik ve zaman açısından tasarruf sağlamaktadır. İklim verilerini depolayan ve online olarak çiftlik yönetimini haberdar eden sistemlerde özellikle tabii afet veya olumsuz hava şartlarına karşı önlem almayı sağlamaktadır. Bu tip ekipmanlar tarım işletmesinin büyüklüğüne ve ekonomik alt yapısına göre tercih edilmektedir.

Biyolojik yenilikler bitki ıslahı ve biyoteknolojik yöntemlerle yeni çeşitlerin geliştirilmesini kapsamaktadır. Sanayisi tarıma dayalı önemli illerden biri olan Karaman'da sanayinin ham madde ihtiyacını karşılayacak kalite özelliklerine sahip ürünlerin ilde yetiştirilmesi önemli bir katma değer oluşturacaktır. Bunun başarılabilmesi hem sanayicinin kaliteli üretim yapabileceği ham maddeye ulaşmasını hem de üreticinin pazarlama sorunu yaşamamasını sağlayacaktır. Kalite özellikleri yanında su kullanım etkinliği yüksek ve kurağa dayanıklı yeni çeşitlerin üreticiye tanıtılması ve tohumluk üretimlerinin yapılması geleceği olan yatırımlar arasındadır.

Gübre ve tarımsal ilaç teknolojilerinde yaşanan yeniliklerin takip edilmesi özellikle çevre dostu ürünlerin kullanılması ilin tarım alanlarının muhafaza ve iyileştirilmesi açısından önemlidir. Yetiştirme tekniği ve çiftlik yöntemin uygulamaları hakkında üreticilerin bilgilendirilmesi, verimliliğin artırılması ve kaynakların daha iyi kullanılması adına yatırım yapılabilecek alanlardır. İşletme büyüklüklerine göre tercih edilebilecek çiftlik takip ve yönetim sistemleri de gelecekte yaygın olarak kullanılacak sistemler arasında yer alacaktır.

KARAMAN'DA Kİ YATIRIMCILARIN KULLANIMINA SUNULABİLİR HAZİNEYE AİT ARAZİ BİLGİLERİ

Karaman Merkez İlçede Bulunan 200.000 m² ve Üzerindeki Yatırım Yapılabilecek Hazine Arazileri Gösterir Liste

S. NO	TAŞINMAZ NO	MAH. / KÖY	MEVKİİ	PAFTA	ADA	PARSEL	YÜZÖLÇÜM(m2)	VASFI
1	70010109753	Eğilmez Köyü	Köycivarı		8	1044	294.000,00	Tarla
2	70010106778	Burunoba Köyü	Kalaycık		20	703	208.000,00	Tarla
2	70010123531	Burunoba Köyü				760	208.796,96	Harman Yeri
2	70010123535	Burunoba Köyü			174	1	1.726.372,48	Tarla
2	70010123536	Burunoba Köyü			175	1	590.359,67	Tarla
2	70010123537	Burunoba Köyü			177	1	1.792.149,99	Tarla
2	70010123538	Burunoba Köyü			180	1	318.208,21	Tarla
2	70010123539	Burunoba Köyü			181	1	265.564,91	Tarla
2	70010123545	Burunoba Köyü			190	1	173.111,38	Tarla
2	70010123546	Burunoba Köyü			191	1	246.078,15	Tarla
2	70010123566	Burunoba Köyü			254	2	1.288.519,26	Tarla
2	70010123570	Burunoba Köyü			261	1	258.284,23	Kanal
3	70010100773	Akçaşehir Kasabası		N30.b2.3b		3155	1.371.000,00	Ham Toprak
3	70010100799	Akçaşehir Kasabası	Samaylı	N31.a1.IId		4211	696.877,00	Tarla
3	70010123495	Akçaşehir Kasabası		N30-b-09-a	279	4	264.349,00	Tarla
3	70010123524	Akçaşehir Kasabası		M30-c-25-d	470	1	694.648,00	Drenaj Kanalı
4	70010120582	Osmaniye Köyü			175	1	206.178,00	Tarla
5	70010100141	Kırbağı Mahallesi	Abacı		389	1	267.402,00	Arsa
5	70010100212	Kırbağı Mahallesi	Kocadüz	N30.c1.111.a	395	6	211.361,00	Arsa
5	70010100247	Kırbağı Mahallesi	Kocadüz	N30-C1-IId-IIIa	397	2	397.252,00	Arsa
5	70010100335	Kırbağı Mahallesi	Kocadüz		1347	101	1.363.736,00	Arsa
5	70010100336	Kırbağı Mahallesi	Kocadüz		1347	102	983.076,00	Arsa
5	70010100573	Siyaser Mahallesi	Şarözü		1759	108	2.000.000,32	Arsa
5	70010100579	Siyaser Mahallesi	Şarözü		1759	115	510.959,00	Arsa
5	70010100580	Siyaser Mahallesi	Şarözü		1759	116	510.993,00	Arsa
5	70010100581	Siyaser Mahallesi	Şarözü		1759	117	511.057,00	Arsa
6	70010110766	Güldere Köyü	Kadın Çalı	03.a.b.05.b	135	474	438.000,00	Ham Toprak
6	70010110887	Güldere Köyü	Ernek	030.b.05.b	160	220	257.500,00	Ham Toprak
6	70010110902	Güldere Köyü	Bağyakası	030.b.05.b	160	341	481.000,00	Ham Toprak
7	70010114209	Lale Köyü	Döğüşkuyusu	7		1814	293.600,00	Ham Toprak
7	70010114210	Lale Köyü	Döğüşkuyusu	7		1815	310.500,00	Ham Toprak
7	70010114212	Lale Köyü	Döğüşkuyusu	7		1838	276.700,00	Ham Toprak
8	70010115023	Medreselik Köyü	Söğüt	17		2185	120.200,00	Ham Toprak

S. NO	TAŞINMAZ NO	MAH. / KÖY	MEVKİİ	PAFTA	ADA	PARSEL	YÜZÖLÇÜM(m2)	VASFI
9	70010117944	Yukarı Akın Köyü	Koru	029.b.15.d	104	451	410.000,00	Ham Toprak
10	70010105153	Bayır Köyü	Koru	029.b.14.b	116	164	299.525,00	Ham Toprak
10	70010105230	Bayır Köyü	Koru	029.b.14.a	119	416	203.000,00	Ham Toprak
10	70010105231	Bayır Köyü	Koru	029.b.14.b.c	119	417	362.500,00	Ham Toprak
10	70010105443	Bayır Köyü	Yaylabağı	029.b.09.d	150	165	250.375,00	Ham Toprak
10	70010105462	Bayır Köyü	Yaylabağı	029.b.09.d	152	64	235.626,00	Bağ Yeri
10	70010105468	Bayır Köyü	Yaylabağı	029.b.09.d	152	90	231.545,00	Bağ Yeri
11	70010102145	Adaköy Köyü	Kayrapa		104	221	208.000,00	Ham Toprak
11	70010102289	Adaköy Köyü	Kandırmene	08.c.	116	329	222.500,00	Ham Toprak
12	70010112453	Kalaba Köyü	Habilalanı	029.b.13.b	121	272	997.125,00	Ham Toprak
12	70010112456	Kalaba Köyü	Çiftlik	029.b.13.b	121	275	265.083,00	Ham Toprak
13	70010102538	Akçaalan Köyü	Bağdat	01-08B-2B	115	82	736.875,00	Ham Toprak
14	70010110459	Göçer Köyü		N29.c.22.b	176	340	290.630,00	Tarla
15	70010117434	Şihlar Köyü	Karaburun			434	208.200,00	Ham Toprak
15	70010117436	Şihlar Köyü	Karaburun	N29.c.11.c		459	225.900,00	Ham Toprak
16	70010108494	Çukurbağ Köyü	Yoğunlar	N30.d.21.a	101	399	180.400,00	Ham Toprak
17	70010115607	Narlıdere Köyü	Akalan	N30.d.22.a	103	154	200.300,00	Ham Toprak
17	70010115619	Narlıdere Köyü	Akalan	N30.d.22.a	103	255	241.100,00	Ham Toprak
17	70010115640	Narlıdere Köyü	Gövdenyeri	N30.d.22.d	109	317	207.685,00	Ham Toprak
17	70010115649	Narlıdere Köyü	Kartın	N30.d.21.c	114	301	703.200,00	Ham Toprak
17	70010115778	Narlıdere Köyü	Gökyer	030.d.21.c	204	84	417.800,00	Ham Toprak
17	70010115852	Narlıdere Köyü	Göl	N30.d.21.c	211	336	417.000,00	Ham Toprak
17	70010115856	Narlıdere Köyü	Mengik	030.a.02.a	211	340	370.100,00	Ham Toprak
17	70010115858	Narlıdere Köyü	Sarıç	030.a.02.a	211	342	1.969.200,00	Ham Toprak
17	70010115860	Narlıdere Köyü	Sarıç	N30.d.22.d	211	344	428.700,00	Ham Toprak
18	70010106599	Bucakışla Köyü	Süpürge alanı.	N30.d.22.c	111	55	552.600,00	Ham Toprak
19	70010103092	Aybastı Köyü	Orman	030.a.03.b	102	143	354.700,00	Ham Toprak
19	70010103093	Aybastı Köyü	Orman	030.a.03.b	102	144	261.100,00	Ham Toprak
20	70010122042	Yuvatepe Köyü				1403	225.640,00	Tarla
21	70010123138	Kisecik Kasabası		N30-a-12-d	300	1	612.496,00	Tarla
21	70010123577	Kisecik Kasabası				3405	569.135,00	Tarla
21	70010123578	Kisecik Kasabası				3406	285.347,00	Tarla
21	70010123583	Kisecik Kasabası			283	4	936.736,00	Tarla
21	70010123585	Kisecik Kasabası	NULL	N30-a-06-d	302	1	785.538,00	Tarla
21	70010123587	Kisecik Kasabası	NULL	N30-a-06-c	322	1	1.132.076,00	Tarla
22	70010108195	Çoğlu Köyü	Keş			55	200.600,00	Tarla
23	70010111881	Hamidiye Köyü	Soğla		10	352	257.750,00	Tarla
24	70010101260	Sudurağı Kasabası	Ağlararası			1096	211.000,00	Tarla
24	70010101347	Sudurağı Kasabası	Nebi Ören Ağılı			3669	1.096.168,00	Tarla

Ayrancı İlçesinde Bulunan 200.000 m² ve Üzerindeki Yatırım Yapılabilecek Hazine Arazileri Gösterir Liste

S. NO	TAŞINMAZ NO	MAH. / KÖY	MEVKİİ	PAFTA	ADA	PARSEL	YÜZÖLÇÜM(m2)	VASFI
1	70020100323	Ağızboğaz Köyü	Yar çay	3D-3C		826	316.800,00	Tarla
1	70020100324	Ağızboğaz Köyü	Yeni Çiftlik	2D-C		827	295.800,00	Tarla
1	70020102354	Ağızboğaz Köyü				1235	261.963,18	Tarla
1	70020102413	Ağızboğaz Köyü				1236	2.147.703,98	Tarla
1	70020102418	Ağızboğaz Köyü				1197	206.080,90	Tarla
1	70020102421	Ağızboğaz Köyü				1206	424.976,53	Tarla
1	70020102422	Ağızboğaz Köyü				1208	259.190,65	Tarla
1	70020102426	Ağızboğaz Köyü				1220	387.673,73	Tarla
2	70020102485	Akpınar Köyü	Bacalıboğazı		111	43	420.270,00	Ham Toprak
2	70020102486	Akpınar Köyü	Andıkara		117	21	266.250,00	Ham Toprak
2	70020102487	Akpınar Köyü	Andıkara		118	1	692.000,00	Ham Toprak
3	70020102484	Çatak Köyü	Ambariçi		119	52	1.590.800,00	Ham Toprak
4	70020101386	Küçükkoraş Köyü	Eygen	N31C11B	102	25	436.750,00	Tarla
4	70020101408	Küçükkoraş Köyü	Dikmen	N31C17A	112	29	4.119.600,00	Ham Toprak
4	70020101437	Küçükkoraş Köyü	Arpa Korusu	N31C18A - 17B	119	11	198.399,00	Ham Toprak ve Kayalık
4	70020101442	Küçükkoraş Köyü	Ilgit	N31C17C - 15B - 12C	120	54	1.549.100,00	Ham Toprak
4	70020101454	Küçükkoraş Köyü	Karaköy	N31C11B-12A-06C	126	29	1.734.900,00	Ham Toprak
4	70020101456	Küçükkoraş Köyü	Köseli	N31C07D - 06C - 11B - 12G	127	12	649.100,00	Ham Toprak
5	70020101509	Pınarkaya Köyü	Sarıkoca	N31D15C	111	90	523.625,00	Ham Toprak
5	70020101536	Pınarkaya Köyü	Kaynar	N31C16B	121	31	232.625,00	Ham Toprak
5	70020101608	Pınarkaya Köyü	Bir Kuyulu	N31C21B-A	124	5	286.500,00	Ham Toprak
5	70020101638	Pınarkaya Köyü	İsmail Ovası	N31DC20C-B	125	102	257.625,00	Ham Toprak
5	70020102133	Pınarkaya Köyü	Başpınar		106	95	1.500.000,00	Arazi
5	70020102134	Pınarkaya Köyü	Esirik		104	138	1.374.450,00	Arazi
6	70020101846	Üçharman Köyü	Ovacık	N31B22D-22C-02A-02B	126	81	392.300,00	Tarla
6	70020101893	Üçharman Köyü	Koraşyolu	N31C02B	159	1	206.600,00	Tarla
7	70020102093	Yarıkkuyu Köyü	Armudun Deresi			708	2.164.500,00	Tarla

Başyayla İlçesinde Bulunan 200.000 m² ve Üzerindeki Yatırım Yapılabilecek Hazine Arazileri Gösterir Liste

S. NO	TAŞINMAZ NO	MAH. / KÖY	MEVKİİ	PAFTA	ADA	PARSEL	YÜZÖLÇÜM(m ²)	VASFI
1	70030100060	Kirazlı Yayla Mahallesi	Burçalık	029D.05A.2	130	95	609.938,73	Ham Toprak ve Çalılık
1	70030100244	Yeni Mahalle	İmran Oluğu	029A24C2	326	89	524.852,78	Ham Toprak

Ermenek İlçesinde Bulunan 200.000 m² ve Üzerindeki Yatırım Yapılabilecek Hazine Arazileri Gösterir Liste

S. NO	TAŞINMAZ NO	MAH. / KÖY	MEVKİİ	PAFTA	ADA	PARSEL	YÜZÖLÇÜM(m ²)	VASFI
1	70040100027	Akçamescit Mah.	Kovanlık	029C13B2A	561	147	389.207,64	Ham Toprak ve Kavalık
1	70040100038	Akçamescit Mah.	Keben	029c13b1b	561	165	163.134,73	Ham Toprak ve Kavalık
1	70040100045	Akçamescit Mah.	İnsuyu		561	411	18.852.209,64	Taşlık Arazi
1	70040100574	Sandıklı Mahallesi	Akpınar	029C09B4	532	275	239.801,07	Ham Toprak
1	70040100614	Sandıklı Mahallesi	Pürallice-Beldiran	029C09D-029C08B/C	532	724	26.555.152,81	Ham Toprak ve Kavalık
1	70040100651	Sandıklı Mahallesi	Kebenbaşı	029C13B2B	540	8	275.986,88	Taşlık ve Hayıtlık
1	70040100072	Güllük Mahallesi	Kızılalan	029C14C1B	151	10	134.774,41	Ham Toprak
2	70040103129	Ardıçkaya Köyü	Yayla	p29a05a2	376	33	857.208,94	Ham Toprak
3	70040103341	Aşağı Çağlar Köyü	Söğütçük	o29c02a4	304	1	228.877,81	Ham Toprak
3	70040103362	Aşağı Çağlar Köyü	Boncuk Çayır	o29c02b1	343	3	352.717,11	Ham Toprak
3	70040103373	Aşağı Çağlar Köyü	Boncuk Çayır	o29c02b2	345	95	615.678,11	Ham Toprak
3	70040103399	Aşağı Çağlar Köyü	Altıntaş	o29b21b2	403	155	881.752,87	Taşlık Arazi
4	70040100945	Güneyyurt-Aralık Mah.	Suarası		162	21	135.005,87	Ham Toprak ve Kavalık
5	70040105921	Kazancı - Çatalbadem Mahallesi	Yayla	P29C23C	746	1	12.209.765,29	Ham Toprak
6	70040104661	Pamuklu Köyü	Çetince	O29C12D	167	8	258.925,99	Fundalık
6	70040104749	Pamuklu Köyü	Çetince	O29C11C	216	1	676.939,76	Fundalık
7	70040105583	Yukarı Çağlar Köyü	İnönü	O29C02D2	169	746	251.960,64	Ham Toprak
7	70040105609	Yukarı Çağlar Köyü	Talvar	O29C02B3B	172	420	822.251,25	Ham Toprak
7	70040105684	Yukarı Çağlar Köyü	Sazkaba	O29C03A3	176	436	1.705.768,05	Ham Toprak
7	70040105692	Yukarı Çağlar Köyü	Kocatarla	O29C03D1	177	153	487.868,03	Ham Toprak

Sarveliler İlçesinde Bulunan 200.000 m² ve Üzerindeki Yatırım Yapılabilecek Hazine Arazileri Gösterir Liste

S. NO	TAŞINMAZ NO	MAH. / KÖY	MEVKİİ	PAFTA	ADA	PARSEL	YÜZÖLÇÜM(m ²)	VASFI
1	70060100541	Adiller Mahallesi	çetince(çaşırılık)	O29-d-08-c-2	148	284	7.896.605,06	Ham Toprak
1	70060100542	Adiller Mahallesi	çetince(çaşırılık)	O29-d-08-b	148	285	4.660.192,74	Ham Toprak
2	70060100922	Çevrekavak Köyü	Kırarası	O29-d-08-c-3	124	41	238.894,19	Ham Toprak
3	70060101633	Göktepe Cumhuriyet Mah.	meydan	O29d13adc	101	150	325.164,71	Ham Toprak
3	70060101296	Göktepe Çukurbağ Mah.	düven kaya	O29-d-17-b-3	217	10	531.639,94	Hali Arazi
3	70060101309	Göktepe Çukurbağ Mah.	tekneli	O29-d-17-b-2	219	38	1.891.831,73	Ham Toprak
3	70060101441	Göktepe Çukurbağ Mah.	kekikli alan	O29-d-19-d-1	257	1	420.543,00	Ham Toprak
3	70060102972	Göktepe Yıldız Mah.	ardıçarası	o29d18c2	174	79	425.576,51	Hali Arazi
4	70060101971	Uğurlu Köyü	yassıgır	o29d09c4	159	105	105.452,20	Ham Toprak

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Karaman Valiliği

Adres :Sakabaşı Mahallesi, No:206, Merkez / KARAMAN

Tel :0 (338) 226 70 00

Faks :0 (338) 226 70 74

Web :www.karaman.gov.tr

E-posta :karaman@icisleri.gov.tr

Karaman Belediye Başkanlığı

Adres :Kirişçi Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No:79, Merkez / KARAMAN

Tel :0 (338) 4442570

Faks :0 (338) 2264172

Web :www.karaman.bel.tr

Karaman İl Özel İdaresi Başkanlığı

Adres :Üniversite Mahallesi, İbrahim Öktem Bulvarı, No:136, Merkez / KARAMAN

Tel :0 (338) 226 15 00

Faks :0 (338) 226 16 00

Web :www.karamanozelidare.gov.tr

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarımsal Yatırımcı Danışma Ofisi

Adres :Eskişehir Yolu 9. Km, Yeni Bina, 14.Kat, Lodumlu / ANKARA

Tel :0 (312) 258 84 52 0 (312) 258 84 09

Faks :0 (312) 258 85 16

Web :www.taryat.gov.tr

E-posta:taryat@tarim.gov.tr

Karaman Milli Emlak Müdürlüğü

Adres :İmaret Mahallesi, Mehmetbey Caddesi, Merkez / KARAMAN

Tel :0 (338) 214 04 05

Faks :0 (338) 213 72 96

Web :karamandef@maliye.gov.tr

Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

Adres :İnönü Bulvarı, No:36, Emek / ANKARA

Tel :0 (312) 444 63 63

Web :www.ekonomi.gov.tr

E-posta:tesvik@ekonomi.gov.tr

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Karaman İl Müdürlüğü

Adres :Cumhuriyet Mahallesi, 703. Sokak, No:15, Merkez / KARAMAN

Tel :0 (338) 213 15 05

Faks :0 (338) 213 49 80

Web :www.karamangth.gov.tr

E- posta:tarim@karamantarim.gov.tr

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu

Adres :Turan Güneş Bulvarı, No:68, Çankaya / ANKARA

Tel :0 (312) 409 14 00

Faks :0 (312) 439 47 11

Web :http://www.tkd.gov.tr/

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Karaman İl Koordinatörlüğü

Adres :Yunuskent Mahallesi, Alparslan Türkeş Bulvarı, No:2, Merkez / KARAMAN

Tel :0 (338) 217 20 00

Faks :0 (338) 217 40 00

Web :http://karaman.tkd.gov.tr/

Mevlana Kalkınma Ajansı

Adres :Medrese Mahallesi, Ulaşbaba Caddesi, No:28, Selçuklu / KONYA

Tel :0 (332) 236 32 90

Faks :0 (332) 236 46 91

Web :www.mevka.org.tr

E-posta:bilgi@mevka.org.tr

Mevlana Kalkınma Ajansı Karaman Yatırım Destek Ofisi

Adres :Ahi Osman Mahallesi, İsmet Paşa Caddesi, No:2 Daire:3, Merkez / KARAMAN

Tel :0 (338) 213 00 20-213 00 30

Faks :0 (338) 214 02 30

E-posta:karamanydo@mevka.org.tr

Karaman Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği

Adres :Ahi Hamidiye Mahallesi, Dr Aziz Tarhan Caddesi, 375. Sokak, No:1, Merkez / KARAMAN

Tel :0 (338) 214 09 59

Faks :0 (338) 214 09 59

Web :http://karamandsyb.org.tr/

Karaman Arı Yetiştiricileri Birliği

Adres :Seki eşme Mahallesi, Bekir Sıtkı Erdoğan Caddesi, No:15/A, Merkez / KARAMAN
Tel :0 (338) 214 20 40
Faks :0 (338) 214 20 40

Karaman İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği

Adres :Özel İdare İş Hanı, Kat:1 No:142, Merkez / KARAMAN
Tel :0 (338) 214 15 45
Faks :0 (338) 214 15 45
Web :<http://karaman.turkiyekoyunkeci.org/>

Karaman Süt Üreticileri Birliği

Adres :Kirişçi Mahallesi, Türk Dili Meydanı, No:79 Kat:4, Daire:34 Merkez / KARAMAN
Tel :0 (338) 213 1320
Faks :0 (338) 213 1320
Web :<http://www.karamansut.org/>
E-posta:iletisim@karamansut.org

Karaman Ziraat Odası

Adres :Cumhuriyet Mahallesi, 703. Sokak, No:5, Merkez / KARAMAN
Tel :0 (338) 213 33 97
Faks :0 (338) 213 57 67
Web :<http://karamanziraatodasi.org.tr/>

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası

Adres :Karanfil Sokak, 28/18, Kızılay / ANKARA
Tel :444 1 966
Faks :0 (312) 418 51 98
Web :<http://www.zmo.org.tr/>
E-posta:zmo@zmo.org.tr

Karaman Veteriner Hekimleri Odası

Adres :Tahsin Ünal Mahallesi, 27. Sokak, No:13 D:1, Merkez / KARAMAN
Tel :0 (338) 212 12 70

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği

Adres :Yukarı Bahçelievler Mahallesi, Wilhelm Thomsen Caddesi, No:7, Çankaya / ANKARA
Tel :0 (312) 216 40 00
Web :<http://www.tarimkredi.org.tr/>

Karaman Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

Adres :Hamidiye Mahallesi, Atatürk Bulvarı, Erdural İş Merkezi, Kat:1 Merkez / KARAMAN

Tel :0 (338) 212 31 36

Faks :0 (338) 212 66 11

Web :karaman@iskur.gov.tr

Karaman Ticaret Odası

Adres :Yunus Kent Mahallesi, Alparslan Türkeş Bulvarı, No:2, Merkez / KARAMAN

Tel :0 (338) 213 10 21

Faks :0 (338) 213 00 67

Web :karamantso@tobb.org.tr

Karaman Ticaret Borsası

Adres :Hasan Özkaymak Buğday Pazarı, No:2, Merkez / KARAMAN

Tel :0 (338) 213 37 69

Faks :0 (338) 213 58 92

Web :karamantb@tobb.org.tr

KOSGEB Karaman Hizmet Merkezi Müdürlüğü

Adres :Karaman Organize Sanayi Bölgesi, 1.Cadde No:12, Merkez / KARAMAN

Tel :0 (338) 224 14 61

Faks :0 (338) 224 10 64

Web :karaman@kosgeb.gov.tr

KARAMAN İLİNDE UYGULANAN PROGRAM VE PROJELER

1- AB VE MEVKA DESTEKLERİ İLE YÜRÜTÜLEN PROJELER

Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü işbirliği ile 2006-2013 yılları arasında AB Eğitim ve Gençlik, AB Bölgesel Kalkınma ve Mevlana Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen, proje bedeli 1.269.483 TL olan 16 adet proje yürütülmüştür.

2- KALKINMA BAKANLIĞI VE FAO KAYNAKLARINDAN YÜRÜTÜLEN PROJELER

Göksu ve Taşeli Havzası Kırsal Kalkınma Projesi: Proje Kalkınma Bakanlığı tarafından 2013 yılında onaylanarak 2014 yılı programına alınmıştır. Köylerimizin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyini artırmak, alt yapı sorunlarını gidermek, ürün desenlerini zenginleştirmek ve göçün önlenmesi amacıyla uygulamaya alınmıştır. Göksu vadisindeki 47 köy ile Başyayla, Ermenek ve Sarıveliler bölgelerini kapsayan projede Konya ili Bozkır, Hadim ve Taşkent İlçe'leri yer almaktadır. Projenin Bütçesi 10.000.000 euro'dur.

Sürdürülebilir Arazi Yönetimi ve İklim Dostu Tarım Projesi: Proje GEF Ajansı tarafından 2012 yılında kabul edilmiş olup süresi 48 aydır. İklim değişikliği ve biyolojik çeşitliliğin korunması, çiftlik karlılığı, orman verimliliğinin artması yönündeki çift taraflı fayda ile birlikte, düşük karbon teknolojilerinin yaygınlaştırılması uygulamaya alınmıştır. Merkez ilçede 9 köy ile Ayrancı İlçesindeki 13 köyü kapsamaktadır. Projenin Bütçesi 21.300.000 dolar'dır.

3- İL ÖZEL İDARE KAYNAKLI YÜRÜTÜLEN PROJE ÇALIŞMALAR:

İl Özel İdaresince 2013 yılında 443.000 TL hibe verilerek 8 adet tarımsal projenin uygulanması programa alınmıştır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü 8 adet programlı ve 1 adet de program dışı olmak üzere toplam 9 projenin gerçekleşmesini sağlamıştır. Projeler için Özel İdare bütçesinden 430.432 TL, çiftçi katkısı olarak da 386.385 TL kaynak kullanılarak toplam 817.817 TL harcama yapılmıştır.

KARAMAN İLİNDE UYGULANMASI PLANLANAN PROJELER

KOP eylem planı çerçevesinde Karaman'da uygulanması planlanan projeler

Proje Türü	Sorumlu Kuruluş	Başlama-Bitiş Tarihi
Kırsal Dağlık Alanlarda Entegre Bahçe Bitkileri Üretim Projesinin Uygulanması	KOP BKİ	2014-2018
KOP Bölgesinde kırsal Dağlık Alanlarda Organik Tarım Uygulamaları	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	2014-2018
Organik Tarımın Yaygınlaştırılması	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	2014-2018
KOP Bölgesi Organik Tarım Sanal Enstitüsü (Virtual Institute of Organic Agriculture) Kurulması	KOP BKİ	2014-2015
Yüksek Plastik Tünelde Sebze Fidesi Üretimi ve Sebze Yetiştiriciliği	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	2014-2018
KOP Bölgesinde Bitkisel Üretimde Katma Değerin Artırılması	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	2014-2018
KOP Bölgesinde Bitkisel Üretimde Verimlilik ve Kalitenin Artırılması	KOP BKİ	2014-2018
Bölgede Hayvancılık Sektörünün Kaba Yem İhtiyacını Karşılamaya Yönelik Çalışmalar	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	2014-2017
Model Meralar Oluşturulacak, Çayır-Mera Islah Çalışmalarının Yürütülmesi	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	2014-2018
Mera Islah Çalışmaları Yapılması	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	2014-2018
Yem Bitkileri Üretimine Desteklenmesi	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	2014-2018
Küçükbaş Hayvancılık Yatırımları Desteklenecektir	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	2014-2018
KOP İlleri Eğitim Yayın Projesi	KOP BKİ	2014-2018
Göksu ve Taşeli Havzası Kırsal Kalkınma Projesi	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	2014-2018
Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Projeleri	Tarım Reformu Genel Müdürlüğü	2014-2018
Kuru ve Sulu Tarımda Toprak Yapısının Korunması ve Tohum Çıkış Oranının Yükseltilmesine Yönelik Faaliyetler Desteklenecektir	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	2014-2018
Tarla İçi Sulama Sistemleri Desteklenecektir	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	2014-2018

SONUÇ

Tarımsal üretimde başarılı olmanın ilk şartı toprak ve su kaynaklarını sürdürülebilir bir şekilde kullanarak bölgenin iklim şartlarında kaliteli ve verimli üretim yapılabilecek ürünlerin yer aldığı bir ürün deseninin oluşturulmasıdır. İkinci olarak ise bu ürünlerin pazarlanması ve işlenmesi konusunda gerekli girişim ve yatırımların yapılması gerekmektedir. Özellikle son yıllarda ürün kalitesinin kontrolü ve ürün standartları konusunda gerek ticaret gerekse sağlık amaçlı önemli gelişmeler yaşanmıştır. Standartlar ve kalite özellikleri sadece fiyatlandırmada değil aynı zamanda tarıma dayalı sanayinin kaliteli hammadde sağlanması açısından da çok önemlidir. Tarımsal yatırımlarda birinci derecede güçlü olunan alanlarda yatırımların yapılması ve marka değerinin oluşturulması daha stratejik olacaktır. Kaliteli markaların geliştirilmesi ihracat miktarlarının da artmasını sağlayacaktır. Karaman'da tarımsal üretimin en dikkat çeken ürünü elmadır. Elmayı tahıl üretimi takip etmektedir. Bölge her iki bitki türü için de kaliteli ve verimli üretim yapılabilecek iklim özelliklerine sahiptir. Elma bahçesi tesisine çok büyük yatırımlar yapılan ilde diğer meyve türlerinin de üretim deseninde yer alması Karaman'ı güçlü bir meyve üretim merkezi haline getirecektir. Özellikle yeni budama ve terbiye sistemleri ve yetiştirme teknikleri konusunda hizmet verecek girişimler önemli yatırım fırsatına sahiptir. Elde edilecek ürünün kalitesinin yüksek olması pazarlanma sorununu ortadan kaldıracak en önemli faktördür.

Tahıla dayalı bisküvi ve bulgur sanayisinde Karaman ili Türkiye'nin en önemli üreticilerinden biridir. Bisküvinin üçte biri, bulgurun ise beşte biri Karaman'da üretilmektedir. Bulgur ve bisküvi üretiminde kullanılacak kaliteli özelliklerine sahip tahıl üretiminin artırılması önemli bir katma değer sağlayacaktır. Bunun sağlanmasında ilgili kalite özelliklerine sahip çeşitlerin çiftçilere tanıtılması ve üretim desenine girmesi gerekmektedir. Bu kapsamda tohumculuk sektörüne yapılacak yatırımlar oldukça önemlidir. Ticari olarak tohumluk ihtiyacı yanında Karaman kaliteli tohumluk üretimi yapılabilmesi bakımında da uygun iklim ve arazi özelliklerine sahiptir. Tahıl tohumculuğu yanında sebze, endüstri bitkileri ve organik tohumculuk üretimi de yapılabilir. Nitekim son yıllarda tohumluk üretimi konusunda özel firmaların Karaman'a ilgisi artmıştır. Ayrıca tahıllar dışında kalan tarla bitkilerinin üretim deseninde yer alması gerek toprak muhafazası gerekse ilin tarımsal ürünlerinin çeşitlendirilmesi adına önemlidir.

Tarımın en önemli girdileri arasında toprak ve su yer almaktadır. Aynı zamanda toprak ve su kaynaklarının muhafazası adına yapılacak yatırımlar Karaman tarımı için yapılacak en önemli ve stratejik yatırımlar arasında yer almaktadır. Karaman'da toprakların verimliliğinin ve organik madde içeriklerinin artırılması adına yapılacak bilgilendirme, münavebe desenleri, tarım alet ve ekipmanlarının kullanımı alanında çok ciddi yatırım ihtiyacı bulunmaktadır. Tarımda sulama bitki verimini iki-üç katına kadar artıracak bir uygulama olduğu için çok önemlidir. Karaman'da tarımsal sulamalarda daha çok yer altı sularının kullanılıyor olması ve kuraklık riskinin gün geçtikçe artması sulama sistemlerinin önemi artırmaktadır. Su kaynaklarının verimli kullanılabilmesi adına basınç sulama sistemleri konusunda yapılacak yatırımlar ilin tarımsal geleceği açısından çok önemlidir. Tarımsal üretimin

artırılması ve doğal kaynakların muhafazası adına organik tarım ve kırsal kalkınma da ilde dikkate alınması gereken yatırım alanlarıdır. Her iki konuda da Karaman geleneksel ürün zenginliği, iklim özellikleri ve sosyo-ekonomik yapı gibi faktörler bakımından ideal bir yerleşim alanıdır.

Sağlıklı beslenmede hayvansal ürünler çok önemli bir yere sahiptir. Ayrıca tarımsal üretim sisteminde hayvancılığın oranı ülkelerin gelişmişliği ile orantılı olarak artmaktadır. Protein kaynaklı beslenmenin en temel kaynağı hayvansal ürünlerden sağlanmaktadır. Karaman koyunda marka olmuş bir ildir. Yöreye has koyun ırklarının yerinde ıslahı konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Ayrıca yöre, koyun yetiştiriciliği için uygun iklim ve coğrafik özelliklere sahiptir. Son yıllarda büyükbaş hayvan yetiştiriciliğine olan ilgi de oldukça artmıştır. Et ve süt üretiminde büyükbaş hayvancılığın büyük bir katkısı vardır. Karaman'da süt işleme tesisleri büyük kapasiteye sahiptir ve süt ihtiyaçlarının çok büyük bir kısmını komşu illerden sağlamaktadır. Tarımsal işletmelerde hayvancılık yapıyor olması yem bitkileri ekilişi, meraların ıslahı ve çiftlik gübresi gibi doğal kaynakların muhafazası için önemli birçok konuyu da gündeme getirmektedir. Hayvansal üretimin artırılmasında işletmelere hizmet verecek özel girişimler için yatırım fırsatları bulunmaktadır. Yumurta üretiminin yer aldığı ilde kesimhane olmaması nedeniyle et tavukçuluğu yapılmamaktadır. Karaman ilinde organik bal üretimi ve organik tavuk üretimi için de yatırım fırsatları bulunmaktadır.

Tarımsal üretimde kalite ve üretimin artırılması yanında tarımsal pazarlamada büyük bir öneme sahiptir. Tarımsal anlamda bir yerleşim yerinin marka değeri taşıması pazarlama da büyük avantajlar sağlamaktadır. Bunun başarılmasında kalite standartlarında üretim yapılması yanında yörenin sahip olduğu geleneksel değerlerin ön plana çıkarılması ve tanıtılması da önemlidir. Günümüzde en iyi reklam müşteri memnuniyetidir. Pazarlamada; marka çalışmaları, paketlenme tesislerinin kurulması, depolama ve hasat sonrası muhafaza konusunda gerekli yatırımların yapılması, üretici birliklerinin sayısı ve faaliyetlerinin artırılması, ihtisas ürün borsalarının oluşturulması, lisanslı depoların kurulması ve e-ticaret için gerekli yatırımların yapılması gibi önerilerde bulunulabilir. Ayrıca pazarlama konusunda profesyonel yardım alınması göz ardı edilmemelidir. Ürün kalitesinin artırılması ve iyi pazarlama stratejilerine sahip olunması ihracat oranlarını da artıracaktır.

Karaman'ı sadece tarımsal yatırımlarda değil bütün yatırım alanlarında değerli ve cazibe noktası haline getiren bir özellik de içinde bulunduğumuz yüzyılın en stratejik girdisi olan enerjidir. Karaman ili gerek fosil gerekse yenilenebilir enerji kaynakları bakımından ülkemizin en zengin illeri arasında yer almaktadır. Çok yakın bir gelecekte enerji üretim merkezleri arasında yer alacak olan ilde birçok sektörde yatırım hızla artacaktır. Tarıma dayalı ekonomisi hızla büyüyen ve tarımsal üretimde de büyük bir marka olma yolunda önemli adımlar atan Karaman; geleneği geleceğe taşıyabilecek, Ar-Ge çalışmalarına ve verilerine gerekli önemi gösteren, doğal kaynaklara saygılı üretim ve hizmet sektöründe yatırımlar yapacak yatırımcılara büyük fırsatlar sunmaktadır.

